

Cirkevná spojená škola Andreja Radlinského
Dolný Kubín

PRÍLOHA č. 1

k Školskému vzdelávaciemu programu „Učíme pre život“

UČEBNÉ OSNOVY

1. cyklus (1. – 3. ročník) – primárne vzdelávanie

Školský rok 2026/2027

OBSAH

Slovenský jazyk a literatúra.....	3
Anglický jazyk	41
Matematika.....	64
Informatika	102
Človek a spoločnosť	111
Rímskokatolícke náboženstvo.....	144
Človek a svet práce	163
Hudobná výchova	173
Výtvarná výchova.....	183
Telesná a športová výchova	193
Charakter	212
Metakognícia	217

Slovenský jazyk a literatúra

Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia
Vyučovací predmet	Slovenský jazyk a literatúra
Škola	Cirkevná spojená škola, Okružná 2062/25, Dolný Kubín
Názov Školského vzdelávacieho programu	„Učíme pre život“
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	1. cyklus (1. – 3. ročník)
Časový rozsah výučby	spolu 24 hodín / 1. cyklus 1. ročník – 9 hodín/týždeň, 297 hodín/rok 2. ročník – 7 hodín/týždeň, 231 hodín/rok 3. ročník – 8 hodín/týždeň, 264 hodín/rok
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu: slovenský jazyk a literatúra

Ovládanie jazyka je nevyhnutným predpokladom spoločenského a pracovného uplatnenia človeka. Vzdelávacia oblasť Jazyk a komunikácia rozvíja jazykovú a komunikačnú gramotnosť žiaka, čím ho pripravuje na ďalšie vzdelávanie a životnú sebarealizáciu. Osvojovanie si jazyka zároveň podporuje jeho osobnostný, sociálny a kultúrny rozvoj. Rozvoj jazykovej a komunikačnej gramotnosti v sebe zahŕňa spôsobilosť porozumieť, vyjadriť, interpretovať fakty, pojmy, pocity, názory hovoreným a písaným jazykom, na čo sa využívajú vizuálne, audiovizuálne a digitálne materiály v rôznych kontextoch. Ďalej je to spôsobilosť efektívne, rešpektujúco a situačne vhodne komunikovať s inými ľuďmi.

Pri rozvíjaní uvedených spôsobilostí žiaka v primárnom vzdelávaní sa postupuje podľa úrovne a potrieb osvojovania si jazyka s uplatnením gradácie vo vzdelávacích cykloch.

Vzdelávacia oblasť Jazyk a komunikácia podporuje rozvíjanie čitateľskej gramotnosti. Kladie jej základy a vedie žiaka k osvojovaniu stratégií porozumenia a tvorenia textu, čím ho pripravuje na učenie sa z textu. Prácou s textami, v ktorých sa jazyková zložka kombinuje s vizuálnou zložkou, prispieva k rozvíjaniu vizuálnej gramotnosti. Osvojené stratégie porozumenia a tvorenia textu a schopnosti získať, spracovať a vyhodnotiť informácie z rôznych informačných zdrojov žiak využíva pri rozvíjaní ďalších prierezových gramotností, ktorými sú občianska gramotnosť, AI a digitálna gramotnosť, finančná gramotnosť, environmentálna gramotnosť, sociálna a emocionálna gramotnosť. Vzdelávacia oblasť prispieva k učeniu sa tematickej a odbornej slovnej zásoby a spektrom komunikačných, literárnych a diskusných tém súvisiacich s obsahom gramotností.

Pilierom vzdelávacej oblasti sú komunikačné činnosti: interakcia, produkcia a recepcia. Interakcia zahŕňa schopnosti žiaka primerane vstupovať do komunikácie, efektívne komunikovať myšlienky, pocity, potreby a názory, rešpektovať komunikačného partnera a uplatňovať sociokultúrne zvyklosti. Produkcia zahŕňa tvorenie rôznych žánrov hovoreného a písaného textu a kultivovanie verbálneho a neverbálneho vyjadrovania. Recepcia zahŕňa vnímanie a porozumenie rôznych žánrov počúvaného a čítaného textu, s dôrazom na vyhodnotenie a využitie získaných informácií.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

Hlavným cieľom 1. cyklu je vytvárať základy čitateľskej a pisateľskej gramotnosti v nadväznosti na predchádzajúce skúsenosti žiaka. Zámerom je utvárať čitateľské a pisateľské návyky žiaka a formovať ho ako čitateľa a pisateľa.

Ciele:

- Viesť jednoduchý dialóg primerane situácii a komunikačnému partnerovi.
- Vyjadriť myšlienky, predstavy a emócie v hovorenom texte.
- Vyjadriť myšlienky, predstavy a emócie v písanom a v obrazovo-písanom texte.
- Počúvať a čítať primerané vecné texty.
- Orientovať sa v nesúvislých a obrazovo-písaných textoch.
- Počúvať a čítať primerané umelecké texty.
- Identifikovať v texte explicitné informácie a vyvodiť z textu základné implicitné informácie.
- Sledovať vlastné porozumenie textu.
- Použiť pri porozumení a tvorení textu primerané jazykové znalosti a osvojené pravopisné pravidlá.

Učebné osnovy predmetu Slovenský jazyk a literatúra pre 1. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu – 9 hodín týždenne – 297 hodín ročne

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Komunikačná interakcia	Nadviazať kontakt s komunikačným partnerom.	<i>Komunikačné zvyklosti</i> – rozlišovanie a správne používanie pozdravov, predstavenia sa, oslovenia, tykania/vykania vo verejnom a v súkromnom komunikačnom prostredí <i>Dialóg</i> – pozorné počúvanie komunikačného partnera <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – uplatňovanie a rozlišovanie melódie viet podľa komunikačného zámeru – funkčné používanie pohybových prostriedkov počas dialógu: mimika, gestá, očný kontakt.
Komunikačná interakcia	Podakovať a ospravedlniť sa adresátovi v komunikačnej situácii.	<i>Komunikačné zvyklosti</i> – formulovanie ústneho poďakovania a ospravedlnenia. <i>Dialóg</i> – pozorné počúvanie komunikačného partnera <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – uplatňovanie a rozlišovanie melódie viet podľa komunikačného zámeru. – funkčné používanie pohybových prostriedkov počas dialógu: mimika, gestá, očný kontakt.
Komunikačná interakcia	Sformulovať vety s rozličným komunikačným zámerom.	<i>Komunikačné zámery a ich vyjadrenie</i> – formulovanie zistovacích a doplňovacích otázok – formulovanie oznámenia, prosby, priania, súhlasu, nesúhlasu a námietky, porovnávanie rôznych spôsobov ich vyjadrenia <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – formulovanie oznamovacích, opytovacích, rozkazovacích, zvolacích a želacích viet – uplatňovanie a rozlišovanie melódie viet podľa komunikačného zámeru.
Komunikačná interakcia	Požiadat o informáciu a na požiadanie informáciu poskytnúť.	<i>Komunikačné zámery a ich vyjadrenie</i> – presnosť a pravdivosť vyjadrenia pri požiadaní o informáciu a pri poskytnutí informácie – formulovanie zistovacích a doplňovacích otázok <i>Dialóg</i> – tvorenie jednoduchého dialógu v dvojici: kladenie otázok a formulovanie odpovedí, pravidelné striedanie replík oboch komunikačných partnerov. <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – formulovanie oznamovacích, opytovacích, rozkazovacích, zvolacích a želacích viet – uplatňovanie a rozlišovanie melódie viet podľa komunikačného zámeru.
Komunikačná interakcia	Reagovať na repliky partnera v dialógu.	<i>Dialóg</i> – tvorenie jednoduchého dialógu v dvojici: kladenie otázok a formulovanie odpovedí, pravidelné striedanie replík oboch komunikačných partnerov – pozorné počúvanie komunikačného partnera

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		– tvorenie dialógu v dvojiciach alebo v skupinách pri riešení úloh <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – funkčné používanie pohybových prostriedkov počas dialógu: mimika, gestá, očný kontakt.
Komunikačná interakcia	Klást vecné otázky v dialógu.	<i>Dialóg</i> – tvorenie jednoduchého dialógu v dvojici: kladenie otázok a formulovanie odpovedí, pravidelné striedanie replík oboch komunikačných partnerov – pozorné počúvanie komunikačného partnera. <i>Komunikačné zámery a ich vyjadrenie</i> – formulovanie zistovacích a doplňovacích otázok. <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – uplatňovanie a rozlišovanie melódie viet podľa komunikačného zámeru – funkčné používanie pohybových prostriedkov počas dialógu: mimika, gestá, očný kontakt.
Komunikačná interakcia	Vyjadriť svoje potreby, pocity a názory jazykovo a sociálne primeraným spôsobom.	<i>Komunikačné zámery a ich vyjadrenie</i> – formulovanie vlastných potrieb a prežívaných pocitov primeraným spôsobom – formulovanie oznámenia, prosby, priania, súhlasu, nesúhlasu a námietky, porovnávanie rôznych spôsobov ich vyjadrenia <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – formulovanie oznamovacích, opytovacích, rozkazovacích, zvolacích a želacích viet.
Komunikačná interakcia	Uplatniť v dialógu vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky.	<i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – funkčné používanie pohybových prostriedkov počas dialógu: mimika, gestá, očný kontakt – uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti: kvantita, výslovnosť dvojhlasok, slovný prízvuk, spodobovanie a splývavá výslovnosť.
Hovorená produkcia	Zhromaždiť jazykový materiál k téme hovoreného prejavu.	<i>Príprava a prednes hovoreného textu</i> – výber témy hovoreného textu pomocou učiteľa alebo samostatne – zhromaždenie slovnej zásoby k téme – zhromaždenie základných informácií k téme – využitie obrázkovej a slovnej osnovy pri členení hovoreného textu.
Hovorená produkcia	Sformulovať jednoduchú ústnu informáciu.	<i>Žánre hovoreného textu</i> – vyjadrenie kľúčových informácií v hovorenom texte odkazu, oznamu a správy <i>Príprava a prednes hovoreného textu</i> – zhromaždenie základných informácií k téme – rozvíjanie témy podľa komunikačného zámeru hovoreného textu: informovať, vyrozprávať, opísať <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – vyjadrenie myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach.
Hovorená produkcia	Vytvoriť ústne rozprávanie.	<i>Žánre hovoreného textu</i> – jednoduché ústne rozprávanie o prežitej udalosti a o plánovanej udalosti

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		- ústne vyrozprávanie skutočného príbehu a vymysleného príbehu - uplatnenie časovej postupnosti v ústnom rozprávaní <i>Príprava a prednes hovoreného textu</i> - rozvíjanie témy podľa komunikačného zámeru hovoreného textu: informovať, vyrozprávať, opísať - využitie obrázkovej a slovnej osnovy pri členení hovoreného textu <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> - vyjadrenie myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach.
Hovorená produkcia	Povedať hlavné znaky pozorovanej činnosti a pozorovaného objektu.	<i>Žánre hovoreného textu</i> - uplatnenie postupnosti činností pri ústnom opise pracovného postupu - ústne pomenovanie hlavných znakov opisovaného objektu <i>Príprava a prednes hovoreného textu</i> - využitie obrázkovej a slovnej osnovy pri členení hovoreného textu - rozvíjanie témy podľa komunikačného zámeru hovoreného textu: informovať, vyrozprávať, opísať <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> - vyjadrenie myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach.
Hovorená produkcia	Predniesť jednoduchý príležitostný prejav.	<i>Žánre hovoreného textu</i> príprava a prednes ústneho pozvania, privítania, rozlúčenia, blahoželania a tradičného vinša s rešpektom k rôznym zvyklostiam <i>Komunikačné zvyklosti</i> - rozlišovanie a správne používanie pozdravov, predstavenia sa, oslovenia, tykania/vykania vo verejnom a v súkromnom komunikačnom prostredí <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> pozorovanie rozdielov medzi spisovnou výslovnosťou a bežnou výslovnosťou v danom regióne alebo v miestnom nárečí <i>Príprava a prednes hovoreného textu</i> prednes hovoreného textu v prostredí triedy <i>Reflexia hovoreného/počúvaného textu</i> pozorné počúvanie ústneho vyjadrenia spolužiakov a iných hovoriacich.
Hovorená produkcia	Upraviť obsahovú a jazykovú stránku hovoreného textu.	<i>Reflexia hovoreného/počúvaného textu</i> - úprava nepresností a nejasností v ústnom vyjadrení pomocou učiteľa a spolužiakov - pozorné počúvanie ústneho vyjadrenia spolužiakov a iných hovoriacich - formulovanie odpovedí na položené otázky.
Hovorená produkcia	Sformulovať otázky k hovorenému textu.	<i>Reflexia hovoreného/počúvaného textu</i> - pozorné počúvanie ústneho vyjadrenia spolužiakov a iných hovoriacich - kladenie otázok k obsahu ústneho vyjadrenia - kladenie otázok k obsahu počúvaného prejavu, vyslovovanie predpokladov.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Hovorená produkcia	Uplatniť pri hovorení situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky.	<i>Príprava a prednes hovoreného textu</i> – artikulačné a výslovnostné cvičenia, cvičenia na moduláciu hlasu a na vhodné používanie mimiky a gest. <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – použitie vhodnej slovnej zásoby v hovorenom texte: významové okruhy slov, slovotvorne príbuzné slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová – vyjadrenie vzťahu k pomenúvaným javom citovo zafarbenými slovami, prirovnaniami, jednoduchými frazémami a ďalšími obraznými pomenovaniami – uplatnenie melódie, významovej pauzy a tempa podľa obsahu a komunikačného zámeru textu – uplatnenie pravidiel spisovnej výslovnosti: kvantita, výslovnosť dvojhlások, slovný prízvuk, spodobovanie a splývavá výslovnosť – pozorovanie rozdielov medzi spisovnou výslovnosťou a bežnou výslovnosťou v danom regióne alebo v miestnom nárečí.
Písaná produkcia	Písať všetky písmená slovenskej abecedy automatizovane a čitateľne.	<i>Elementárne písanie</i> – predpisateľská a perцепčno-motorická príprava na písanie – sluchové identifikovanie a rozlišovanie zvukov, slov, slabík, hlások – poznávanie písmen a vzťahu hlásky a písmena písanie písmen slovenskej abecedy.
Písaná produkcia	Vytvoriť písaný a obrazovo písaný text na blízku tému.	<i>Elementárne písanie</i> – písomné vyjadrovanie vlastných myšlienok / samostatné písomné vyjadrovanie myšlienok <i>Proces tvorenia textu</i> – výber témy písaného textu pomocou učiteľa alebo samostatne – rozvíjanie témy podľa komunikačného zámeru písaného textu: informovať, vyrozprávať, opísať, voľne písomne vyjadriť <i>Žánre písaného textu</i> – jednoduché techniky tvorivého písania – nakreslenie krátkeho komiksu a napísanie k nemu výstižného textu.
Písaná produkcia	Zhromaždiť jazykový materiál k téme písaného textu.	<i>Proces tvorenia textu</i> – výber témy písaného textu pomocou učiteľa alebo samostatne <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – použitie vhodnej slovnej zásoby v písanom texte: významové okruhy slov – vyjadrenie vzťahu k pomenúvaným javom citovo zafarbenými slovami, prirovnaniami, jednoduchými frazémami a ďalšími obraznými pomenovaniami.
Písaná produkcia	Napísať jednoduchý informačný text.	<i>Elementárne písanie</i> – písomné vyjadrovanie vlastných myšlienok <i>Proces tvorenia textu</i> – rozvíjanie témy podľa komunikačného zámeru písaného textu: informovať

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		<i>Žánre písaného textu</i> – písanie krátkych informačných textov: odkaz <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – vyjadrenie myšlienok vo vetách – použitie viet s rôznymi komunikačnými zámermi <i>Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu</i> – pravopis interpunkčných znamienok: interpunkčné znamienka na konci vety – pravopis podľa významu: písanie veľkého písmena na začiatku vety.
Písaná produkcia	Vytvoriť písomné rozprávanie.	<i>Elementárne písanie</i> – samostatné písomné vyjadrovanie myšlienok <i>Proces tvorenia textu</i> – rozvíjanie témy podľa komunikačného zámeru písaného textu: vyrozprávať <i>Žánre písaného textu</i> – jednoduché písomné rozprávanie o prežitej udalosti <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – vyjadrenie myšlienok vo vetách <i>Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu</i> – veta – veľké písmená na začiatku viet – interpunkčné znamienka na konci viet.
Písaná produkcia	Upraviť obsahovú a jazykovú stránku napísaného textu.	<i>Proces tvorenia textu</i> – úprava konceptu textu pomocou učiteľa a kontrolných otázok <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – použitie vhodnej slovnej zásoby v písanom texte: významové okruhy slov <i>Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu</i> – veta – veľké písmená na začiatku viet – písanie vlastných podstatných mien osôb písaným písmom – interpunkčné znamienka na konci viet.
Písaná produkcia	Uplatniť pri písaní vhodné jazykové prostriedky a osvojené pravopisné pravidlá.	<i>Elementárne písanie</i> – poznávanie písmen a vzťahu hlásky a písmena – písanie písmen slovenskej abecedy <i>Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu</i> – pravopis podľa výslovnosti: rozlišovacie znamienka.
Recepcia vecných textov	Vypočuť si a prečítať primerane náročný vecný text.	<i>Elementárne čítanie</i> – sluchové identifikovanie a rozlišovanie zvukov, slov, slabík, hlások – poznávanie písmen a vzťahu hlásky a písmena – čítanie slabík, slov, viet a krátkych textov s postupne sa zvyšujúcou náročnosťou – oprava vlastných chýb pri čítaní – uplatňovanie splyývavej výslovnosti, významovej pauzy, melódie a tempa reči pri hlasnom čítaní.
Recepcia vecných textov	Identifikovať explicitné informácie v počúvanom a v čítanom vecnom texte.	<i>Porozumenie textu</i> – porozumenie doslovných informácií v texte – ústne reprodukovanie obsahu textu – stručné zhrnutie získaných informácií.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Recepcia vecných textov	Vyvodíť základné implicitné informácie z počúvaného a z čítaného vecného textu.	<i>Porozumenie textu</i> – vytváranie predstáv o obsahu textu na základe obrazového materiálu alebo nadpisu – vyvodenie významu slov a slovných spojení, súvislostí medzi slovami a vetami v texte – vyvodenie súvislostí medzi informáciami z textu a doterajšími znalosťami a skúsenosťami žiaka <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – vyvodzovanie významov slov z textu: neznáme slová, viacvýznamové slová, citovo zafarbené slová, frazeologické prirovnania a iné jednoduché frazémy – pozorovanie lexikálnych vzťahov v texte: slová s podobným a s opačným významom, nadradené a podradené slová – pozorovanie slovotvorne príbuzných slov v texte – pozorovanie jazykového vyjadrenia komunikačného zámeru vety.
Recepcia vecných textov	Orientovať sa v nesúvislom a obrazovo - písanom vecnom texte	<i>Porozumenie textu</i> – vytváranie predstáv o obsahu textu na základe obrazového materiálu alebo nadpisu <i>Žánre vecného textu</i> – orientácia v jednoduchých nesúvislých textoch: zoznam, rozvrh, plán, tabuľka – porozumenie jednoduchým obrazovo-písaným alebo obrazovo-hovoreným textom: jednoduché schémy, piktogramy, obrazové encyklopédie, edukačné videá.
Recepcia vecných textov	Klástť otázky k obsahu vecného textu	<i>Porozumenie textu</i> – porozumenie doslovných informácií v texte – tvorenie otázok k doslovným a k vyvodeným informáciám z textu – identifikovanie kľúčových slov v texte a ich jednoduché zaznamenanie <i>Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu</i> – formulovanie otázok k vlastnému porozumeniu textu.
Recepcia vecných textov	Klástť otázky k vlastnému porozumeniu vecného textu.	<i>Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu</i> – pozorovanie učiteľovho premýšľania pri čítaní, komentovania porozumenia alebo neporozumenia – formulovanie otázok k vlastnému porozumeniu textu – premýšľanie o príčine nedostatočného porozumenia.
Recepcia vecných textov	Zhrnúť kľúčové informácie z vecného textu.	<i>Porozumenie textu</i> – ústne reprodukovanie obsahu textu – identifikovanie kľúčových slov v texte a ich jednoduché zaznamenanie – stručné zhrnutie získaných informácií.
Recepcia vecných textov	Použiť pri porozumení vecného textu znalosti slovnnej zásoby, lexikálnych vzťahov a vetných celkov.	<i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – pozorovanie jazykového vyjadrenia komunikačného zámeru vety. <i>Elementárne čítanie</i> – uplatňovanie splyývavej výslovnosti, významovej pauzy, melódie a tempa reči pri hlasnom čítaní.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Recepcia umeleckých textov	Vypočuť si a prečítať primerane náročný umelecký text.	<i>Čítanie s porozumením</i> - identifikovanie slov a viet a ich významu v počúvanom a v čítanom umeleckom texte - odlíšenie textu od ilustrácie - domýšľanie jednoduchého príbehu podľa ilustrácie a čítanie ilustrácie - prerозprávanie obsahu čítaného a počúvaného umeleckého textu s pomocou - porozumenie tomu, akú úlohu zohráva pri tvorení textu autor: spisovateľ, ilustrátor <i>Čítanie pre zážitok</i> - získavanie osobného čitateľského zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch: bájka, rozprávka, riekanka, báseň, ľudová pieseň, povesť, obrázkový príbeh <i>Samostatný/sebavedomý čitateľ</i> - objavovanie nových umeleckých textov a čitateľských výziev na rozvoj čitateľských zručností - spoznávanie a využívanie dostupných knižníc: triedna knižnica, školská knižnica, mestská/obecná knižnica.
Recepcia umeleckých textov	Klástť otázky k obsahu počúvaného alebo prečítaného umeleckého textu.	<i>Čítanie s porozumením</i> - kladenie otázok k doslovným aj vyvođeným informáciám z počúvaného alebo čítaného umeleckého textu <i>Čítanie pre zážitok</i> - spřostredkovanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z umeleckého textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom - vyjadrovanie postoja k prečítanému a k počutému textu, k literárnym hrdinom a hrdinkám, k zobrazenej téme <i>Metakognitívne procesy pri recepcii umeleckého textu</i> - monitorovanie porozumenia alebo neporozumenia obsahu a významu umeleckého textu alebo jeho časti - formulovanie otázok k porozumeniu umeleckého textu, riešenie úloh k textu.
Recepcia umeleckých textov	Identifikovať explicitné informácie v počúvanom a v čítanom umeleckom texte.	<i>Čítanie s porozumením</i> - identifikovanie slov a viet a ich významu v počúvanom a v čítanom umeleckom texte - prerозprávanie obsahu čítaného a počúvaného umeleckého textu s pomocou <i>Čítanie pre zážitok</i> - rozpoznanie a identifikácia literárných postáv, ich charakteru, vlastností, opis prostredia, situácie, a to s pomocou ilustrácie aj bez nej.
Recepcia umeleckých textov	Vyvodíť základné implicitné informácie z počúvaného a z čítaného umeleckého textu.	<i>Čítanie s porozumením</i> - identifikovanie slov a viet a ich významu v počúvanom a v čítanom umeleckom texte - predvídanie z počutého a prečítaného umeleckého textu a z ilustrácie <i>Čítanie pre zážitok</i> - rozpoznanie a identifikácia literárných postáv, ich charakteru, vlastností, opis prostredia, situácie, a to s pomocou ilustrácie aj bez nej

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		– vnímanie a porozumenie emóciám a pocitom literárnych postáv v čítanom a počúvanom umeleckom texte – porovnávanie správania a konania postáv s vlastným správaním, zážitkami a životnými skúsenosťami
Recepcia umeleckých textov	Vyjadriť svoje pocity, myšlienky a zážitky z počúvaného, čítaného umeleckého textu a z ilustrácií.	<i>Čítanie pre zážitok</i> – sprostredkovanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z umeleckého textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom – spoznávanie vybraných tém v dielach slovenských a svetových autorov a v ľudovej slovesnej tvorbe – získavanie osobného čitateľského zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch: bájka, rozprávka, riekanka, báseň, ľudová pieseň, povesť, obrázkový príbeh <i>Samostatný/sebavedomý čitateľ</i> – vytváranie čitateľského portfólia: vedenie jednoduchých záznamov v rôznych formách a podobách o knihách, o svojom čítaní a jeho pokrokoch, a to s pomocou učiteľa alebo samostatne.
Recepcia umeleckých textov	Podeliť sa o zážitok z individuálnej recepcie umeleckého textu v komunikačnej situácii.	<i>Čítanie pre zážitok</i> – sprostredkovanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z umeleckého textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom – spoznávanie vybraných tém v dielach slovenských a svetových autorov a v ľudovej slovesnej tvorbe – získavanie osobného čitateľského zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch: bájka, rozprávka, riekanka, báseň, ľudová pieseň, povesť, obrázkový príbeh <i>Samostatný/sebavedomý čitateľ</i> – vytváranie čitateľského portfólia: vedenie jednoduchých záznamov v rôznych formách a podobách o knihách, o svojom čítaní a jeho pokrokoch, a to s pomocou učiteľa alebo samostatne.
Recepcia umeleckých textov	Klást otázky k vlastnému porozumeniu umeleckého textu.	<i>Metakognitívne procesy pri recepcii umeleckého textu</i> – monitorovanie porozumenia alebo neporozumenia obsahu a významu umeleckého textu alebo jeho časti – formulovanie otázok k porozumeniu umeleckého textu, riešenie úloh k textu – monitorovanie kvality vlastného čítania a vyhľadanie možných zdrojov pomoci, ak nemá istotu, či text správne číta.
Recepcia umeleckých textov	Predniesť naspamäť umelecký text primeraný veku.	<i>Čítanie pre zážitok</i> – získavanie osobného čitateľského zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch: bájka, rozprávka, riekanka, báseň, ľudová pieseň, povesť. – sprostredkovanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z umeleckého textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom. <i>Príprava a prednes hovoreného textu</i> – artikuláčnej a výslovnostnej cvičenia, cvičenia na moduláciu hlasu a na vhodné používanie mimiky a gest. <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – uplatnenie melódie, významovej pauzy a tempa podľa obsahu a komunikačného zámeru textu.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		– uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti: kvantita, výslovnosť dvojhlasok, slovný prízvuk, spodobovanie a splývavá výslovnosť.
Recepcia umeleckých textov	Vyrozprávať svoje zážitky z návštevy divadelného alebo filmového predstavenia a z počúvania rozhlasového vysielania.	<i>Čítanie pre zážitok</i> – sprostredkovanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov verbálnym aj neverbálnym spôsobom. – získavanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel návštevou divadelného a filmového predstavenia: bábková hra, rozprávková hra, filmová rozprávka.
Recepcia umeleckých textov	Dramatizovať s pomocou učiteľa vhodné umelecké texty.	<i>Čítanie pre zážitok</i> – stvárnenie obsahu textu metódami tvorivej dramatiky pod vedením učiteľa – sprostredkovanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z umeleckého textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom.
Recepcia umeleckých textov	Vyhľadávať texty na čítanie podľa svojho záujmu a účelu čítania samostatne alebo s pomocou iných.	<i>Čítanie s porozumením</i> – vytváranie predstáv o obsahu umeleckého textu na základe ilustrácie alebo nadpisu <i>Samostatný/sebavedomý čitateľ</i> – formulovanie vlastných preferencií textov na čítanie podľa témy alebo účelu – objavovanie nových umeleckých textov a čitateľských výziev na rozvoj čitateľských zručností – spoznávanie a využívanie dostupných knižníc: triedna knižnica, školská knižnica, mestská/obecná knižnica – spoznávanie čitateľských skúseností a literárnych znalostí v rodine a blízkom okolí.

Učebné osnovy predmetu Slovenský jazyk a literatúra pre 2. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu – 7 hodín týždenne – 231 hodín ročne

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Komunikačná interakcia	Nadviazať kontakt s komunikačným partnerom.	<i>Komunikačné zvyklosti</i> – rozlišovanie a správne používanie pozdravov, predstavenia sa, oslovenia, tykania/vykania vo verejnom a v súkromnom komunikačnom prostredí.
Komunikačná interakcia	Poďakovať a ospravedlniť sa adresátovi v komunikačnej situácii.	<i>Komunikačné zvyklosti</i> – rozlišovanie a správne používanie pozdravov, predstavenia sa, oslovenia, tykania/vykania vo verejnom a v súkromnom komunikačnom prostredí. – formulovanie ústneho poďakovania a ospravedlnenia .
Komunikačná interakcia	Sformulovať vety s rozličným komunikačným zámerom.	<i>Komunikačné zámery a ich vyjadrenie</i> – formulovanie oznámenia, prosby, priania, súhlasu, nesúhlasu a námietky , porovnávanie rôznych spôsobov ich vyjadrenia – formulovanie zisťovacích a doplňovacích otázok <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – formulovanie oznamovacích, opytovacích, rozkazovacích, zvolacích a želacích viet – uplatňovanie a rozlišovanie melódie viet podľa komunikačného zámeru
Komunikačná interakcia	Požiadat' o informáciu a na požiadanie informáciu poskytnúť.	<i>Komunikačné zámery a ich vyjadrenie</i> – formulovanie zisťovacích a doplňovacích otázok . – presnosť a pravdivosť vyjadrenia pri požiadaní o informáciu a pri poskytnutí informácie. <i>Komunikačné zvyklosti</i> – rozlišovanie a správne používanie pozdravov, predstavenia sa, oslovenia, tykania/vykania vo verejnom a v súkromnom komunikačnom prostredí. <i>Dialóg</i> – tvorenie jednoduchého dialógu v dvojici: kladenie otázok a formulovanie odpovedí, pravidelné striedanie replík oboch komunikačných partnerov. <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – formulovanie oznamovacích, opytovacích, rozkazovacích, zvolacích a želacích viet .
Komunikačná interakcia	Reagovať na repliky partnera v dialógu.	<i>Dialóg</i> – tvorenie jednoduchého dialógu v dvojici: kladenie otázok a formulovanie odpovedí, pravidelné striedanie replík oboch komunikačných partnerov. – pozorné počúvanie komunikačného partnera. – tvorenie dialógu v dvojiciach alebo v skupinách pri riešení úloh. <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – rozširovanie slovnej zásoby prostredníctvom tém dialógu. – funkčné používanie pohybových prostriedkov počas dialógu: mimika, gestá, očný kontakt.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Komunikačná interakcia	Klást' vecné otázky v dialógu.	<i>Dialóg</i> – tvorenie jednoduchého dialógu v dvojici: kladenie otázok a formulovanie odpovedí, pravidelné striedanie replík oboch komunikačných partnerov. – pozorné počúvanie komunikačného partnera. <i>Komunikačné zámery a ich vyjadrenie</i> – formulovanie zistovacích a doplňovacích otázok. <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – formulovanie oznamovacích, opytovacích, rozkazovacích, zvolacích a želacích viet. – uplatňovanie a rozlišovanie melódie viet podľa komunikačného zámeru. – rozširovanie slovnej zásoby prostredníctvom tém dialógu.
Komunikačná interakcia	Vyjadriť svoje potreby, pocity a názory jazykovo a sociálne primeraným spôsobom.	<i>Komunikačné zámery a ich vyjadrenie</i> – formulovanie oznámenia, prosby, priania, súhlasu, nesúhlasu a námietky, porovnávanie rôznych spôsobov ich vyjadrenia – formulovanie jednoduchého zdôvodnenia javu alebo vlastného konania – formulovanie vlastných potrieb a prežívaných pocitov primeraným spôsobom <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – rozširovanie slovnej zásoby prostredníctvom tém dialógu – formulovanie oznamovacích, opytovacích, rozkazovacích, zvolacích a želacích viet.
Komunikačná interakcia	Uplatniť v dialógu vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky.	<i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – funkčné používanie pohybových prostriedkov počas dialógu: mimika, gestá, očný kontakt – uplatňovanie a rozlišovanie melódie viet podľa komunikačného zámeru – uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti: kvantita, výslovnosť dvojhlasok, slovný prízvuk, spodobovanie a splývavá výslovnosť.
Hovorená produkcia	Zhromaždiť jazykový materiál k téme hovoreného prejavu.	<i>Príprava a prednes hovoreného textu</i> – zhromaždenie slovnej zásoby k téme – zhromaždenie základných informácií k téme – využitie obrázkovej a slovnej osnovy pri členení hovoreného textu – výber témy hovoreného textu pomocou učiteľa alebo samostatne <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – použitie vhodnej slovnej zásoby v hovorenom texte: významové okruhy slov, slovotvorne príbuzné slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová.
Hovorená produkcia	Sformulovať jednoduchú ústnu informáciu.	<i>Žánre hovoreného textu</i> – vyjadrenie kľúčových informácií v hovorenom texte odkazu, oznamu a správy <i>Príprava a prednes hovoreného textu</i> – zhromaždenie základných informácií k téme – rozvíjanie témy podľa komunikačného zámeru hovoreného textu: informovať, vyrozprávať, opísať <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i>

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		- vyjadrenie myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach - použitie viet s rôznymi komunikačnými zámermi.
Hovorená produkcia	Vytvoriť ústne rozprávanie.	<i>Príprava a prednes hovoreného textu</i> - rozvíjanie témy podľa komunikačného zámeru hovoreného textu: informovať, vyrozprávať, opísať - využitie obrázkovej a slovnej osnovy pri členení hovoreného textu prednes hovoreného textu v prostredí triedy <i>Žánre hovoreného textu</i> - jednoduché ústne rozprávanie o prežitej udalosti a rozprávanie o plánovanej udalosti - ústne vyrozprávanie skutočného príbehu a vymysleného príbehu - uplatnenie časovej postupnosti v ústnom rozprávaní <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> - vyjadrenie myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach - uplatnenie melódie, významovej pauzy a tempa podľa obsahu a komunikačného zámeru textu.
Hovorená produkcia	Povedať hlavné znaky pozorovanej činnosti a pozorovaného objektu.	<i>Žánre hovoreného textu</i> - uplatnenie postupnosti činností pri ústnom opise pracovného postupu. - ústne pomenovanie hlavných znakov opisovaného objektu. <i>Príprava a prednes hovoreného textu</i> - rozvíjanie témy podľa komunikačného zámeru hovoreného textu: informovať, vyrozprávať, opísať. - využitie obrázkovej a slovnej osnovy pri členení hovoreného textu. <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> - použitie vhodnej slovnej zásoby v hovorenom texte: významové okruhy slov, slovotvorne príbuzné slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová. - vyjadrenie myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach.
Hovorená produkcia	Predniesť jednoduchý príležitostný prejav.	<i>Žánre hovoreného textu</i> - príprava a prednes ústneho pozvania, privítania, rozlúčenia, blahoželania a tradičného vinša s rešpektom k rôznym zvyklostiam <i>Príprava a prednes hovoreného textu</i> - artikulačné a výslovnostné cvičenia, cvičenia na moduláciu hlasu a na vhodné používanie mimiky a gest prednes hovoreného textu v prostredí triedy <i>Komunikačné zvyklosti</i> - rozlišovanie a správne používanie pozdravov, predstavenia sa, oslovenia, tykania/vykania vo verejnom a v súkromnom komunikačnom prostredí <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> uplatnenie melódie, významovej pauzy a tempa podľa obsahu a komunikačného zámeru textu - uplatnenie pravidiel spisovnej výslovnosti: kvantita, výslovnosť dvojhlasok, slovný prízvuk, spodobovanie a splývavá výslovnosť

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		<i>Reflexia hovoreného/počúvaného textu</i> – pozorné počúvanie ústneho vyjadrenia spolužiakov a iných hovoriacich.
Hovorená produkcia	Upraviť obsahovú a jazykovú stránku hovoreného textu.	<i>Reflexia hovoreného/počúvaného textu</i> – úprava nepresností a nejasností v ústnom vyjadrení pomocou učiteľa a spolužiakov <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – použitie vhodnej slovnej zásoby v hovorenom texte: významové okruhy slov, slovotvorne príbuzné slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová – vyjadrenie myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach <i>Príprava a prednes hovoreného textu</i> – artikulačné a výslovnostné cvičenia, cvičenia na moduláciu hlasu a na vhodné používanie mimiky a gest <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – uplatnenie melódie, významovej pauzy a tempa podľa obsahu a komunikačného zámeru textu – uplatnenie pravidiel spisovnej výslovnosti: kvantita, výslovnosť dvojhlasok, slovný prízvuk, spodobovanie a splývavá výslovnosť.
Hovorená produkcia	Sformulovať otázky k hovorenému textu.	<i>Reflexia hovoreného/počúvaného textu</i> – pozorné počúvanie ústneho vyjadrenia spolužiakov a iných hovoriacich. – kladenie otázok k obsahu ústneho vyjadrenia. – úprava nepresností a nejasností v ústnom vyjadrení pomocou učiteľa a spolužiakov. – formulovanie odpovedí na položené otázky. <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – použitie vhodnej slovnej zásoby v hovorenom texte: významové okruhy slov, slovotvorne príbuzné slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová.
Hovorená produkcia	Uplatniť pri hovorení situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky.	<i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – vyjadrenie myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach. – použitie viet s rôznymi komunikačnými zámermi. – použitie vhodnej slovnej zásoby v hovorenom texte: významové okruhy slov, slovotvorne príbuzné slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová. – vyjadrenie vzťahu k pomenúvaným javom citovo zafarbenými slovami, prirovnaniami, jednoduchými frazémami a ďalšími obraznými pomenovaniami. – uplatnenie melódie, významovej pauzy a tempa podľa obsahu a komunikačného zámeru textu. – uplatnenie pravidiel spisovnej výslovnosti: kvantita, výslovnosť dvojhlasok, slovný prízvuk, spodobovanie a splývavá výslovnosť. – pozorovanie rozdielov medzi spisovnou výslovnosťou a bežnou výslovnosťou v danom regióne alebo v miestnom nárečí.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Písaná produkcia	Písať všetky písmená slovenskej abecedy automatizovane a čitateľne.	<i>Elementárne písanie</i> – poznávanie písmen a vzťahu hlásky a písmena – písanie písmen slovenskej abecedy – písanie slov, odpis písaného textu, prepis tlačeneho textu, písanie podľa diktovania.
Písaná produkcia	Vytvoriť písaný a obrazovo písaný text na blízku tému.	<i>Elementárne písanie</i> – písomné vyjadrovanie vlastných myšlienok. <i>Proces tvorenia textu</i> – rozvíjanie témy podľa komunikačného zámeru písaného textu: informovať, vyrozprávať, opísať, voľne písomne vyjadriť. <i>Žánre písaného textu</i> – vytvorenie obrazovo-písaného textu pozvánky a pohľadnice. <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – vyjadrenie myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach. – použitie viet s rôznymi komunikačnými zámermi.
Písaná produkcia	Zhromaždiť jazykový materiál k téme písaného textu.	<i>Elementárne písanie</i> – písomné vyjadrovanie vlastných myšlienok <i>Proces tvorenia textu</i> – výber témy písaného textu pomocou učiteľa alebo samostatne – zhromaždenie slovnej zásoby k téme – zhromaždenie základných informácií k téme <i>Žánre písaného textu</i> – vytvorenie jednoduchého nesúvislého textu zoznamu – jednoduché techniky tvorivého písania <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – použitie vhodnej slovnej zásoby v písanom texte: významové okruhy slov – vyjadrenie myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach – vyjadrenie vzťahu k pomenúvaným javom citovo zafarbenými slovami, prirovnaniami, jednoduchými frazémami a ďalšími obraznými pomenovaniami <i>Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu</i> – osvojovanie a uplatňovanie pravopisu podľa výskytu pravopisných javov v tematických slovách.
Písaná produkcia	Napísať jednoduchý informačný text.	<i>Žánre písaného textu</i> – vytvorenie obrazovo-písaného textu pozvánky a pohľadnice. <i>Proces tvorenia textu</i> – rozvíjanie témy podľa komunikačného zámeru písaného textu: informovať, vyrozprávať, opísať, voľne písomne vyjadriť. <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – vyjadrenie myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach. – použitie viet s rôznymi komunikačnými zámermi. <i>Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu</i> – pravopis podľa významu: písanie veľkého písmena na začiatku vety, rozlišovanie pravopisu všeobecných podstatných mien a vlastných mien: mená osôb, zvierat, miestne zemepisné názvy.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		<i>Elementárne písanie</i> – písomné vyjadrovanie vlastných myšlienok.
Písaná produkcia	Vytvoriť písomné rozprávanie.	<i>Žánre písaného textu</i> – uplatnenie časovej postupnosti v písomnom rozprávaní. – jednoduché písomné rozprávanie o prežitej udalosti a rozprávanie o plánovanej udalosti. – písomné vyrozprávanie skutočného príbehu a vymysleného príbehu. <i>Proces tvorenia textu</i> – rozvíjanie témy podľa komunikačného zámeru písaného textu: informovať, vyrozprávať, opísať, voľne písomne vyjadriť. <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – vyjadrenie myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach. – použitie vhodnej slovnej zásoby v písanom texte: významové okruhy slov, slovotvorne príbuzné slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová.
Písaná produkcia	Zapísať hlavné znaky pozorovanej činnosti a pozorovaného objektu.	<i>Žánre písaného textu</i> – písomné zaznamenanie hlavných znakov opisovaného objektu. <i>Proces tvorenia textu</i> – rozvíjanie témy podľa komunikačného zámeru písaného textu: informovať, vyrozprávať, opísať, voľne písomne vyjadriť. <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – použitie vhodnej slovnej zásoby v písanom texte: významové okruhy slov, slovotvorne príbuzné slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová. – vyjadrenie myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach. <i>Elementárne písanie</i> – písomné vyjadrovanie vlastných myšlienok.
Písaná produkcia	Upraviť obsahovú a jazykovú stránku napísaného textu.	<i>Proces tvorenia textu</i> – úprava konceptu textu pomocou učiteľa a kontrolných otázok. – rozvíjanie témy podľa komunikačného zámeru písaného textu: informovať, vyrozprávať, opísať, voľne písomne vyjadriť. <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – použitie viet s rôznymi komunikačnými zámermi. – vyjadrenie myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach. – použitie vhodnej slovnej zásoby v písanom texte: významové okruhy slov, slovotvorne príbuzné slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová. <i>Osojovanie a uplatňovanie pravopisu</i> – pravopis podľa významu: písanie veľkého písmena na začiatku vety, rozlišovanie pravopisu všeobecných podstatných mien a vlastných mien: mená osôb, zvierat, miestne zemepisné názvy.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Písaná produkcia	Uplatniť pri písaní vhodné jazykové prostriedky a osvojené pravopisné pravidlá.	<i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> - vyjadrenie myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach. - použitie viet s rôznymi komunikačnými zámermi. - použitie vhodnej slovnej zásoby v písanom texte: významové okruhy slov, slovotvorne príbuzné slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová. <i>Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu</i> - pravopis podľa výslovnosti: rozlišovacie znamienka; delenie hlások na krátke a dlhé samohlásky, dvojhlasý a tvrdé a mäkké spoluhlásky ako východisko uplatňovania pravopisu podľa výslovnosti, pravopis i/í po mäkkých spoluhláskach, y/ý po tvrdých spoluhláskach, slabičný pravopis, pravopis dvojhlasiek, pravopis ä, dvojslovné písmená, pravopis slabík so slabikotvornými spoluhláskami. - pravopis podľa významu: písanie veľkého písmena na začiatku vety, rozlišovanie pravopisu všeobecných podstatných mien a vlastných mien: mená osôb, zvierat, miestne zemepisné názvy. - pravopis interpunkčných znamienok: interpunkčné znamienka na konci vety, použitie spojovníka pri delení slov na konci riadka, písanie čiarky v jednoduchej vete.
Recepcia vecných textov	Vypočuť si a prečítať primerane náročný vecný text.	<i>Elementárne čítanie</i> - čítanie slabík, slov, viet a krátkych textov s postupne sa zvyšujúcou náročnosťou. - oprava vlastných chýb pri čítaní. - uplatňovanie splyývavej výslovnosti, významovej pauzy, melódie a tempa reči pri hlasnom čítaní. <i>Porozumenie textu</i> - porozumenie doslovných informácií v texte.
Recepcia vecných textov	Identifikovať explicitné informácie v počúvanom a v čítanom vecnom texte.	<i>Porozumenie textu</i> - identifikovanie kľúčových slov v texte a ich jednoduché zaznamenanie. - porozumenie doslovných informácií v texte. - ústne reprodukovanie obsahu textu. <i>Žánre vecného textu</i> - vyhľadávanie kľúčových informácií v počúvanom a v čítanom texte oznamu, správy a populárno-náučného článku.
Recepcia vecných textov	Vyvodíť základné implicitné informácie z počúvaného a z čítaného vecného textu.	<i>Porozumenie textu</i> - vytváranie predstáv o obsahu textu na základe obrazového materiálu alebo nadpisu. <i>Elementárne čítanie</i> - čítanie slabík, slov, viet a krátkych textov s postupne sa zvyšujúcou náročnosťou. <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> - vyvodzovanie významov slov z textu: neznáme slová, viacvýznamové slová, citovo zafarbené slová, frazeologické prirovnania a iné jednoduché frazémy. - pozorovanie lexikálnych vzťahov v texte: slová s podobným a s opačným významom, nadradené a podradené slová. - pozorovanie slovotvorne príbuzných slov v texte. - pozorovanie základných prostriedkov nadväzovania viet v texte: opakovanie slova, nahradenie slova zámenom,

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		opakovanie rovnakého tvaru slovesa, slovotvorne príbuzné slová. <i>Porozumenie textu</i> – vyvodenie významu slov a slovných spojení, súvislostí medzi slovami a vetami v texte. – vyvodenie súvislostí medzi informáciami z textu a doterajšími znalosťami a skúsenosťami žiaka.
Recepcia vecných textov	Orientovať sa v nesúvislom a obrazovo - písanom vecnom texte	<i>Elementárne čítanie</i> – ovládanie abecedy a jej využitie pri orientácii v abecedných zoznamoch. <i>Žánre vecného textu</i> – orientácia v jednoduchých nesúvislých textoch: zoznam, rozvrh, plán, tabuľka. – porozumenie jednoduchým obrazovo-písaným alebo obrazovo-hovoreným textom: jednoduché schémy, piktogramy, obrazové encyklopédie, edukačné videá.
Recepcia vecných textov	Klástť otázky k obsahu vecného textu	<i>Porozumenie textu</i> – tvorenie otázok k doslovným a k vyvodeným informáciám z textu. – porozumenie doslovných informácií v texte. <i>Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu</i> – formulovanie otázok k vlastnému porozumeniu textu. – pozorovanie učiteľovho premýšľania pri čítaní, komentovania porozumenia alebo neporozumenia.
Recepcia vecných textov	Klástť otázky k vlastnému porozumeniu vecného textu.	<i>Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu</i> – formulovanie otázok k vlastnému porozumeniu textu. – premýšľanie o príčine nedostatočného porozumenia. – naznačovanie riešenia nedostatočného porozumenia textu a nepresností pri čítaní samostatne a s pomocou.
Recepcia vecných textov	Zhrnúť kľúčové informácie z vecného textu.	<i>Porozumenie textu</i> – ústne reprodukovanie obsahu textu. – identifikovanie kľúčových slov v texte a ich jednoduché zaznamenanie. – stručné zhrnutie získaných informácií. <i>Žánre vecného textu</i> – orientácia v jednoduchých nesúvislých textoch: zoznam, rozvrh, plán, tabuľka. – porozumenie jednoduchým obrazovo-písaným alebo obrazovo-hovoreným textom: jednoduché schémy, piktogramy, obrazové encyklopédie, edukačné videá.
Recepcia vecných textov	Rozlíšiť základné druhy vecného textu.	<i>Žánre vecného textu</i> – porozumenie časovej postupnosti a konania postáv pri počúvaní a čítaní rozprávania o prežitej udalosti a rozprávania o plánovanej udalosti. – porozumenie časovej postupnosti a konania postáv pri počúvaní a čítaní skutočného a vymysleného príbehu. – identifikovanie hlavných znakov opísaného objektu v počúvanom a v čítanom texte. <i>Porozumenie textu</i> – porozumenie doslovných informácií v texte. – porozumenie členenia textu na úvod, jadro, záver a na odseky.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Recepcia vecných textov	Použiť pri porozumení vecného textu znalosti slovnej zásoby, lexikálnych vzťahov a vetných celkov.	<i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – pozorovanie základných prostriedkov nadväzovania viet v texte: opakovanie slova, nahradenie slova zámenom, opakovanie rovnakého tvaru slovesa, slovotvorne príbuzné slová. – vyvodzovanie významov slov z textu: neznáme slová, viacvýznamové slová, citovo zafarbené slová, frazeologické prirovnania a iné jednoduché frazémy. – pozorovanie lexikálnych vzťahov v texte: slová s podobným a s opačným významom, nadradené a podradené slová. – pozorovanie slovotvorne príbuzných slov v texte.
Recepcia umeleckých textov	Vypočúť si a prečítať primerane náročný umelecký text.	<i>Čítanie s porozumením</i> – identifikovanie slov a viet a ich významu v počúvanom a v čítanom umeleckom texte. <i>Samostatný/sebavedomý čitateľ</i> – formulovanie vlastných preferencií textov na čítanie podľa témy alebo účelu. – rozširovanie čitateľského teritória vyhľadávaním a výberom rôznorodých textov, tém a žánrov. – objavovanie nových umeleckých textov a čitateľských výziev na rozvoj čitateľských zručností. – spoznávanie a využívanie dostupných knižníc: triedna knižnica, školská knižnica, mestská/obecná knižnica. – spoznávanie čitateľských skúseností a literárnych znalostí v rodine a blízkom okolí. <i>Metakognitívne procesy pri recepcii umeleckého textu</i> – monitorovanie kvality vlastného čítania a vyhľadanie možných zdrojov pomoci, ak nemá istotu, či text správne číta. <i>Tematické okruhy a textová realizácia</i> – čítanie, počúvanie a sledovanie rôznych typov textov a rôznych lyrických, epických a dramatických žánrov slovenskej a svetovej literatúry so zreteľom na detský aspekt a záujmy žiakov: riekanka, hádanka, ľudová pieseň, báseň, bájka, rozprávka, povesť, bábková hra, obrázkový príbeh, komiks.
Recepcia umeleckých textov	Klástť otázky k obsahu počúvaného alebo prečítaného umeleckého textu.	<i>Čítanie s porozumením</i> – kladenie otázok k doslovným aj vyvedeným informáciám z počúvaného alebo čítaného umeleckého textu. <i>Čítanie pre zážitok</i> – rozpoznanie a identifikácia literárnych postáv, ich charakteru, vlastností, opis prostredia, situácie, a to s pomocou ilustrácie aj bez nej. <i>Čítanie s porozumením</i> – vyvodenie významu neznámych slov, slovných spojení a umeleckých jazykových prostriedkov z kontextu: prirovnania, frazémy, emocionálne slová. <i>Metakognitívne procesy pri recepcii umeleckého textu</i> – monitorovanie porozumenia alebo neporozumenia obsahu a významu umeleckého textu alebo jeho časti. – formulovanie otázok k porozumeniu umeleckého textu, riešenie úloh k textu.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Recepcia umeleckých textov	Identifikovať explicitné informácie v počúvanom a v čítanom umeleckom texte.	<i>Čítanie s porozumením</i> - identifikovanie slov a viet a ich významu v počúvanom a v čítanom umeleckom texte. - kladenie otázok k doslovným aj vyvodeným informáciám z počúvaného alebo čítaného umeleckého textu. <i>Čítanie pre zážitok</i> - rozpoznanie a identifikácia literárnych postáv, ich charakteru, vlastností, opis prostredia, situácie, a to s pomocou ilustrácie aj bez nej. <i>Metakognitívne procesy pri recepcii umeleckého textu</i> - formulovanie otázok k porozumeniu umeleckého textu, riešenie úloh k textu.
Recepcia umeleckých textov	Vyvodíť základné implicitné informácie z počúvaného a z čítaného umeleckého textu.	<i>Čítanie s porozumením</i> - predvídanie z počutého a prečítaného umeleckého textu a z ilustrácie. - vyvodenie významu neznámych slov, slovných spojení a umeleckých jazykových prostriedkov z kontextu: prirovnania, frazémy, emocionálne slová. <i>Čítanie pre zážitok</i> - rozpoznanie a identifikácia literárnych postáv, ich charakteru, vlastností, opis prostredia, situácie, a to s pomocou ilustrácie aj bez nej. - vnímanie a porozumenie emóciám a pocitom literárnych postáv v čítanom a počúvanom umeleckom texte. - porovnávanie správania a konania postáv s vlastným správaním, zážitkami a životnými skúsenosťami.
Recepcia umeleckých textov	Vyjadriť svoje pocity, myšlienky a zážitky z počúvaného, čítaného umeleckého textu a z ilustrácií.	<i>Čítanie pre zážitok</i> - rozpoznanie a identifikácia literárnych postáv, ich charakteru, vlastností, opis prostredia, situácie, a to s pomocou ilustrácie aj bez nej. - spostredkovanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z umeleckého textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom. <i>Samostatný/sebavedomý čitateľ</i> - vytváranie čitateľského portfólia: vedenie jednoduchých záznamov v rôznych formách a podobách o knihách, o svojom čítaní a jeho pokrokoch, a to s pomocou učiteľa alebo samostatne. <i>Metakognitívne procesy pri recepcii umeleckého textu</i> - monitorovanie kvality vlastného čítania a vyhľadanie možných zdrojov pomoci, ak nemá istotu, či text správne číta.
Recepcia umeleckých textov	Podeliť sa o zážitok z individuálnej recepcie umeleckého textu v komunikačnej situácii.	<i>Čítanie pre zážitok</i> - spostredkovanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z umeleckého textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom. - vyjadrovanie postoja k prečítanému a k počutému textu, k literárnym hrdinom a hrdinkám, k zobrazenej téme. - porovnávanie správania a konania postáv s vlastným správaním, zážitkami a životnými skúsenosťami. <i>Čítanie s porozumením</i> - kladenie otázok k doslovným aj vyvodeným informáciám z počúvaného alebo čítaného umeleckého textu.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		– Samostatný/sebavedomý čitateľ: spoznávanie čitateľských skúseností a literárnych znalostí v rodine a blízkom okolí.
Recepcia umeleckých textov	Klástť otázky k vlastnému porozumeniu umeleckého textu.	<i>Metakognitívne procesy pri recepcii umeleckého textu</i> – monitorovanie porozumenia alebo neporozumenia obsahu a významu umeleckého textu alebo jeho časti. – formulovanie otázok k porozumeniu umeleckého textu, riešenie úloh k textu. – monitorovanie kvality vlastného čítania a vyhľadanie možných zdrojov pomoci, ak nemá istotu, či text správne číta.
Recepcia umeleckých textov	Predniesť naspamäť umelecký text primeraný veku.	<i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – uplatnenie melódie, významovej pauzy a tempa podľa obsahu a komunikačného zámeru textu. <i>Elementárne čítanie</i> – uplatňovanie splývavej výslovnosti, významovej pauzy, melódie a tempa reči pri hlasnom čítaní. <i>Príprava a prednes hovoreného textu</i> – artikulačné a výslovnostné cvičenia, cvičenia na moduláciu hlasu a na vhodné používanie mimiky a gest. <i>Čítanie s porozumením</i> – identifikovanie slov a viet a ich významu v počúvanom a v čítanom umeleckom texte. <i>Čítanie pre zážitok</i> – sprostredkovanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z umeleckého textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom. <i>Tematické okruhy a textová realizácia</i> – čítanie, počúvanie a sledovanie rôznych typov textov a rôznych lyrických, epických a dramatických žánrov slovenskej a svetovej literatúry so zreteľom na detský aspekt a záujmy žiakov: riekanka, hádanka, ľudová pieseň, báseň, bájka, rozprávka, povesť, bábková hra, obrázkový príbeh, komiks.
Recepcia umeleckých textov	Vyrozprávať svoje zážitky z návštevy divadelného alebo filmového predstavenia a z počúvania rozhlasového vysielania.	<i>Čítanie pre zážitok</i> – získavanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel návštevou divadelného a filmového predstavenia: bábková hra, rozprávková hra, filmová rozprávka. – sprostredkovanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z umeleckého textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom. – vyjadrovanie postoja k prečítanému a k počutému textu, k literárnym hrdinom a hrdinkám, k zobrazenej téme. <i>Čítanie s porozumením</i> – prerozprávanie obsahu čítaného a počúvaného umeleckého textu s pomocou. <i>Samostatný/sebavedomý čitateľ</i> – spoznávanie čitateľských skúseností a literárnych znalostí v rodine a blízkom okolí.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Recepcia umeleckých textov	Dramatizovať s pomocou učiteľa vhodné umelecké texty.	<i>Čítanie pre zážitok</i> – stvárnenie obsahu textu metódami tvorivej dramatiky pod vedením učiteľa. – sprostredkovanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z umeleckého textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom. – rozpoznanie a identifikácia literárnych postáv, ich charakteru, vlastností, opis prostredia, situácie, a to s pomocou ilustrácie aj bez nej. <i>Čítanie s porozumením</i> – identifikovanie slov a viet a ich významu v počúvanom a v čítanom umeleckom texte. – identifikovanie stavebných prvkov umeleckého textu: názov, strofa, rým, verš, odsek.
Recepcia umeleckých textov	Vyhľadávať texty na čítanie podľa svojho záujmu a účelu čítania samostatne alebo s pomocou iných.	<i>Samostatný/sebavedomý čitateľ</i> – formulovanie vlastných preferencií textov na čítanie podľa témy alebo účelu. – rozširovanie čitateľského teritória vyhľadávaním a výberom rôznorodých textov, tém a žánrov. – spoznávanie a využívanie dostupných knižníc: triedna knižnica, školská knižnica, mestská/obecná knižnica. <i>Čítanie pre zážitok</i> – získavanie osobného čitateľského zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch: bájka, rozprávka, riekanka, báseň, ľudová pieseň, povesť, obrázkový príbeh.

Učebné osnovy predmetu Slovenský jazyk a literatúra pre 3. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu – 8 hodín týždenne – 264 hodín ročne

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Komunikačná interakcia	Nadviazať kontakt s komunikačným partnerom.	<i>Komunikačné zvyklosti</i> – rozlišovanie a správne používanie pozdravov, predstavenia sa, oslovenia, tykania/vykania vo verejnom a v súkromnom komunikačnom prostredí. <i>Dialóg</i> – tvorenie jednoduchého dialógu v dvojici: kladenie otázok a formulovanie odpovedí, pravidelné striedanie replík oboch komunikačných partnerov. – pozorné počúvanie komunikačného partnera. <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – funkčné používanie pohybových prostriedkov počas dialógu: mimika, gestá, očný kontakt.
Komunikačná interakcia	Podakovať a ospravedlniť sa adresátovi v komunikačnej situácii.	<i>Komunikačné zvyklosti</i> – formulovanie ústneho poďakovania a ospravedlnenia. – rozlišovanie a správne používanie pozdravov, predstavenia sa, oslovenia, tykania/vykania vo verejnom a v súkromnom komunikačnom prostredí. <i>Dialóg</i> – tvorenie jednoduchého dialógu v dvojici: kladenie otázok a formulovanie odpovedí, pravidelné striedanie replík oboch komunikačných partnerov. – pozorné počúvanie komunikačného partnera. <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – funkčné používanie pohybových prostriedkov počas dialógu: mimika, gestá, očný kontakt.
Komunikačná interakcia	Sformulovať vety s rozličným komunikačným zámerom.	<i>Komunikačné zámery a ich vyjadrenie</i> – formulovanie zisťovacích a doplňovacích otázok. – formulovanie oznámenia, prosby, priania, súhlasu, nesúhlasu a námietky, porovnávanie rôznych spôsobov ich vyjadrenia. – formulovanie jednoduchého zdôvodnenia javu alebo vlastného konania. <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – formulovanie oznamovacích, opytovacích, rozkazovacích, zvolacích a želacích viet. – uplatňovanie a rozlišovanie melódie viet podľa komunikačného zámeru. <i>Dialóg</i> – tvorenie jednoduchého dialógu v dvojici: kladenie otázok a formulovanie odpovedí, pravidelné striedanie replík oboch komunikačných partnerov. – pozorné počúvanie komunikačného partnera.
Komunikačná interakcia	Požiadať o informáciu a na požiadanie informáciu poskytnúť.	<i>Komunikačné zámery a ich vyjadrenie</i> – presnosť a pravdivosť vyjadrenia pri požiadaní o informáciu a pri poskytnutí informácie. <i>Komunikačné zvyklosti</i> – rozlišovanie a správne používanie pozdravov, predstavenia sa, oslovenia, tykania/vykania vo verejnom a v súkromnom komunikačnom prostredí.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		<i>Dialóg</i> – priamy dialóg a telefonický dialóg. <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – formulovanie oznamovacích, opytovacích, rozkazovacích, zvolacích a želaní viet. – funkčné používanie pohybových prostriedkov počas dialógu: mimika, gestá, očný kontakt. – uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti: kvantita, výslovnosť dvojhlások, slovný prízvuk, spodobovanie a splývavá výslovnosť.
Komunikačná interakcia	Reagovať na repliky partnera v dialógu.	<i>Dialóg</i> – tvorenie dialógu v dvojiciach alebo v skupinách pri riešení úloh. – priamy dialóg a telefonický dialóg. – tvorenie jednoduchého dialógu v dvojici: kladenie otázok a formulovanie odpovedí, pravidelné striedanie replík oboch komunikačných partnerov. – pozorné počúvanie komunikačného partnera. <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – rozširovanie slovnej zásoby prostredníctvom tém dialógu. – funkčné používanie pohybových prostriedkov počas dialógu: mimika, gestá, očný kontakt.
Komunikačná interakcia	Klást vecné otázky v dialógu.	<i>Komunikačné zámery a ich vyjadrenie</i> – formulovanie zistovacích a doplňovacích otázok. <i>Dialóg</i> – tvorenie dialógu v dvojiciach alebo v skupinách pri riešení úloh. – tvorenie jednoduchého dialógu v dvojici: kladenie otázok a formulovanie odpovedí, pravidelné striedanie replík oboch komunikačných partnerov. – pozorné počúvanie komunikačného partnera. <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – formulovanie oznamovacích, opytovacích, rozkazovacích, zvolacích a želaní viet. – rozširovanie slovnej zásoby prostredníctvom tém dialógu. – uplatňovanie a rozlišovanie melódie viet podľa komunikačného zámeru. – funkčné používanie pohybových prostriedkov počas dialógu: mimika, gestá, očný kontakt.
Komunikačná interakcia	Vyjadriť svoje potreby, pocity a názory jazykovo a sociálne primeraným spôsobom.	– Komunikačné zámery a ich vyjadrenie: formulovanie jednoduchého zdôvodnenia javu alebo vlastného konania. <i>Komunikačné zámery a ich vyjadrenie</i> – formulovanie vlastných potrieb a prežívaných pocitov primeraným spôsobom. <i>Dialóg</i> – pozorné počúvanie komunikačného partnera. <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – rozširovanie slovnej zásoby prostredníctvom tém dialógu. – formulovanie oznamovacích, opytovacích, rozkazovacích, zvolacích a želaní viet.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		– uplatňovanie a rozlišovanie melódie viet podľa komunikačného zámeru. – funkčné používanie pohybových prostriedkov počas dialógu: mimika, gestá, očný kontakt. – uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti: kvantita, výslovnosť dvojhlások, slovný prízvuk, spodobovanie a splývavá výslovnosť.
Komunikačná interakcia	Uplatniť v dialógu vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky.	<i>Komunikačné zámery a ich vyjadrenie</i> – formulovanie jednoduchého zdôvodnenia javu alebo vlastného konania. – formulovanie vlastných potrieb a prežívaných pocitov primeraným spôsobom. <i>Dialóg</i> – pozorné počúvanie komunikačného partnera. <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – rozširovanie slovnej zásoby prostredníctvom tém dialógu. – formulovanie oznamovacích, opytovacích, rozkazovacích, zvolacích a želacích viet. – uplatňovanie a rozlišovanie melódie viet podľa komunikačného zámeru. – funkčné používanie pohybových prostriedkov počas dialógu: mimika, gestá, očný kontakt. – uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti: kvantita, výslovnosť dvojhlások, slovný prízvuk, spodobovanie a splývavá výslovnosť.
Hovorená produkcia	Zhromaždiť jazykový materiál k téme hovoreného prejavu.	<i>Príprava a prednes hovoreného textu</i> – zhromaždenie slovnej zásoby k téme. – zhromaždenie základných informácií k téme. – rozvíjanie témy podľa komunikačného zámeru hovoreného textu: informovať, vyrozprávať, opísať. – využitie obrázkovej a slovnej osnovy pri členení hovoreného textu. <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – použitie vhodnej slovnej zásoby v hovorenom texte: významové okruhy slov, slovotvorne príbuzné slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová.
Hovorená produkcia	Sformulovať jednoduchú ústnu informáciu.	<i>Žánre hovoreného textu</i> – vyjadrenie kľúčových informácií v hovorenom texte odkazu, oznamu a správy. <i>Príprava a prednes hovoreného textu</i> – zhromaždenie základných informácií k téme. – rozvíjanie témy podľa komunikačného zámeru hovoreného textu: informovať, vyrozprávať, opísať. – artikulačné a výslovnostné cvičenia, cvičenia na moduláciu hlasu a na vhodné používanie mimiky a gest. – prednes hovoreného textu v prostredí triedy. <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – uplatnenie melódie, významovej pauzy a tempa podľa obsahu a komunikačného zámeru textu.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		– uplatnenie pravidiel spisovnej výslovnosti: kvantita, výslovnosť dvojhlások, slovný prízvuk, spodobovanie a splývavá výslovnosť. – pozorovanie rozdielov medzi spisovnou výslovnosťou a bežnou výslovnosťou v danom regióne alebo v miestnom nárečí.
Hovorená produkcia	Vytvoriť ústne rozprávanie.	<i>Žánre hovoreného textu</i> – ústne vyrozprávanie skutočného príbehu a vymysleného príbehu. – uplatnenie časovej postupnosti v ústnom rozprávaní. <i>Príprava a prednes hovoreného textu</i> – využitie obrázkovej a slovnej osnovy pri členení hovoreného textu. – prednes hovoreného textu v prostredí triedy. <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – vyjadrenie myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach. – použitie vhodnej slovnej zásoby v hovorenom texte: významové okruhy slov, slovotvorne príbuzné slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová. – vyjadrenie vzťahu k pomenúvaným javom citovo zafarbenými slovami, prirovnaniami, jednoduchými frazémami a ďalšími obraznými pomenovaniami. – uplatnenie melódie, významovej pauzy a tempa podľa obsahu a komunikačného zámeru textu. <i>Príprava a prednes hovoreného textu</i> – artikulačné a výslovnostné cvičenia, cvičenia na moduláciu hlasu a na vhodné používanie mimiky a gest.
Hovorená produkcia	Povedať hlavné znaky pozorovanej činnosti a pozorovaného objektu.	<i>Žánre hovoreného textu</i> – uplatnenie postupnosti činností pri ústnom opise pracovného postupu. – ústne pomenovanie hlavných znakov opisovaného objektu. <i>Príprava a prednes hovoreného textu</i> – rozvíjanie témy podľa komunikačného zámeru hovoreného textu: informovať, vyrozprávať, opísať. – využitie obrázkovej a slovnej osnovy pri členení hovoreného textu. <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – vyjadrenie myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach. – použitie vhodnej slovnej zásoby v hovorenom texte: významové okruhy slov, slovotvorne príbuzné slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Hovorená produkcia	Predniesť jednoduchý príležitostný prejav.	<i>Žánre hovoreného textu</i> – príprava a prednes ústneho pozvania, privítania, rozlúčenia, blahoželania a tradičného vinša s rešpektom k rôznym zvyklostiam. <i>Príprava a prednes hovoreného textu</i> – artikulačné a výslovnostné cvičenia, cvičenia na moduláciu hlasu a na vhodné používanie mimiky a gest. – prednes hovoreného textu v prostredí triedy. <i>Reflexia hovoreného/počúvaného textu</i> – pozorné počúvanie ústneho vyjadrenia spolužiakov a iných hovoriacich. – kladenie otázok k obsahu ústneho vyjadrenia. – formulovanie odpovedí na položené otázky. <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – použitie viet s rôznymi komunikačnými zámermi. – použitie vhodnej slovnej zásoby v hovorenom texte: významové okruhy slov, slovotvorne príbuzné slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová. – vyjadrenie vzťahu k pomenúvaným javom citovo zafarbenými slovami, prirovnaniami, jednoduchými frazémami a ďalšími obraznými pomenovaniami. – uplatnenie melódie, významovej pauzy a tempa podľa obsahu a komunikačného zámeru textu. – uplatnenie pravidiel spisovnej výslovnosti: kvantita, výslovnosť dvojhlasok, slovný prízvuk, spodobovanie a splývavá výslovnosť. – pozorovanie rozdielov medzi spisovnou výslovnosťou a bežnou výslovnosťou v danom regióne alebo v miestnom nárečí.
Hovorená produkcia	Upraviť obsahovú a jazykovú stránku hovoreného textu.	<i>Reflexia hovoreného/počúvaného textu</i> – úprava nepresností a nejasností v ústnom vyjadrení pomocou učiteľa a spolužiakov. – pozorné počúvanie ústneho vyjadrenia spolužiakov a iných hovoriacich. – kladenie otázok k obsahu ústneho vyjadrenia. – formulovanie odpovedí na položené otázky.
Hovorená produkcia	Sformulovať otázky k hovorenému textu.	<i>Reflexia hovoreného/počúvaného textu</i> – pozorné počúvanie ústneho vyjadrenia spolužiakov a iných hovoriacich. – kladenie otázok k obsahu ústneho vyjadrenia. – formulovanie odpovedí na položené otázky. – úprava nepresností a nejasností v ústnom vyjadrení pomocou učiteľa a spolužiakov.
Hovorená produkcia	Uplatniť pri hovorení situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky.	<i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – vyjadrenie myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach. – použitie viet s rôznymi komunikačnými zámermi. – použitie vhodnej slovnej zásoby v hovorenom texte: významové okruhy slov, slovotvorne príbuzné slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		– vyjadrenie vzťahu k pomenúvaným javom citovo zafarbenými slovami, prirovnaniami, jednoduchými frazémami a ďalšími obraznými pomenovaniami. – uplatnenie melódie, významovej pauzy a tempa podľa obsahu a komunikačného zámeru textu. – uplatnenie pravidiel spisovnej výslovnosti: kvantita, výslovnosť dvojhlasok, slovný prízvuk, spodobovanie a splývavá výslovnosť. – pozorovanie rozdielov medzi spisovnou výslovnosťou a bežnou výslovnosťou v danom regióne alebo v miestnom nárečí.
Písaná produkcia	Písať všetky písmená slovenskej abecedy automatizovane a čitateľne.	<i>Elementárne písanie</i> – poznávanie písmen a vzťahu hlásky a písmena. – písanie písmen slovenskej abecedy. – písanie slov, odpis písaného textu, prepis tlačeneho textu, písanie podľa diktovania. – písomné vyjadrovanie vlastných myšlienok.
Písaná produkcia	Vytvoriť písaný a obrazovo písaný text na blízku tému.	<i>Elementárne písanie</i> – písomné vyjadrovanie vlastných myšlienok. <i>Proces tvorenia textu</i> – rozvíjanie témy podľa komunikačného zámeru písaného textu: informovať, vyrozprávať, opísať, voľne písomne vyjadriť. – tvorenie konceptu textu. <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – vyjadrenie myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach. – použitie základných prostriedkov nadväzovania viet v písanom texte: opakovanie slova, nahradenie slova zámenom, opakovanie rovnakého tvaru slovesa. – použitie vhodnej slovnej zásoby v písanom texte: významové okruhy slov, slovotvorne príbuzné slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová.
Písaná produkcia	Zhromaždiť jazykový materiál k téme písaného textu.	<i>Proces tvorenia textu</i> – zhromaždenie slovnej zásoby k téme. – zhromaždenie základných informácií k téme. – rozvíjanie témy podľa komunikačného zámeru písaného textu: informovať, vyrozprávať, opísať, voľne písomne vyjadriť. <i>Žánre písaného textu</i> – vyjadrenie kľúčových informácií v písanom texte odkazu, oznamu a správy. – jednoduché písomné rozprávanie o prežitej udalosti a rozprávanie o plánovanej udalosti. – písomné zaznamenanie hlavných znakov opisovaného objektu. – uplatnenie postupnosti činností pri opise pracovného postupu. <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – použitie vhodnej slovnej zásoby v písanom texte: významové okruhy slov, slovotvorne príbuzné slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Písaná produkcia	Napísať jednoduchý informačný text.	– Žánre písaného textu: vyjadrenie klúčových informácií v písanom texte odkazu, oznamu a správy. – Žánre písaného textu: vytvorenie obrazovo-písaného textu pozdvánky a pohľadnice. – Proces tvorenia textu: rozvíjanie témy podľa komunikačného zámeru písaného textu: informovať, vyrozprávať, opísať, voľne písomne vyjadriť. – Proces tvorenia textu: tvorenie konceptu textu. – Proces tvorenia textu: úprava konceptu textu pomocou učiteľa a kontrolných otázok. – Komunikačné prostriedky a pravidlá: vyjadrenie myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach. – Komunikačné prostriedky a pravidlá: použitie vhodnej slovnej zásoby v písanom texte: významové okruhy slov, slovotvorne príbuzné slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová. <i>Osojovanie a uplatňovanie pravopisu</i> – pravopis podľa výslovnosti: rozlišovacie znamienka; delenie hlások na krátke a dlhé samohlásky, dvojhásky a tvrdé a mäkké spoluhlásky ako východisko uplatňovania pravopisu podľa výslovnosti, pravopis i/í po mäkkých spoluhláskach, y/ý po tvrdých spoluhláskach, slabičný pravopis, pravopis dvojhások, pravopis ä, dvojzložkové písmená, pravopis slabík so slabikotvornými spoluhláskami. – pravopis podľa významu: písanie veľkého písmena na začiatku vety, rozlišovanie pravopisu všeobecných podstatných mien a vlastných mien: mená osôb, zvierat, miestne zemepisné názvy. – pravopis interpunkčných znamienok: interpunkčné znamienka na konci vety, použitie spojovníka pri delení slov na konci riadka, písanie čiarky v jednoduchej vete.
Písaná produkcia	Vytvoriť písomné rozprávanie.	<i>Žánre písaného textu</i> – jednoduché písomné rozprávanie o prežitej udalosti a rozprávanie o plánovanej udalosti. – písomné vyrozprávanie skutočného príbehu a vymysleného príbehu. – uplatnenie časovej postupnosti v písomnom rozprávaní. <i>Proces tvorenia textu</i> – rozvíjanie témy podľa komunikačného zámeru písaného textu: informovať, vyrozprávať, opísať, voľne písomne vyjadriť. – tvorenie konceptu textu. – úprava konceptu textu pomocou učiteľa a kontrolných otázok. <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – vyjadrenie myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach. – použitie viet s rôznymi komunikačnými zámermi. – použitie základných prostriedkov nadväzovania viet v písanom texte: opakovanie slova, nahradenie slova zámenom, opakovanie rovnakého tvaru slovesa. – použitie vhodnej slovnej zásoby v písanom texte: významové okruhy slov, slovotvorne príbuzné slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Písaná produkcia	Zapísať hlavné znaky pozorovanej činnosti a pozorovaného objektu.	<i>Žánre písaného textu</i> – uplatnenie postupnosti činností pri opise pracovného postupu. – písomné zaznamenanie hlavných znakov opisovaného objektu. <i>Proces tvorenia textu</i> – rozvíjanie témy podľa komunikačného zámeru písaného textu: informovať, vyrozprávať, opísať, voľne písomne vyjadriť. – využitie obrázkovej a slovnej osnovy pri členení písaného textu. <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – vyjadrenie myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach. – použitie vhodnej slovnej zásoby v písanom texte: významové okruhy slov, slovotvorne príbuzné slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová.
Písaná produkcia	Upraviť obsahovú a jazykovú stránku napísaného textu.	<i>Proces tvorenia textu</i> – úprava konceptu textu pomocou učiteľa a kontrolných otázok. – rozvíjanie témy podľa komunikačného zámeru písaného textu: informovať, vyrozprávať, opísať, voľne písomne vyjadriť. <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – vyjadrenie myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach. – použitie vhodnej slovnej zásoby v písanom texte: významové okruhy slov, slovotvorne príbuzné slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová. <i>Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu</i> – pravopis podľa výslovnosti: rozlišovacie znamienka; delenie hlások na krátke a dlhé samohlásky, dvojhlásky a tvrdé a mäkké spoluhlásky ako východisko uplatňovania pravopisu podľa výslovnosti, pravopis i/í po mäkkých spoluhláskach, y/ý po tvrdých spoluhláskach, slabičný pravopis, pravopis dvojhlások, pravopis ä, dvojzložkové písmená, pravopis slabík so slabikotvornými spoluhláskami. – pravopis podľa významu: písanie veľkého písmena na začiatku vety, rozlišovanie pravopisu všeobecných podstatných mien a vlastných mien: mená osôb, zvierat, miestne zemepisné názvy. – pravopis interpunkčných znamienok: interpunkčné znamienka na konci vety, použitie spojovníka pri delení slov na konci riadka, písanie čiarky v jednoduchej vete.
Písaná produkcia	Uplatniť pri písaní vhodné jazykové prostriedky a osvojené pravopisné pravidlá.	<i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> – vyjadrenie myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach. – použitie viet s rôznymi komunikačnými zámermi. – použitie základných prostriedkov nadväzovania viet v písanom texte: opakovanie slova, nahradenie slova zámenom, opakovanie rovnakého tvaru slovesa. – použitie vhodnej slovnej zásoby v písanom texte: významové okruhy slov, slovotvorne príbuzné slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		- vyjadrenie vzťahu k pomenúvaným javom citovo zafarbenými slovami, prirovnaniami, jednoduchými frazémami a ďalšími obraznými pomenovaniami. <i>Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu</i> - pravopis podľa významu: písanie veľkého písmena na začiatku vety, rozlišovanie pravopisu všeobecných podstatných mien a vlastných mien: mená osôb, zvierat, miestne zemepisné názvy. - pravopis podľa pôvodu: písanie i/y, í/ý po obojakých písmenách v koreňoch domácich slov, pravopis frekventovaných prevzatých slov. - pravopis podľa jednotného tvaru: jednotné písanie i/í v tvaroch slovesa, jednotné písanie i/í v tvaroch minulého času, jednotné písanie prípon pri zdrobnených, zveličených alebo citovo zafarbených slovách.
Recepcia vecných textov	Vypočuť si a prečítať primerane náročný vecný text.	<i>Elementárne čítanie</i> - čítanie slabík, slov, viet a krátkych textov s postupne sa zvyšujúcou náročnosťou. - uplatňovanie spĺývavej výslovnosti, významovej pauzy, melódie a tempa reči pri hlasnom čítaní. <i>Porozumenie textu</i> - porozumenie doslovných informácií v texte. - tvorenie otázok k doslovným a k vyvodeným informáciám z textu. <i>Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu</i> - formulovanie otázok k vlastnému porozumeniu textu.
Recepcia vecných textov	Identifikovať explicitné informácie v počúvanom a v čítanom vecnom texte.	<i>Porozumenie textu</i> - identifikovanie kľúčových slov v texte a ich jednoduché zaznamenanie. - porozumenie doslovných informácií v texte. - tvorenie otázok k doslovným a k vyvodeným informáciám z textu. <i>Žánre vecného textu</i> - vyhľadávanie kľúčových informácií v počúvanom a v čítanom texte oznamu, správy a populárno-náučného článku.
Recepcia vecných textov	Vyvodiť základné implicitné informácie z počúvaného a z čítaného vecného textu.	<i>Porozumenie textu</i> - tvorenie otázok k vyvodeným významom a informáciám. - stručné zhrnutie získaných informácií. - ústne reprodukovanie obsahu textu. <i>Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu</i> - pozorovanie učiteľovho premýšľania pri čítaní, komentovania porozumenia alebo neporozumenia. - formulovanie otázok k vlastnému porozumeniu textu.
Recepcia vecných textov	Orientovať sa v nesúvislom a obrazovo - písanom vecnom texte	<i>Žánre vecného textu</i> - orientácia v jednoduchých nesúvislých textoch: zoznam, rozvrh, plán, tabuľka. - porozumenie jednoduchým obrazovo-písaným alebo obrazovo-hovoreným textom: jednoduché schémy, piktogramy, obrazové encyklopédie, edukačné videá. - identifikovanie reklamy v médiách a rozhovor o jej účinku. <i>Porozumenie textu</i> - porozumenie doslovných informácií v texte.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		– vyvodenie významu slov a slovných spojení, súvislostí medzi slovami a vetami v texte. – vyvodenie súvislostí medzi informáciami z textu a doterajšími znalosťami a skúsenosťami žiaka. – stručné zhrnutie získaných informácií.
Recepcia vecných textov	Klášť otázky k obsahu vecného textu	<i>Porozumenie textu</i> – tvorenie otázok k doslovným a k vyvodeným informáciám z textu. <i>Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu</i> – formulovanie otázok k vlastnému porozumeniu textu. – pozorovanie učiteľovho premýšľania pri čítaní, komentovania porozumenia alebo neporozumenia. <i>Žánre vecného textu</i> – orientácia v jednoduchých nesúvislých textoch: zoznam, rozvrh, plán, tabuľka. – porozumenie jednoduchým obrazovo-písaným alebo obrazovo-hovoreným textom: jednoduché schémy, piktogramy, obrazové encyklopédie, edukačné videá. – identifikovanie reklamy v médiách a rozhovor o jej účinku.
Recepcia vecných textov	Klášť otázky k vlastnému porozumeniu vecného textu.	<i>Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu</i> – formulovanie otázok k vlastnému porozumeniu textu. – premýšľanie o príčine nedostatočného porozumenia. – naznačovanie riešenia nedostatočného porozumenia textu a nepresností pri čítaní samostatne a s pomocou. – posúdenie správnosti vlastnej odpovede na otázky k porozumeniu textu. <i>Porozumenie textu</i> – tvorenie otázok k doslovným a k vyvodeným informáciám z textu.
Recepcia vecných textov	Zhrnúť kľúčové informácie z vecného textu.	<i>Porozumenie textu</i> – identifikovanie kľúčových slov v texte a ich jednoduché zaznamenanie. – porozumenie doslovných informácií v texte. – vyvodenie významu slov a slovných spojení, súvislostí medzi slovami a vetami v texte. – vyvodenie súvislostí medzi informáciami z textu a doterajšími znalosťami a skúsenosťami žiaka. – stručné zhrnutie získaných informácií. <i>Žánre vecného textu</i> – vyhľadávanie kľúčových informácií v počúvanom a v čítanom texte oznamu, správy a populárno-náučného článku.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Recepcia vecných textov	Rozlíšiť základné druhy vecného textu.	<i>Porozumenie textu</i> - identifikovanie kľúčových slov v texte a ich jednoduché zaznamenanie. - porozumenie doslovných informácií v texte. <i>Žánre vecného textu</i> - vyhľadávanie kľúčových informácií v počúvanom a v čítanom texte oznamu, správy a populárno-náučného článku. - porozumenie časovej postupnosti a konania postáv pri počúvaní a čítaní rozprávania o prežitej udalosti a rozprávania o plánovanej udalosti. - porozumenie časovej postupnosti a konania postáv pri počúvaní a čítaní skutočného a vymysleného príbehu. - porozumenie postupnosti činností v obrazovo-písanom alebo obrazovo-hovorenom opise pracovného postupu. - orientácia v jednoduchých nesúvislých textoch: zoznam, rozvrh, plán, tabuľka. - porozumenie jednoduchým obrazovo-písaným alebo obrazovo-hovoreným textom: jednoduché schémy, piktogramy, obrazové encyklopédie, edukačné videá. <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> - pozorovanie jazykového vyjadrenia komunikačného zámeru vety.
Recepcia vecných textov	Použiť pri porozumení vecného textu znalosti slovnej zásoby, lexikálnych vzťahov a vetných celkov.	<i>Porozumenie textu</i> - porozumenie členenia textu na úvod, jadro, záver a na odseky. <i>Žánre vecného textu</i> - orientácia v jednoduchých nesúvislých textoch: zoznam, rozvrh, plán, tabuľka. <i>Komunikačné prostriedky a pravidlá</i> - pozorovanie základných prostriedkov nadväzovania viet v texte: opakovanie slova, nahradenie slova zámenom, opakovanie rovnakého tvaru slovesa, slovotvorne príbuzné slová. - pozorovanie jazykového vyjadrenia komunikačného zámeru vety. - vyvodzovanie významov slov z textu: neznáme slová, viacvýznamové slová, citovo zafarbené slová, frazeologické prirovnania a iné jednoduché frazémy. - pozorovanie lexikálnych vzťahov v texte: slová s podobným a s opačným významom, nadradené a podradené slová. - pozorovanie slovotvorne príbuzných slov v texte. - úvod do poznávania slovných druhov: vytvorenie prvotnej predstavy o význame a využití slovných druhov v texte. - pojem časovanie a tvary slovesa v jednotlivých osobách prítomného času, rozlišovanie tvarov slovesa v texte. - rozlišovanie všeobecných podstatných mien a vlastných mien: základné významové skupiny vlastných mien: mená osôb, zvierat, miestne zemepisné názvy. - oboznamovanie s významom vlastných mien v texte.
Recepcia umeleckých textov	Vypočuť si a prečítať primerane náročný umelecký text.	Čítanie s porozumením: identifikovanie slov a viet a ich významu v počúvanom a v čítanom umeleckom texte. <i>Čítanie s porozumením</i>

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		- identifikovanie stavebných prvkov umeleckého textu: názov, strofa, rým, verš, odsek. <i>Čítanie pre zážitok</i> - získavanie osobného čitateľského zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch: bájka, rozprávka, riekanka, báseň, ľudová pieseň, povesť, obrázkový príbeh. <i>Samostatný/sebavedomý čitateľ</i> - rozširovanie čitateľského teritória vyhľadávaním a výberom rôznorodých textov, tém a žánrov. - objavovanie nových umeleckých textov a čitateľských výziev na rozvoj čitateľských zručností. <i>Metakognitívne procesy pri recepcii umeleckého textu</i> - monitorovanie kvality vlastného čítania a vyhľadanie možných zdrojov pomoci, ak nemá istotu, či text správne číta. <i>Tematické okruhy a textová realizácia</i> - čítanie, počúvanie a sledovanie rôznych typov textov a rôznych lyrických, epických a dramatických žánrov slovenskej a svetovej literatúry so zreteľom na detský aspekt a záujmy žiakov: riekanka, hádanka, ľudová pieseň, báseň, bájka, rozprávka, povesť, bábková hra, obrázkový príbeh, komiks.
Recepcia umeleckých textov	Klástť otázky k obsahu počúvaného alebo prečítaného umeleckého textu.	<i>Čítanie s porozumením</i> - kladenie otázok k doslovným aj vyvodeným informáciám z počúvaného alebo čítaného umeleckého textu. <i>Čítanie pre zážitok</i> - rozpoznanie a identifikácia literárnych postáv, ich charakteru, vlastností, opis prostredia, situácie, a to s pomocou ilustrácie aj bez nej. - porovnávanie správania a konania postáv s vlastným správaním, zážitkami a životnými skúsenosťami. - vnímanie a porozumenie emóciám a pocitom literárnych postáv v čítanom a počúvanom umeleckom texte. <i>Metakognitívne procesy pri recepcii umeleckého textu</i> - monitorovanie porozumenia alebo neporozumenia obsahu a významu umeleckého textu alebo jeho časti. - formulovanie otázok k porozumeniu umeleckého textu, riešenie úloh k textu.
Recepcia umeleckých textov	Identifikovať explicitné informácie v počúvanom a v čítanom umeleckom texte.	<i>Čítanie s porozumením</i> - identifikovanie slov a viet a ich významu v počúvanom a v čítanom umeleckom texte. <i>Čítanie pre zážitok</i> - rozpoznanie a identifikácia literárnych postáv, ich charakteru, vlastností, opis prostredia, situácie, a to s pomocou ilustrácie aj bez nej.
Recepcia umeleckých textov	Vyvodíť základné implicitné informácie z počúvaného a z čítaného umeleckého textu.	<i>Čítanie s porozumením</i> - predvídanie z počutého a prečítaného umeleckého textu a z ilustrácie. - domýšľanie jednoduchého príbehu podľa ilustrácie a čítanie ilustrácie. - vyvodenie významu neznámych slov, slovných spojení a umeleckých jazykových prostriedkov z kontextu: prirovnania, frazémy, emocionálne slová.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		<i>Čítanie pre zážitok</i> – rozpoznanie a identifikácia literárnych postáv, ich charakteru, vlastností, opis prostredia, situácie, a to s pomocou ilustrácie aj bez nej. – vnímanie a porozumenie emóciám a pocitom literárnych postáv v čítanom a počúvanom umeleckom texte. – porovnávanie správania a konania postáv s vlastným správaním, zážitkami a životnými skúsenosťami. – vyjadrovanie postoja k prečítanému a k počutému textu, k literárnym hrdinom a hrdinkám, k zobrazenej téme.
Recepcia umeleckých textov	Vyjadriť svoje pocity, myšlienky a zážitky z počúvaného, čítaného umeleckého textu a z ilustrácií.	<i>Samostatný/sebavedomý čitateľ</i> – rozširovanie čitateľského teritória vyhľadávaním a výberom rôznorodých textov, tém a žánrov. <i>Čítanie pre zážitok</i> – vnímanie a porozumenie emóciám a pocitom literárnych postáv v čítanom a počúvanom umeleckom texte. <i>Metakognitívne procesy pri recepcii umeleckého textu</i> – formulovanie otázok k porozumeniu umeleckého textu, riešenie úloh k textu.
Recepcia umeleckých textov	Podeliť sa o zážitok z individuálnej recepcie umeleckého textu v komunikačnej situácii.	<i>Čítanie pre zážitok</i> – sprostredkovanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z umeleckého textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom. – vyjadrovanie postoja k prečítanému a k počutému textu, k literárnym hrdinom a hrdinkám, k zobrazenej téme. – porovnávanie správania a konania postáv s vlastným správaním, zážitkami a životnými skúsenosťami. – rozpoznanie a identifikácia literárnych postáv, ich charakteru, vlastností, opis prostredia, situácie, a to s pomocou ilustrácie aj bez nej. <i>Samostatný/sebavedomý čitateľ</i> – formulovanie vlastných preferencií textov na čítanie podľa témy alebo účelu. – rozširovanie čitateľského teritória vyhľadávaním a výberom rôznorodých textov, tém a žánrov. – spoznávanie čitateľských skúseností a literárnych znalostí v rodine a blízkom okolí. <i>Metakognitívne procesy pri recepcii umeleckého textu</i> – vyjadrenie významu a potreby čítania umeleckých textov a hodnotenie vlastných pokrokov v čítaní.
Recepcia umeleckých textov	Kláď otázky k vlastnému porozumeniu umeleckého textu.	<i>Metakognitívne procesy pri recepcii umeleckého textu</i> – monitorovanie porozumenia alebo neporozumenia obsahu a významu umeleckého textu alebo jeho časti. – formulovanie otázok k porozumeniu umeleckého textu, riešenie úloh k textu. – monitorovanie kvality vlastného čítania a vyhľadanie možných zdrojov pomoci, ak nemá istotu, či text správne číta. <i>Čítanie s porozumením</i> – kladenie otázok k doslovným aj vyvodeným informáciám z počúvaného alebo čítaného umeleckého textu. – identifikovanie slov a viet a ich významu v počúvanom a v čítanom umeleckom texte.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		– vyvodenie významu neznámych slov, slovných spojení a umeleckých jazykových prostriedkov z kontextu: prirovnania, frazémy, emocionálne slová. <i>Čítanie pre zážitok</i> – rozpoznanie a identifikácia literárnych postáv, ich charakteru, vlastností, opis prostredia, situácie, a to s pomocou ilustrácie aj bez nej.
Recepcia umeleckých textov	Predniesť naspamäť umelecký text primeraný veku.	<i>Čítanie pre zážitok</i> – sprostredkovanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z umeleckého textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom. – stvárnenie obsahu textu metódami tvorivej dramatiky pod vedením učiteľa. <i>Tematické okruhy a textová realizácia</i> – čítanie, počúvanie a sledovanie rôznych typov textov a rôznych lyrických, epických a dramatických žánrov slovenskej a svetovej literatúry so zreteľom na detský aspekt a záujmy žiakov: riekanka, hádanka, ľudová pieseň, báseň, bájka, rozprávka, povesť, bábková hra, obrázkový príbeh, komiks.
Recepcia umeleckých textov	Vyrozprávať svoje zážitky z návštevy divadelného alebo filmového predstavenia a z počúvania rozhlasového vysielania.	<i>Čítanie pre zážitok</i> – získavanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel návštevou divadelného a filmového predstavenia: bábková hra, rozprávková hra, filmová rozprávka. – sprostredkovanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z umeleckého textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom. – vyjadrovanie postoja k prečítanému a k počutému textu, k literárnym hrdinom a hrdinkám, k zobrazenej téme. <i>Samostatný/sebavedomý čitateľ</i> – formulovanie vlastných preferencií textov na čítanie podľa témy alebo účelu. <i>Tematické okruhy a textová realizácia</i> – čítanie, počúvanie a sledovanie rôznych typov textov a rôznych lyrických, epických a dramatických žánrov slovenskej a svetovej literatúry so zreteľom na detský aspekt a záujmy žiakov: riekanka, hádanka, ľudová pieseň, báseň, bájka, rozprávka, povesť, bábková hra, obrázkový príbeh, komiks.
Recepcia umeleckých textov	Dramatizovať s pomocou učiteľa vhodné umelecké texty.	<i>Čítanie pre zážitok</i> – stvárnenie obsahu textu metódami tvorivej dramatiky pod vedením učiteľa. – sprostredkovanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z umeleckého textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom. – rozpoznanie a identifikácia literárnych postáv, ich charakteru, vlastností, opis prostredia, situácie, a to s pomocou ilustrácie aj bez nej. – vnímanie a porozumenie emóciám a pocitom literárnych postáv v čítanom a počúvanom umeleckom texte. <i>Tematické okruhy a textová realizácia</i> – čítanie, počúvanie a sledovanie rôznych typov textov a rôznych lyrických, epických a dramatických žánrov slovenskej

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		a svetovej literatúry so zreteľom na detský aspekt a záujmy žiakov: riekanka, hádanka, ľudová pieseň, báseň, bájka, rozprávka, povesť, bábková hra, obrázkový príbeh, komiks.
Recepcia umeleckých textov	Vyhľadávať texty na čítanie podľa svojho záujmu a účelu čítania samostatne alebo s pomocou iných.	<i>Samostatný/sebavedomý čitateľ</i> – spoznávanie čitateľských skúseností a literárnych znalostí v rodine a blízkom okolí. – formulovanie vlastných preferencií textov na čítanie podľa témy alebo účelu. – rozširovanie čitateľského teritória vyhľadávaním a výberom rôznorodých textov, tém a žánrov. – objavovanie nových umeleckých textov a čitateľských výziev na rozvoj čitateľských zručností. – spoznávanie a využívanie dostupných knižníc: triedna knižnica, školská knižnica, mestská/obecná knižnica. <i>Čítanie pre zážitok</i> – spoznávanie vybraných tém v dielach slovenských a svetových autorov a v ľudovej slovesnej tvorbe.

Anglický jazyk

Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia
Vyučovací predmet	Anglický jazyk
Škola	Cirkevná spojená škola, Okružná 2062/25, Dolný Kubín
Názov Školského vzdelávacieho programu	„Učíme pre život“
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	1. cyklus (1. – 3. ročník)
Časový rozsah výučby	spolu 5 hodín (z toho 2 disponibilné) / 1. cyklus 1. ročník – 1 hodina/týždeň (1 disponibilná), 33 hodín/rok 2. ročník – 2 hodiny/týždeň (1 disponibilná), 66 hodín/rok 3. ročník – 2 hodiny/týždeň, 66 hodín/rok
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu

Vzdelávacia podoblasť je zameraná prakticky a zdôrazňuje využívanie cudzích jazykov v kontexte každodenných situácií blízkych životu žiakov. Vo vyučovaní sa uplatňuje prístup zameraný na žiaka, v ktorom je výučba prispôbovaná potrebám žiakov a rešpektujú sa ich vývinové a individuálne osobitosti.

Hlavným cieľom 1. cyklu je dosiahnuť úroveň počiatočného osvojenia si prvého cudzieho jazyka (pred-úroveň A1). V prvom cykle žiak dokáže vnímať nové zvuky, slová a informácie, ktoré mu cudzí jazyk prináša. Prostredníctvom počúvania a hovorenia sa učí používať známe výrazy a veľmi jednoduché slovné spojenia. Rozumie krátkym pokynom a jednoduchým vetám s vizuálnou oporou. Na základe poskytnutého vzoru používa veľmi jednoduché slovné spojenia v hovorenej a písomnej podobe. Je motivovaný k ďalšiemu objavovaniu cudzieho jazyka a učí sa vnímať základné podobnosti a rozdiely medzi vlastnou kultúrou a kultúrou iných krajín /ľudí.

V 1. a 2. ročníku sa kladie dôraz na interakciu, t.z. používanie mimoučebnicového jazyka v komunikačných hrách a riekankách, v percepcii sa autentické cudzojazyčné prostredie zabezpečuje kvalitným učebným materiálom.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

1. Rozpoznať známe slová a jednoduché slovné spojenia, ktoré sa týkajú osoby žiaka a jeho bezprostredného okolia.
2. Rozumieť krátkym, jednoduchým textom s vizuálnou oporou.
3. Rozumieť krátkym pokynom.
4. Verbálne reagovať na základe príkladov a podnetov z okolia.
5. Na základe príkladu vedieť písomne reprodukovať jednoduché slovné spojenia a krátke vety.
6. Vytvoriť si pozitívny vzťah k učeniu sa cudzích jazykov.

Obsahový štandard je rozdelený do piatich častí

- pragmatická zložka – funkcie jazyka
- jazyková zložka – jazykové prostriedky
- sociolingválna zložka
- tematické okruhy
- druhy textov

Sociolingválna zložka komunikácie obsahujúca stratégie vhodnej komunikácie v rôznych situáciách na danej úrovni zahŕňajúca i rozvoj interkultúrneho povedomia, ktoré žiakom umožňuje vnímať odlišnosti medzi vlastnou a inou kultúrou. Podrobne je rozpracované v tematických plánoch učiteľa aj s konkrétnou témou viažucou sa na jednotlivé vzdelávacie štandardy. Vzdelávacie štandardy je možné napĺňať prostredníctvom rôznych tém. Závisí od učiteľa, skladby triedy alebo konkrétnych didaktických pomôcok, ktorú tému učiteľ vo svojich plánoch k nim priradí.

Sociolingválna zložka komunikácie v 1. cykle zahŕňa: oboznamovanie sa so zvyklosťami vo verbálnej a neverbálnej komunikácii v cudzom jazyku (napr. spôsoby oslovovania v škole a mimo školy, pozdravy, gestá); oboznamovanie sa s rozmanitosťou kultúr prostredníctvom príbehov, reálií, audiovizuálnych podnetov (základné sviatky, zvyky a tradície).

Tematické okruhy pre 1. cyklus

- Rodina a spoločnosť: ja a ľudia okolo mňa (rodina, priatelia)
- Domov a bývanie: môj domov (byt/dom, kde bývam)
- Ľudské telo, starostlivosť o zdravie: ľudské telo (časti tela), jedlo a stravovanie (základné potraviny/zdravé potraviny/ovocie/zelenina)
- Vzdelávanie: moja škola (škola, trieda)
- Príroda a životné prostredie: ročné obdobia, počasie, zvieratá a rastliny

- Voľný čas a záľuby: záľuby, aktivity voľného času
- Multikultúrna a viacjazyčná spoločnosť: sviatky v rodine a krajine, narodeniny, jazyky v mojom živote
- Obchod a služby: jedlo, oblečenie, farby, jednoduchá komunikácia pri nakupovaní (pozdraviť, vypýtať si niečo, poďakovať)

Učebné osnovy predmetu Anglický jazyk pre 1. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu – 1 hodina týždenne – 33 hodín ročne

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
RECEPCIA Počúvanie/Čítanie s porozumením	Žiak vie/dokáže: Rozoznať bežné, známe slová (napr. farby, čísla) za predpokladu, že sú vyslovené zreteľne a prispôsobené jeho počiatočnej úrovni.	Tematické okruhy: – Rodina a spoločnosť: ja a ľudia okolo mňa, rodina, priatelia – Domov a bývanie: môj domov, byt/dom, kde bývam – Vzdelávanie: moja škola a trieda – Voľný čas a záľuby: záujmy a záľuby, aktivity voľného času – Multikultúrna a viacjazyčná spoločnosť: sviatky v rodine a krajine, narodeniny, jazyky v mojom živote – Obchod a služby: jedlo, oblečenie, farby, jednoduchá komunikácia pri nakupovaní Jazykové prostriedky: – Základné číslovky 0–10, – Identifikácia predmetov a osôb, napr. Is it a bag? No, it's a book. – Jednotné a množné číslo podstatných mien s pravidelným tvorením množného čísla. – Osobné zámená: I, you. – Základné prívlastňovacie zámená: my. – Ukazovacie zámeno this / these. – Opytovacie zámená: what, how many.
	Porozumieť krátkym, veľmi jednoduchým otázkam a vetám za predpokladu, že sú povedané pomaly a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami. Porozumieť a reagovať podľa pokynov, napr. otvor	Funkcie jazyka: – Nadviazať komunikáciu formou predstavenia sa a pozdravu. – Reagovať na pozdrav, viesť jednoduchý dialóg pri stretnutí. Jazykové prostriedky: – Sloveso to be v prítomnom čase jednoduchom. – Otázka "How many?" – Otázka "What colour is it?" + odpoveď "It's..." – Ukazovacie zámená <i>this</i>. – like / don't like – Sloveso "have got" v prítomnom čase.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	knihu,/zatvor knihu, sadni si, vstaň, zatlieskaj, ukáž, dotkni sa...	Sociolingválna zložka – Oboznamovanie sa so zvyklosťami vo verbálnej a neverbálnej komunikácii v cudzom jazyku (napr. spôsoby oslošovania v škole a mimo školy, pozdravy, gestá). – Oboznamovanie sa s rozmanitosťou kultúr prostredníctvom príbehov, reálií, audiovizuálnych podnetov (základné sviatky, zvyky a tradície).
	Porozumieť ilustrovanému príbehu s jednoduchými každodennými slovami a jednoduchým informačným materiálom.	Druhy textov: riekanky, pesničky, maľované čítanie. Tematické okruhy: všetky primerané veku žiaka.
	Odhadnúť význam slova zo sprievodného obrázka.	Tematické okruhy: – Rodina a spoločnosť: ja a ľudia okolo mňa, rodina, priatelia – Domov a bývanie: môj domov, byt/dom, kde bývam – Vzdelávanie: moja škola a trieda – Príroda a životné prostredie: ročné obdobia, počasie, zvieratá a rastliny – Voľný čas a záľuby: záujmy a záľuby, aktivity voľného času – Multikultúrna a viacjazyčná spoločnosť: sviatky v rodine a krajine, narodeniny, jazyky v mojom živote – Obchod a služby: jedlo, oblečenie, farby, jednoduchá komunikácia pri nakupovaní Druhy textov: maľované čítanie.
PRODUKCIA Ústny prejav	Zrozumiteľne vysloviť jednotlivé hlásky a obmedzený počet	Jazykové prostriedky: – slovná zásoba z tematických okruhov; – písmená abecedy

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	naučených slov a slovných spojení.	– riekanky, pesničky
	Imitovať správnu výslovnosť a intonáciu.	Druhy textov: riekanky, pesničky.
	Podľa príkladu vytvoriť krátke vety o sebe.	Funkcie jazyka: – Nadviazať kontakt pri stretnutí: pozdraviť sa /odpovedať na pozdrav, predstaviť sa, rozlúčiť sa. – Požiadat' o informáciu, poskytnúť informáciu. – Požiadat' o povolenie, súhlas. Sociolingválna zložka: Oboznamovanie sa so zvyklosťami vo verbálnej a neverbálnej komunikácii v cudzom jazyku (napr. spôsoby oslošovania v škole a mimo školy, pozdravy, gestá).
	Podľa príkladu opísať svoje bezprostredné okolie pomocou jednoduchých slov a viet.	Tematické okruhy: – Rodina a spoločnosť: ja a ľudia okolo mňa, rodina, priatelia – Domov a bývanie: môj domov, byt/dom, kde bývam – Vzdelávanie: moja škola a trieda – Príroda a životné prostredie: ročné obdobia, počasie, zvieratá a rastliny – Voľný čas a záľuby: záujmy a záľuby, aktivity voľného času – Multikultúrna a viacjazyčná spoločnosť: sviatky v rodine a krajine, narodeniny, jazyky v mojom živote – Obchod a služby: jedlo, oblečenie, farby, jednoduchá komunikácia pri nakupovaní Jazykové prostriedky: <i>have got, this / these.</i>
	Na niečo ukázať a opýtať sa, čo to je.	Funkcie jazyka: Požadovať a poskytnúť informáciu. Jazykové prostriedky: – <i>What is it? Is it a bag? – No, it's a book.</i> – ukazovacie zámená <i>this</i>.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	Reprodukovat krátku riekanku/pieseň.	Druhy textov: riekanky, pesničky.
PRODUKCIA Písomný prejav	Vnímať rozdiel medzi napísaným a hovoreným slovom	Druhy textov: maľované čítanie.
INTERAKCIA Ústna interakcia	Porozumieť jednoduchým pozdravom a reagovať na ne (dokáže pozdraviť, povedať svoje meno, opýtať sa druhých, ako sa volajú a jednoduchým spôsobom sa rozlúčiť.)	Funkcie jazyka: – nadviazať kontakt pri stretnutí (pozdraviť, odpovedať na pozdrav, predstaviť sa, rozlúčiť sa). Sociolingválna zložka: Oboznamovanie sa so zvyklosťami vo verbálnej a neverbálnej komunikácii v cudzom jazyku (napr. spôsoby oslošovania v škole a mimo školy, pozdravy, gestá).
	Podľa vzoru klásť jednoduché otázky a porozumieť krátkym, jednoduchým odpovediam, ktoré sa týkajú tém z jeho bezprostredného okolia (napr. farby, názvy niektorých živočíchov, potravín, oblečenia). Verbálny prejav môže byť sprevádzaný gestikuláciou.	Funkcie jazyka: požadovať a poskytnúť informáciu. Jazykové prostriedky: – What's your name? – How many?, – What colour is it?, – It's..., have got, like/don't like.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	V priamej komunikácii používať základné slová a slovné spojenia, ako sú „áno“, „nie“, „prepáčte“, „prosím“, „ďakujem“, „nie, ďakujem“ ako prejav zdvorilosti a úcty k iným.	Funkcie jazyka: – rozlúčiť sa – predstaviť sa – poďakovať sa – pozdraviť sa – požiadať o povolenie, súhlas. Sociolingválna zložka: poznať základné frázy pri stretnutí, poďakovať sa.
	Porozumieť veľmi jednoduchým pokynom, ktoré učiteľ dáva v škole, a reagovať na ne (napr. „Otvor si knihu.“, „Pod' sem.“, „Vezmi si pero.“).	Funkcie jazyka: požadovať a poskytnúť informáciu; požiadať o povolenie, súhlas.

Učebné osnovy predmetu Anglický jazyk pre 2. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu – 2 hodiny týždenne – 66 hodín ročne

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
RECEPCIA Počúvanie/Čítanie s porozumením	Žiak vie/dokáže: Rozoznať bežné, známe slová (napr. farby, čísla) za predpokladu, že sú vyslovené zreteľne a prispôbené jeho počiatkovej úrovni.	Tematické okruhy: – Rodina a spoločnosť: ja a ľudia okolo mňa, rodina, priatelia – Domov a bývanie: môj domov, byt/dom, kde bývam – Vzdelávanie: moja škola a trieda – Príroda a životné prostredie: ročné obdobia, počasie, zvieratá a rastliny – Voľný čas a záľuby: záujmy a záľuby, aktivity voľného času – Multikultúrna a viacjazyčná spoločnosť: sviatky v rodine a krajine, narodeniny, jazyky v mojom živote – Obchod a služby: jedlo, oblečenie, farby, jednoduchá komunikácia pri nakupovaní Jazykové prostriedky: – základné číslovky 0–20, – jednotné a množné číslo podstatných mien s pravidelným tvorením množného čísla, – osobné zámená <i>I, you, he, she, it</i>, – ukazovacie zámená a väzba <i>this is / these are</i>, – opytovacie zámená <i>who, what, how many</i>.
	Porozumieť krátkym, veľmi jednoduchým otázkam a vetám za predpokladu, že sú povedané pomaly a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami. Porozumieť a reagovať podľa pokynov, napr. otvor knihu,/zatvor knihu, sadni si,	Funkcie jazyka: – Nadviazať kontakt pri stretnutí: osloviť niekoho, pozdraviť/odpovedať na pozdrav, predstaviť sa, rozlúčiť sa. – Požiadat o informáciu, poskytnúť informáciu. – Predstaviť záľuby a preferencie (čo mám rád). <i>I like / I don't like...</i> Jazykové prostriedky: – sloveso <i>have got</i> v prítomnom čase jednoduchom, – prítomný čas jednoduchý základných plnovýznamových sloves, – ukazovacie zámená a väzba <i>this is / these are</i>, – opytovacie zámená <i>who, what, how many</i>, – predložky miesta <i>in, on</i>, oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie a zvolacie vety.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	vstaň, zatlieskaj, ukáž, dotkni sa...	Sociolingválna zložka: Vedieť reagovať na udalosť, blahoželať: meniny, Vianoce, Veľká noc.
	Porozumieť ilustrovanému príbehu s jednoduchými každodennými slovami a jednoduchým informačným materiálom.	Tematické okruhy: – Rodina a spoločnosť: ja a ľudia okolo mňa, rodina, priatelia – Domov a bývanie: môj domov, byt/dom, kde bývam – Vzdelávanie: moja škola a trieda – Príroda a životné prostredie: ročné obdobia, počasie, zvieratá a rastliny – Voľný čas a záľuby: záujmy a záľuby, aktivity voľného času – Multikultúrna a viacjazyčná spoločnosť: sviatky v rodine a krajine, narodeniny, jazyky v mojom živote – Obchod a služby: jedlo, oblečenie, farby, jednoduchá komunikácia pri nakupovaní Druhy textov: riekanky, pesničky, maľované čítanie, úryvky ilustrovaných rozprávok a príbehov, krátke opisy, komiksy, plagáty, oznámenia, letáky.
	Odhadnúť význam slova zo sprievodného obrázka.	Tematické okruhy: – Rodina a spoločnosť: ja a ľudia okolo mňa, rodina, priatelia – Domov a bývanie: môj domov, byt/dom, kde bývam – Vzdelávanie: moja škola a trieda – Príroda a životné prostredie: ročné obdobia, počasie, zvieratá a rastliny – Voľný čas a záľuby: záujmy a záľuby, aktivity voľného času – Multikultúrna a viacjazyčná spoločnosť: sviatky v rodine a krajine, narodeniny, jazyky v mojom živote – Obchod a služby: jedlo, oblečenie, farby, jednoduchá komunikácia pri nakupovaní Druhy textov: maľované čítanie, úryvky ilustrovaných rozprávok a príbehov, krátke opisy, komiksy, plagáty, oznámenia, letáky.
PRODUKCIA Ústny prejav	Zrozumiteľne vysloviť jednotlivé hlásky a obmedzený počet	Jazykové prostriedky: – slovná zásoba z tematických okruhov, – osobné zámená: <i>I, you, he, she, it,</i>

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	naučených slov a slovných spojení.	– ukazovacie zámená a väzba: <i>this is / these are</i>, – základné číslovky 0–20, – prítomný čas jednoduchý základných plnovýznamových slovies, – sloveso <i>have got</i> v prítomnom čase jednoduchom. Tematické okruhy: – Abeceda, všetky tematické okruhy. Druhy textov: riekanky, pesničky.
	Imitovať správnu výslovnosť a intonáciu.	Tematické okruhy: – Abeceda, všetky tematické okruhy. Druhy textov: riekanky, pesničky.
	Podľa príkladu vytvoriť krátke vety o sebe.	Funkcie jazyka: – Nadviazať kontakt pri stretnutí: pozdraviť sa /odpovedať na pozdrav, predstaviť sa, rozlúčiť sa. – Požiadajte o informáciu, poskytnúť informáciu. – Požiadajte o povolenie, súhlas. – Predstaviť záľuby a preferencie (čo mám rád) Jazykové prostriedky: – osobné zámená: <i>I, you, he, she, it</i>, – sloveso <i>have got</i> v prítomnom čase jednoduchom, – prítomný čas jednoduchý základných plnovýznamových slovies.
	Podľa príkladu opísať svoje bezprostredné okolie pomocou jednoduchých slov a viet.	Tematické okruhy: – Rodina a spoločnosť: ja a ľudia okolo mňa, rodina, priatelia – Domov a bývanie: môj domov, byt/dom, kde bývam – Vzdelávanie: moja škola a trieda – Príroda a životné prostredie: ročné obdobia, počasie, zvieratá a rastliny – Voľný čas a záľuby: záujmy a záľuby, aktivity voľného času – Multikultúrna a viacjazyčná spoločnosť: sviatky v rodine a krajine, narodeniny, jazyky v mojom živote – Obchod a služby: jedlo, oblečenie, farby, jednoduchá komunikácia pri nakupovaní

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		Jazykové prostriedky: – osobné zámená: <i>I, you, he, she, it</i>, – ukazovacie zámená a väzba: <i>this is / these are</i>, – sloveso <i>have got</i> v prítomnom čase jednoduchom, – prítomný čas jednoduchý základných plnovýznamových slovies, – predložky miesta: <i>in, on</i>.
	Na niečo ukázať a opýtať sa, čo to je.	Funkcie jazyka: – Požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu. Jazykové prostriedky: – ukazovacie zámená a väzba: this is / these are, – opytovacie zámená: what, who, – jednotné a množné číslo podstatných mien s pravidelným tvorením množného čísla.
	Reprodukovať krátku riekanku/pieseň.	Tematické okruhy: – Rodina a spoločnosť: ja a ľudia okolo mňa, rodina, priatelia – Domov a bývanie: môj domov, byt/dom, kde bývam – Vzdelávanie: moja škola a trieda – Príroda a životné prostredie: ročné obdobia, počasie, zvieratá a rastliny – Voľný čas a záľuby: záujmy a záľuby, aktivity voľného času – Multikultúrna a viacjazyčná spoločnosť: sviatky v rodine a krajine, narodeniny, jazyky v mojom živote – Obchod a služby: jedlo, oblečenie, farby, jednoduchá komunikácia pri nakupovaní Druhy textov: riekanky, pesničky.
PRODUKCIA Písomný prejav	Podľa predlohy napísať bežné jednoduché slová a jednoduché krátke vety.	Tematické okruhy: – Rodina a spoločnosť: ja a ľudia okolo mňa, rodina, priatelia – Domov a bývanie: môj domov, byt/dom, kde bývam – Vzdelávanie: moja škola a trieda – Príroda a životné prostredie: ročné obdobia, počasie, zvieratá a rastliny

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		– Voľný čas a záľuby: záujmy a záľuby, aktivity voľného času – Multikultúrna a viacjazyčná spoločnosť: sviatky v rodine a krajine, narodeniny, jazyky v mojom živote – Obchod a služby: jedlo, oblečenie, farby, jednoduchá komunikácia pri nakupovaní Jazykové prostriedky: – osobné zámená: <i>I, you, he, she, it</i>, – ukazovacie zámená a väzba: <i>this is / these are</i>, – sloveso <i>have got</i> v prítomnom čase jednoduchom, – prítomný čas jednoduchý základných plnovýznamových slovies, – jednotné a množné číslo podstatných mien s pravidelným tvorením množného čísla, – oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie a zvolacie vety.
	Napísať základné informácie o sebe a svojom okolí	Tematické okruhy: – Rodina a spoločnosť: ja a ľudia okolo mňa, rodina, priatelia – Domov a bývanie: môj domov, byt/dom, kde bývam – Vzdelávanie: moja škola a trieda – Príroda a životné prostredie: ročné obdobia, počasie, zvieratá a rastliny – Voľný čas a záľuby: záujmy a záľuby, aktivity voľného času – Multikultúrna a viacjazyčná spoločnosť: sviatky v rodine a krajine, narodeniny, jazyky v mojom živote – Obchod a služby: jedlo, oblečenie, farby, jednoduchá komunikácia pri nakupovaní Funkcie jazyka: – Nadviazať kontakt pri stretnutí: osloviť niekoho, pozdraviť/odpovedať na pozdrav, predstaviť sa, rozlúčiť sa. – Požiadat' o informáciu, poskytnúť informáciu. – Predstaviť záľuby a preferencie (čo mám rád). Jazykové prostriedky: – osobné zámená: <i>I, you, he, she, it</i>, – sloveso <i>have got</i> v prítomnom čase jednoduchom,

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		– prítomný čas jednoduchých základných plnovýznamových slovies, – predložky miesta: <i>in, on</i>.
INTERAKCIA Ústna interakcia	Porozumieť jednoduchým pozdravom a reagovať na ne (dokáže pozdraviť, povedať svoje meno, opýtať sa druhých, ako sa volajú)	Funkcie jazyka: – Nadviazať kontakt pri stretnutí: osloviť niekoho, pozdraviť/odpovedať na pozdrav, predstaviť sa, rozlúčiť sa. Jazykové prostriedky: – osobné zámená: <i>I, you</i>, – opytovacie zámená: <i>what</i>, – prítomný čas jednoduchých základných plnovýznamových slovies. Sociolingválna zložka: – Vedieť reagovať na udalosť, blahoželať: meniny, Vianoce, Veľká noc.
	Podľa vzoru klásť jednoduché otázky a porozumieť krátkym, jednoduchým odpovediam, ktoré sa týkajú tém z jeho bezprostredného okolia (napr. farby, názvy niektorých živočíchov, potravín, oblečenia). Verbálny prejav môže byť sprevádzaný gestikuláciou.	Funkcie jazyka: – Požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu. – Predstaviť záľuby a preferencie (čo mám rád). Jazykové prostriedky: – opytovacie zámená: who, what, how many, – osobné zámená: I, you, he, she, it, – ukazovacie zámená a väzba: this is / these are, – sloveso have got v prítomnom čase jednoduchom, – prítomný čas jednoduchých základných plnovýznamových slovies, – predložky miesta: in, on.
	V priamej komunikácii používať základné slová a slovné	Tematické okruhy: – Rodina a spoločnosť: ja a ľudia okolo mňa, rodina, priatelia

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	spojenia, ako sú „áno“, „nie“, „prepáčte“, „prosím“, „ďakujem“, „nie, ďakujem“ ako prejav zdvorilosti a úcty k iným.	– Domov a bývanie: môj domov, byt/dom, kde bývam – Vzdelávanie: moja škola a trieda – Príroda a životné prostredie: ročné obdobia, počasie, zvieratá a rastliny – Voľný čas a záľuby: záujmy a záľuby, aktivity voľného času – Multikultúrna a viacjazyčná spoločnosť: sviatky v rodine a krajine, narodeniny, jazyky v mojom živote – Obchod a služby: jedlo, oblečenie, farby, jednoduchá komunikácia pri nakupovaní ☞ Sociolingválna zložka: Vedieť reagovať na udalosť, blahoželať: meniny, Vianoce, Veľká noc.
	Porozumieť veľmi jednoduchým pokynom, ktoré učiteľ dáva v škole, a reagovať na ne (napr. „Otvor si knihu.“, „Pod' sem.“, „Vezmi si pero.“).	Tematické okruhy: – Vzdelávanie (moja škola a trieda, interiér a exteriér školy, vyučovacie predmety, pomôcky, rozvrh hodín, učitelia a žiaci). Funkcie jazyka: – Požiadat' o informáciu, poskytnúť informáciu. Jazykové prostriedky: – prítomný čas jednoduchý základných plnovýznamových slovies, – rozkazovacie vety, – predložky miesta: in, on.

Učebné osnovy predmetu Anglický jazyk pre 3. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu – 2 hodiny týždenne – 66 hodín ročne

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
RECEPCIA Počúvanie/Čítanie s porozumením	Žiak vie/dokáže: Rozoznať bežné, známe slová (napr. farby, čísla) za predpokladu, že sú vyslovené zreteľne a prispôbené jeho počiatocnej úrovni.	Tematické okruhy: – Rodina a spoločnosť: ja a ľudia okolo mňa, rodina, priatelia – Domov a bývanie: môj domov, byt/dom, kde bývam – Ľudské telo, starostlivosť o zdravie: ľudské telo, jedlo a stravovanie – základné potraviny, zdravé potraviny, ovocie, zelenina – Vzdelávanie: moja škola a trieda – Príroda a životné prostredie: ročné obdobia, počasie, zvieratá a rastliny – Voľný čas a záľuby: záujmy a záľuby, aktivity voľného času – Multikultúrna a viacjazyčná spoločnosť: sviatky v rodine a krajine, narodeniny, jazyky v mojom živote – Obchod a služby: jedlo, oblečenie, farby, jednoduchá komunikácia pri nakupovaní Jazykové prostriedky: – základné číslovky 0–20, – jednotné a množné číslo podstatných mien, – základné prívlastňovacie zámená (<i>my, your, his, her</i>), – ukazovacie zámená a väzba <i>this is / these are</i>, – opytovacie zámená <i>who, what, where, when, how</i>.
	Porozumieť krátkym, veľmi jednoduchým otázkam a vetám za predpokladu, že sú povedané pomaly a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami. Porozumieť a reagovať podľa pokynov, napr. otvor	Funkcie jazyka: – Požadovať a poskytnúť informácie. – Vyjadriť a zistiť želania, pocity. – Vyjadriť návrh a reagovať naň. Jazykové prostriedky: – časovanie pomocného slovesa to be v jednotnom čísle v jednoduchom prítomnom čase, tvorba otázky a záporu, – sloveso can v prítomnom čase jednoduchom, – časovanie slovesa have got v jednotnom a množnom čísle (oznamovacia veta, otázka, zápor), – prítomný čas jednoduchý základných plnovýznamových slovies,

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	knihu,/zatvor knihu, sadni si, vstaň, zatlieskaj, ukáž, dotkni sa...	– opytovacie zámená: who, what, where, when, how, – oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie a zvolacie vety.
	Porozumieť ilustrovanému príbehu s jednoduchými každodennými slovami a jednoduchým informačným materiálom.	Tematické okruhy: – Rodina a spoločnosť: ja a ľudia okolo mňa, rodina, priatelia – Domov a bývanie: môj domov, byt/dom, kde bývam – Ľudské telo, starostlivosť o zdravie: ľudské telo, jedlo a stravovanie – základné potraviny, zdravé potraviny, ovocie, zelenina – Vzdelávanie: moja škola a trieda – Príroda a životné prostredie: ročné obdobia, počasie, zvieratá a rastliny – Voľný čas a záľuby: záujmy a záľuby, aktivity voľného času – Multikultúrna a viacjazyčná spoločnosť: sviatky v rodine a krajine, narodeniny, jazyky v mojom živote – Obchod a služby: jedlo, oblečenie, farby, jednoduchá komunikácia pri nakupovaní. Druhy textov: úryvky ilustrovaných rozprávok a príbehov, krátke opisy, komiksy, plagáty, oznámenia, letáky, riekanky, piesne, básničky.
	Odhadnúť význam slova zo sprievodného obrázka.	Tematické okruhy: – Rodina a spoločnosť: ja a ľudia okolo mňa, rodina, priatelia – Domov a bývanie: môj domov, byt/dom, kde bývam – Ľudské telo, starostlivosť o zdravie: ľudské telo, jedlo a stravovanie – základné potraviny, zdravé potraviny, ovocie, zelenina – Vzdelávanie: moja škola a trieda – Príroda a životné prostredie: ročné obdobia, počasie, zvieratá a rastliny – Voľný čas a záľuby: záujmy a záľuby, aktivity voľného času – Multikultúrna a viacjazyčná spoločnosť: sviatky v rodine a krajine, narodeniny, jazyky v mojom živote

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		– Obchod a služby: jedlo, oblečenie, farby, jednoduchá komunikácia pri nakupovaní Druhy textov: úryvky ilustrovaných rozprávok a príbehov, krátke opisy, komiksy, plagáty, oznámenia, letáky, oznámenia, plagáty, komiksy.
PRODUKCIA Ústny prejav	Zrozumiteľne vysloviť jednotlivé hlásky a obmedzený počet naučených slov a slovných spojení.	Jazykové prostriedky: – slovná zásoba z tematických okruhov, – základné prívlastňovacie zámená: my, your, his, her, – ukazovacie zámená a väzba: this is / these are, – základné číslovky 0–20, – časovanie pomocného slovesa to be v jednotnom čísle v jednoduchom prítomnom čase, – sloveso can v prítomnom čase jednoduchom, – sloveso have got v jednotnom a množnom čísle, – prítomný čas jednoduchý základných plnovýznamových slovies. Druhy textov: riekanky, piesne, básničky.
	Imitovať správnu výslovnosť a intonáciu.	Naprieč všetkými témami Druhy textov: riekanky, piesne, básničky, videá.
	Podľa príkladu vytvoriť krátke vety o sebe.	Funkcie jazyka: – Požadovať a poskytnúť informácie. – Vyjadriť a zistiť želania, pocity. – Predstaviť záľuby a preferencie. – Zaujať postoj. Jazykové prostriedky: – časovanie pomocného slovesa to be v jednotnom čísle v jednoduchom prítomnom čase (oznamovacia veta, otázka, zápor), – základné prívlastňovacie zámená: my, your, his, her, – sloveso have got v jednotnom a množnom čísle (oznamovacia veta, otázka, zápor), – sloveso can v prítomnom čase jednoduchom, – prítomný čas jednoduchý základných plnovýznamových slovies.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	Podľa príkladu opísať svoje bezprostredné okolie pomocou jednoduchých slov a viet.	Tematické okruhy: – Rodina a spoločnosť: ja a ľudia okolo mňa, rodina, priatelia – Domov a bývanie: môj domov, byt/dom, kde bývam – Ľudské telo, starostlivosť o zdravie: ľudské telo, jedlo a stravovanie – základné potraviny, zdravé potraviny, ovocie, zelenina – Vzdelávanie: moja škola a trieda – Príroda a životné prostredie: ročné obdobia, počasie, zvieratá a rastliny – Voľný čas a záľuby: záujmy a záľuby, aktivity voľného času – Multikultúrna a viacjazyčná spoločnosť: sviatky v rodine a krajine, narodeniny, jazyky v mojom živote – Obchod a služby: jedlo, oblečenie, farby, jednoduchá komunikácia pri nakupovaní Jazykové prostriedky: – ukazovacie zámená a väzba: this is / these are, – väzby there is / there are – oznamovacia veta, otázka, zápor, – časovanie pomocného slovesa to be v jednotnom čísle v jednoduchom prítomnom čase (oznamovacia veta, otázka, zápor), – sloveso have got v jednotnom a množnom čísle, – prítomný čas jednoduchý základných plnovýznamových slovies, – predložky miesta: in, on, under.
	Na niečo ukázať a opýtať sa, čo to je.	Funkcie jazyka: – Požadovať a poskytnúť informácie. Jazykové prostriedky: – opytovacie zámená: who, what, where, – ukazovacie zámená a väzba: this is / these are, – väzby there is / there are – oznamovacia veta, otázka, zápor, – jednotné a množné číslo podstatných mien s pravidelným tvorením množného čísla.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	Reprodukovat krátku riekanku/pieseň.	Druhy textov: riekanky, piesne, básničky.
PRODUKCIA Písomný prejav	Podľa predlohy napísať bežné jednoduché slová a jednoduché krátke vety.	Tematické okruhy: – Rodina a spoločnosť: ja a ľudia okolo mňa, rodina, priatelia – Domov a bývanie: môj domov, byt/dom, kde bývam – Ľudské telo, starostlivosť o zdravie: ľudské telo, jedlo a stravovanie – základné potraviny, zdravé potraviny, ovocie, zelenina – Vzdelávanie: moja škola a trieda – Príroda a životné prostredie: ročné obdobia, počasie, zvieratá a rastliny – Voľný čas a záľuby: záujmy a záľuby, aktivity voľného času – Multikultúrna a viacjazyčná spoločnosť: sviatky v rodine a krajine, narodeniny, jazyky v mojom živote – Obchod a služby: jedlo, oblečenie, farby, jednoduchá komunikácia pri nakupovaní Jazykové prostriedky: – časovanie pomocného slovesa to be v jednotnom čísle v jednoduchom prítomnom čase, tvorba otázky a záporu, – základné prívlastňovacie zámená: my, your, his, her, – ukazovacie zámená a väzba: this is / these are, – časovanie slovesa have got v jednotnom a množnom čísle (oznamovacia veta, otázka, zápor), – sloveso can v prítomnom čase jednoduchom, – prítomný čas jednoduchý základných plnovýznamových slovies, – jednotné a množné číslo podstatných mien s pravidelným tvorením množného čísla, – oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie a zvolacie vety.
	Napísať základné informácie o sebe a svojom okolí	Tematické okruhy: – Rodina a spoločnosť: ja a ľudia okolo mňa, rodina, priatelia – Domov a bývanie: môj domov, byt/dom, kde bývam

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		– Ľudské telo, starostlivosť o zdravie: ľudské telo, jedlo a stravovanie – základné potraviny, zdravé potraviny, ovocie, zelenina – Vzdelávanie: moja škola a trieda – Príroda a životné prostredie: ročné obdobia, počasie, zvieratá a rastliny – Voľný čas a záľuby: záujmy a záľuby, aktivity voľného času – Multikultúrna a viacjazyčná spoločnosť: sviatky v rodine a krajine, narodeniny, jazyky v mojom živote – Obchod a služby: jedlo, oblečenie, farby, jednoduchá komunikácia pri nakupovaní Funkcie jazyka: – Požadovať a poskytnúť informácie. – Vyjadriť a zistiť želania, pocity. – Predstaviť záľuby a preferencie. – Zaujať postoj. Jazykové prostriedky: – časovanie pomocného slovesa to be v jednotnom čísle v jednoduchom prítomnom čase, tvorba otázky a záporu, – základné privlastňovacie zámená: my, your, his, her, – časovanie slovesa have got v jednotnom a množnom čísle (oznamovacia veta, otázka, zápor), – sloveso can v prítomnom čase jednoduchom, – prítomný čas jednoduchý základných plnovýznamových slovies, – väzby there is / there are – oznamovacia veta, otázka, zápor, – predložky miesta: in, on, under.
INTERAKCIA Ústna interakcia	Porozumieť jednoduchým pozdravom a reagovať na ne (dokáže pozdraviť, povedať svoje meno, opýtať sa druhých, ako sa volajú)	Funkcie jazyka: – Požadovať a poskytnúť informácie. – Reagovať na udalosť: blahoželať. Jazykové prostriedky: – časovanie pomocného slovesa to be v jednotnom čísle v jednoduchom prítomnom čase (oznamovacia veta, otázka, zápor), – opytovacie zámená: who, what, – základné privlastňovacie zámená: my, your.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		Sociolingválna zložka: – Reálie – škola v UK,
	Podľa vzoru klásť jednoduché otázky a porozumieť krátkym, jednoduchým odpovediam, ktoré sa týkajú tém z jeho bezprostredného okolia (napr. farby, názvy niektorých živočíchov, potravín, oblečenia). Verbálny prejav môže byť sprevádzaný gestikuláciou.	Tematické okruhy: – Rodina a spoločnosť: ja a ľudia okolo mňa, rodina, priatelia – Domov a bývanie: môj domov, byt/dom, kde bývam – Ľudské telo, starostlivosť o zdravie: ľudské telo, jedlo a stravovanie – základné potraviny, zdravé potraviny, ovocie, zelenina – Vzdelávanie: moja škola a trieda – Príroda a životné prostredie: ročné obdobia, počasie, zvieratá a rastliny – Voľný čas a záľuby: záujmy a záľuby, aktivity voľného času – Multikultúrna a viacjazyčná spoločnosť: sviatky v rodine a krajine, narodeniny, jazyky v mojom živote – Obchod a služby: jedlo, oblečenie, farby, jednoduchá komunikácia pri nakupovaní Funkcie jazyka: – Požadovať a poskytnúť informácie. – Vyjadriť a zistiť želania, pocity. – Predstaviť záľuby a preferencie. – Zaujať postoj. – Vyjadriť návrh a reagovať naň. Jazykové prostriedky: – opytovacie zámená: who, what, where, when, how, – časovanie pomocného slovesa to be v jednotnom čísle v jednoduchom prítomnom čase (oznamovacia veta, otázka, zápor), – časovanie slovesa have got v jednotnom a množnom čísle (oznamovacia veta, otázka, zápor), - – sloveso can v prítomnom čase jednoduchom, – prítomný čas jednoduchý základných plnovýznamových slovies, – ukazovacie zámená a väzba: this is / these are, – väzby there is / there are – oznamovacia veta, otázka, zápor, – predložky miesta: in, on, under.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	V priamej komunikácii používať základné slová a slovné spojenia, ako sú „áno“, „nie“, „prepáčte“, „prosím“, „ďakujem“, „nie, ďakujem“ ako prejav zdvorilosti a úcty k iným.	Funkcie jazyka: – Požadovať a poskytnúť informácie. – Vyjadriť návrh a reagovať naň. – Reagovať na udalosť: blahoželať. Sociolingválna zložka: – Reálie – škola v UK. Jazykové prostriedky: – časovanie pomocného slovesa to be v jednotnom čísle v jednoduchom prítomnom čase (oznamovacia veta, otázka, zápor), – sloveso can v prítomnom čase jednoduchom, – časovanie slovesa have got v jednotnom a množnom čísle (oznamovacia veta, otázka, zápor), – prítomný čas jednoduchý základných plnovýznamových slovies.
	Porozumieť veľmi jednoduchým pokynom, ktoré učiteľ dáva v škole, a reagovať na ne (napr. „Otvor si knihu.“, „Pod' sem.“, „Vezmi si pero.“).	Tematické okruhy: – Vzdelávanie: moja škola a trieda Funkcie jazyka: – Požadovať a poskytnúť informácie. Jazykové prostriedky: – prítomný čas jednoduchý základných plnovýznamových slovies, – oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie a zvolacie vety, – predložky miesta: in, on, under.

Matematika

Vzdelávacia oblasť	Matematika a informatika
Vyučovací predmet	Matematika
Škola	Cirkevná spojená škola, Okružná 2062/25, Dolný Kubín
Názov Školského vzdelávacieho programu	„Učíme pre život“
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	1. cyklus (1. – 3. ročník)
Časový rozsah výučby	spolu 13 hodín (z toho 1 disponibilná) / 1. cyklus 1. ročník – 4 hodiny/týždeň, 132 hodín/rok 2. ročník – 4 hodiny/týždeň, 132 hodín/rok 3. ročník – 5 hodín/týždeň (1 disponibilná), 165 hodín/rok
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Matematické vzdelávanie na základných školách má vytvárať príležitosti na kultiváciu matematických činností, založených na aktívnom získavaní skúseností, objavovaní, overovaní a zovšeobecňovaní v kontexte matematického obsahu. Integrácia matematických činností do vzdelávania vedie k rozvoju dôležitých vlastností a návykov mysle, akými sú vytrvalosť či presnosť, ale aj rozvoju sociálnych kompetencií (spolupráca, komunikácia), sebarozvojových kompetencií a kritického myslenia.

Cieľom matematického vzdelávania je vytvoriť veku a schopnostiam primerané podmienky na dosiahnutie rozvinutej matematickej gramotnosti, ďalších doménových gramotností a prierezových spôsobilostí žiakov. Matematická gramotnosť je súbor zručností, schopností a znalostí, ktoré umožňujú rozoznať matematickú podstatu problémov a riešiť ich pomocou matematiky. Matematicky gramotný jedinec disponuje kompetenciami, akými sú schopnosť komunikácie v matematike, schopnosť matematizácie, schopnosť používania vhodných

reprezentácií, schopnosť logického uvažovania a argumentácie, schopnosť navrhnúť stratégiu riešenia problému, schopnosť používať symbolický matematický jazyk a schopnosť používať matematické nástroje pri riešení problémov. Vo vzťahu k čitateľskej gramotnosti, ako jednej z prierezových gramotností, sa matematická gramotnosť prejavuje tým, že žiak vie čítať s porozumením texty slovných úloh. Vzdelávacie štandardy predmetu matematika sú formulované technologicky neutrálne – ich napĺňanie je možné a žiaduce aj s využitím nástrojov AI. AI tu vstupuje nie ako nový cieľ vzdelávania, ale ako prostriedok, ktorý žiakovi umožňuje efektívnejšie rozvíjať jeho matematické spôsobilosti. Používanie AI pri napĺňaní štandardov matematiky vždy predpokladá vlastné kognitívne úsilie žiaka. Súčasťou práce s AI je kritické posúdenie správnosti jej výstupov, transparentnosť o spôsobe ich využitia a dodržiavanie zásad zodpovedného a etického zaobchádzania s digitálnymi nástrojmi. V obsahovom štandarde sa vyskytujú pojmy, ktoré si žiak osvojuje tak, aby rozumel ich významu, vedel ich primerane veku a potenciálu vysvetliť a používal ich správne v kontexte učiva. Požadovanú úroveň zvládnutia týchto pojmov špecifikuje výkonový štandard. Pre pojmy platí, že sa neočakáva výlučne reprodukcia formálnych definícií, ale ich funkčné porozumenie a používanie.

KOMPONENTY VYUČOVACIEHO PREDMETU

Matematický obsah je v tomto dokumente členený na tri obsahové komponenty: Čísla a operácie s číslami; Závislosti, vzťahy a práca s údajmi; Geometria, ktoré sa ďalej delia na menšie tematické oblasti.

Obsahový komponent Čísla a operácie s číslami poskytuje príležitosti na rozvíjanie rôznorodých predstáv o číslach a ich významoch na nadobudnutie skúseností s operáciami s číslami a s úpravou číselných výrazov, ako aj s riešením aplikačných úloh a problémov s využitím aritmetických operácií a vzťahov medzi nimi.

Obsahový komponent Závislosti, vzťahy a práca s údajmi je zameraný na rozvíjanie schopností žiakov objavovať pravidlá, závislosti, vzťahy, vedieť ich opísať pomocou algebrických výrazov, rovníc a nerovníc a narábať s údajmi. Narábanie s údajmi znamená vedieť ich vyhľadávať, nachádzať vzťahy a súvislosti medzi nimi, uskutočňovať zber údajov, zaznamenávať ich, usporadúvať a triediť, reprezentovať a interpretovať údaje.

Obsahový komponent Geometria je zameraný na rozvíjanie geometrického uvažovania žiakov s využitím geometrických reprezentácií. Komponent je zameraný na skúmanie rovinných a priestorových útvarov a vzťahov medzi nimi, na osvojovanie si princípov merania, rozvíjanie schopnosti odhadovať mieru a nadobudnúť praktické zručnosti pri riešení polohových a metrických geometrických úloh, ktoré majú svoje uplatnenie v mnohých profesiách.

Tematická oblasť každého obsahového komponentu v každom cykle obsahuje matematické praktiky, ktoré majú významný podiel na kultivovaní matematického a kritického uvažovania a na rozvíjaní dôležitých osobnostných vlastností, vrátane tzv. mäkkých zručností. V každom z

vyššie uvedených obsahových komponentov je dôležité vykonávať také činnosti v matematike, ktoré umožňujú rozvíjať u žiakov tímovú spoluprácu, komunikačné, argumentačné a prezentačné zručnosti, tvorivé a kritické myslenie, ale zároveň aj vytrvalosť, presnosť, či zmysel pre používanie rôznorodých reprezentácií, techník, stratégií a spôsobov uvažovania. Sú príležitosťou pre vnímanie jedinečnosti a rozmanitosti ľudského myslenia.

Matematické praktiky sú členené na tri činnostné jednotky: matematické reprezentácie; matematické modelovanie a matematický jazyk, komunikácia a argumentácia.

Matematické reprezentácie sú zamerané na rozvíjanie schopnosti vyberať, používať a interpretovať vhodné reprezentácie, resp. modely matematických objektov alebo situácií. Reprezentácie pojmov, vzťahov (väzby medzi pojmami) a postupov (návody, algoritmy, metódy riešenia problémov) majú rôzny stupeň abstrakcie (enaktívne, ikonické a symbolické). Na úrovni uvádzania do matematickej gramotnosti je vhodné používať enaktívne a ikonické reprezentácie založené na používaní konkrétnych predmetov, obrázkov, schém, tabuliek a iných znázornení, na úrovni rozvinutej gramotnosti majú formu symbolických reprezentácií v podobe výrazov, rovníc, vzorcov a podobne.

Matematické modelovanie zahŕňa návrh stratégie riešenia problému počnúc pochopením a analýzou problému, matematizáciou problému s využitím matematických reprezentácií, vyriešením matematického problému a reflexiou riešenia v kontexte pôvodnej úlohy. Matematické modelovanie zároveň vyžaduje používanie matematických nástrojov, vrátane elektronických, či digitálnych nástrojov.

Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia vplývajú na rozvíjanie matematického a kritického uvažovania a sú závislé nielen od úrovne matematickej gramotnosti žiaka. Schopnosť žiakov používať matematický jazyk, komunikovať o hľadaní stratégií a riešení problémov a schopnosť argumentačne podporiť, resp. zamietnuť matematické myšlienky sú dôležitými predpokladmi na aktívne zapojenie sa do spoločenského života.

Osvojenie si matematického obsahu a matematických praktík je prostriedkom na rozvoj matematickej gramotnosti, ktorú je schopný žiak primerane použiť pri riešení každodenných problémov a situácií.

CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

Hlavným cieľom 1. cyklu matematického vzdelávania je, aby žiaci nadobudli matematickú gramotnosť na elementárnej úrovni, teda mali osvojený základný matematický obsah, aktivované prvotné matematické kompetencie, vytvorené základy matematických praktík, matematickej identity a pozitívneho obrazu o význame matematiky.

Ciele pre 1. cyklus

1. Používať prirodzené čísla a ich vlastnosti na riešenie jednoduchých aplikačných a kontextových úloh.

2. Aplikovať rôzne spôsoby práce s údajmi pri riešení aplikačných úloh.
3. Používať jednoduché pravidlá, závislosti a vzťahy v kontextových úlohách.
4. Rozlišovať jednoduché rovinné a priestorové geometrické útvary.
5. Riešiť jednoduché polohové a metrické geometrické úlohy s využitím orientovania sa v rovine a v priestore.
6. Tvoríť jednoduché reprezentácie matematických pojmov a vzťahov pri riešení problémov s použitím veku primeraného jednoduchého matematického jazyka.
7. Používať priame logické úsudky pri riešení problémových úloh a kontexte svojho individuálneho života.

Učebné osnovy predmetu Matematika pre 1. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu – 4 hodiny týždenne – 132 hodín ročne

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Čísla a operácie s číslami Prirodzené čísla v obore do 10 000	Aplikovať poznatky z numerácie do 20 pri riešení úloh v rôznych kontextoch. Používať elementárne poznatky z logiky a množín v konkrétnych situáciách na riešenie jednoduchých matematických úloh na prípravnej úrovni.	Matematické reprezentácie – znalosť a používanie rôznych reprezentácií čísel v obore do 20 a modelovanie rôznych rozkladov čísel; – používanie číselnej osi ako univerzálneho modelu usporiadania prirodzených čísel. Matematické modelovanie – používanie poznatkov a postupov s množinami v matematizácii úloh; – používanie poznatkov a modelov z numerácie do 20 (porovnávanie, usporiadanie, rozklady) pri riešení jednoduchých slovných úloh. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – porozumenie jednoduchým výrokom (tvrdeniam), rozhodovanie o ich pravdivosti a ich používanie v diskusiách pri riešení problémov; – správne čítanie a písanie čísla do 20; – interpretovanie čísla do 20 v rôznych kontextoch (počet, poradie a iné); – používanie znakov porovnávania.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Čísla a operácie s číslami Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 1 000	Sčítovať a odčítovať prirodzené čísla v obore do 20 s využitím algoritmov a použitím vlastností operácií a vzťahov medzi nimi. Riešiť jednoduché aplikačné úlohy v rôznych kontextoch pomocou aritmetických výrazov, jednoduchých rovníc a nerovníc.	Matematické reprezentácie – využívanie rôznych reprezentácií sčítania a odčítania na usporiadaných aj neusporiadaných množinách. Matematické modelovanie – používanie vzťahov medzi sčítaním a odčítaním pri matematizácii a riešení úloh; – používanie vlastností sčítania a odčítania pri zjednodušovaní výpočtov; – využívanie rôznych matematických nástrojov pri riešení úloh na sčítanie a odčítanie v obore do 20. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – čítanie a zapisovanie sčítania a odčítania; – používanie symbolických znakov sčítania a odčítania; – vysvetľovanie postupov sčítania a odčítania; – identifikovanie a zdôvodnenie použitia sčítania a odčítania pri riešení úloh, interpretovanie a overovanie výsledkov v obore do 20.
Čísla a operácie s číslami Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 100	Pracovať so zlomkami na prípravnej úrovni.	Matematické reprezentácie – používanie viacerých modelov na znázornenie zlomku. Matematické modelovanie – riešenie úloh na porovnávanie zlomkov na prípravnej úrovni (pomocou modelov).
Čísla a operácie s číslami Číselné výrazy v riešení úloh	Riešiť jednoduché aplikačné úlohy v rôznych kontextoch pomocou aritmetických výrazov, jednoduchých rovníc a nerovníc.	Matematické modelovanie – analyzovanie a navrhovanie stratégie riešenia jednoduchej reálnej situácie, znalosť metód ich riešenia.
Závislosti, vzťahy a práca s údajmi	Riešiť jednoduché aplikačné úlohy v rôznych kontextoch.	Matematické reprezentácie

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Základy práce so vzormi a postupnosťami		– znalosť a aplikovanie kinestetických reprezentácií jednoduchých lineárnych opakujúcich sa vzorov a číselných postupností. Matematické modelovanie – objavenie jednoduchého pravidla vo vytvorenom vzore alebo postupnosti a jeho aplikovanie; – vyhľadanie chyby vo vzore/postupnosti a navrhnutie jej opravy. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – identifikovanie prvkov a opísanie pravidiel aplikovaných vo vzoroch/postupnostiach.
Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Základy práce s jednoduchým i závislosťami a vzťahmi	Používať jednoduché reprezentácie údajov na prácu s údajmi v reálnom živote a v aplikačných úlohách. Využívať jednoduché pozorované závislosti z reálneho života pri modelovaní a riešení úloh.	Matematické reprezentácie – znalosť a používanie národnej meny; Matematické modelovanie – modelovanie a riešenie jednoduchých prípravných úloh s priamou úmernosťou; – aplikovanie úvodných poznatkov z finančnej gramotnosti o hodnote peňazí pri riešení jednoduchých úloh. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – diskutovanie o vzťahoch a závislostiach medzi číslami; – používanie jednotiek času v každodennej komunikácii; – diskutovanie o hodnote peňazí.
Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Základy riešenia jednoduchých kombinatorických situácií	Aplikovať jednoduché pravidlá opakujúceho sa vzoru.	Matematické reprezentácie – znalosť, používanie a tvorba rôznych reprezentácií na znázornenie systému usporiadania (konkrétne predmety).

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	Využívať jednoduché pozorované závislosti z reálneho života pri modelovaní a riešení úloh.	Matematické modelovanie – riešenie problémov o usporiadaní dvoch, troch predmetov, znakov, symbolov a čísl (aj s opakovaním prvkov) manipulačnou činnosťou; – využívanie skúsenosti s usporiadaním prvkov pri riešení jednoduchých slovných úloh s kombinatorickou situáciou. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – zaznamenanie jednoduchkej kombinatorickej situácie; – komunikovanie využitia usporiadania prvkov v reálnom živote.
Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Pozorovanie jednoduchých pravdepodobnostných situácií	Používať jednoduché reprezentácie údajov na prácu s údajmi v reálnom živote a v aplikačných úlohách. Navrhovať a aplikovať stratégie riešenia jednoduchých kombinatorických a pravdepodobnostných situácií a ich reprezentácie na úrovni manipulácie s predmetmi a využívania jednoduchých pokusov.	Matematické reprezentácie – tvorba jednoduchých reprezentácií istej, možnej a nemožnej situácie. Matematické modelovanie – vykonávanie jednoduchých pravdepodobnostných experimentov. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – rozhodovanie a diskutovanie o istej, možnej a nemožnej udalosti v jednoduchých a konkrétnych pravdepodobnostných situáciách a jednoduchých hrách.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Základy práce s údajmi	Používať jednoduché reprezentácie údajov na prácu s údajmi v reálnom živote.	Matematické reprezentácie – používanie rôznych reprezentácií údajov (tabuľka) a orientácia v nich. Matematické modelovanie – používanie jednoduchej tabuľky ako nástroja na riešenie aplikačných úloh. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – interpretovanie údajov v konkrétnych kontextoch a situáciách; – diskutovanie o riešení jednoduchých aplikačných úloh s údajmi.
Geometria Orientácia v rovine a priestore	Orientovať sa v rovine a v priestore s využitím prirodzeného aj symbolického jazyka na určenie polohy a hľadanie cesty. Riešiť jednoduché reálne orientačné situácie.	Matematické reprezentácie – znalosť a používanie jednoduchých reprezentácií na orientáciu v rovine a priestore (určovanie polohy, opis a realizácia pohybu). Matematické modelovanie – používanie algoritmických postupov pri riešení úloh a problémov na určovanie polohy a orientáciu v rovine a priestore; – riešenie úloh o hľadaní cesty a uvažovanie o jej dĺžke. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – znalosť a používanie jednoduchých symbolov na orientáciu v štvorcovej sieti alebo inej podložke;
Geometria Základy skúmania geometrických útvarov v rovine	Identifikovať jednoduché rovinné útvary a ich vlastnosti pri nachádzaní ich reprezentácie v realite.	Matematické reprezentácie – znalosť a tvorba modelov základných a odvodených rovinných geometrických útvarov (v rôznych polohách, veľkostiach a podľa ďalších kritérií).

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		Matematické modelovanie – použitie vlastností rovinných útvarov pri ich triedení podľa vybraných kritérií /počet strán/. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – používanie jednoduchých geometrických pojmov na opis geometrických útvarov v rovine a ich významných prvkov a vlastností; – pomenovanie a symbolické označenie rovinných geometrických útvarov bez ohľadu na ich polohu a veľkosť; – zdôvodňovanie identifikácie, triedenia rovinných útvarov a diskutovanie o ďalších jednoduchých geometrických vzťahoch.
Geometria Základy skúmania geometrických útvarov v priestore	Tvoriť jednoduché útvary. Vykonávať jednoduché konštrukcie pomocou vhodných nástrojov. Identifikovať jednoduché priestorové útvary a ich vlastnosti pri nachádzaní ich reprezentácie v realite.	Matematické reprezentácie – znalosť a používanie rôznych techník na modelovanie priestorových geometrických útvarov; – znalosť, tvorba a používanie jednoduchej reprezentácie stavieb z kociek a iných telies. Matematické modelovanie – aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých praktických situácií a problémov. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – používanie jednoduchých geometrických pojmov na pomenovanie a opis geometrických útvarov v priestore a ich významných prvkov a vlastností; – zdôvodňovanie identifikácie a triedenia priestorových útvarov.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Geometria Jednoduché postupy merania a určovania miery	Tvoriť jednoduché útvary. Používať vlastné jednotky dĺžky v reálnom živote.	Matematické reprezentácie – modelovanie telies a stavieb z kociek pomocou stavebníc. Matematické modelovanie – používanie vhodných nástrojov na meranie a vyjadrenie (zapísanie) výsledku merania pomocou vlastných a univerzálnych jednotiek; – využívanie odhadu a merania. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – diskutovanie o dĺžkach, vzdialenostiach, šírkach a výškach.
Geometria Základy skúmania a tvorby súmerných útvarov	Tvoriť jednoduché osovo súmerné rovinné útvary s identifikovaním ich vlastností.	Matematické reprezentácie – tvorba modelov osovo súmerných útvarov pomocou skladania a strihania papiera, v štvorcovej sieti, alebo pomocou iných nástrojov. Matematické modelovanie – skladanie jednoduchých osovo súmerných útvarov alebo mozaiky a manipulačné overovanie súmernosti. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – zdôvodňovanie súmernosti útvarov; zdôvodňovanie a diskutovanie o postupe tvorby jednoduchých súmerných útvarov.

Učebné osnovy predmetu Matematika pre 2. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu – 4 hodiny týždenne – 132 hodín ročne

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Čísla a operácie s číslami Prirodzené čísla v obore do 10 000	Používať elementárne poznatky z logiky a množín v konkrétnych situáciách na riešenie jednoduchých matematických úloh. Aplikovať poznatky z numerácie do 1 000 pri riešení úloh v rôznych kontextoch.	Matematické reprezentácie – znalosť a používanie rôznych reprezentácií čísel v obore do 1 000 a modelovanie rôznych rozkladov čísel; – používanie číselnej osi ako univerzálneho modelu usporiadania prirodzených čísel; – používanie pomôcok, matematických reprezentácií a nástrojov na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov. Matematické modelovanie – využívanie poznatkov a postupov pri práci s množinami v matematizácii úloh; – používanie poznatkov a modelov z numerácie do 1 000 (porovnávanie, usporiadanie, rozklady, zaokrúhľovanie) pri riešení jednoduchých slovných úloh a reálnych problémov, ktoré žiak dokáže opísať. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – porozumenie jednoduchým výrokom (tvrdeniam) a ich používanie, rozhodovanie o ich pravdivosti, rozlišovanie a formulovanie jednoduchých kvantifikovaných výrokov a ich používanie v diskusiách pri riešení problémov; – správne čítanie a písanie čísla do 1 000; – interpretovanie čísla do 1 000 v rôznych kontextoch (počet, poradie, adresa a iné); – rozlišovanie čísel a číslic (cifier) v komunikácii; – vysvetlenie významu pozičnej hodnoty používanie znakov porovnávania a zaokrúhľovania.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Čísla a operácie s číslami Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 1 000	Sčítovať a odčítovať prirodzené čísla v obore do 1 000 s využitím algoritmov a použitím vlastností operácií a vzťahov medzi nimi. Riešiť jednoduché aplikačné úlohy v rôznych kontextoch pomocou aritmetických výrazov, jednoduchých rovníc a nerovníc.	Matematické reprezentácie – využívanie rôznych reprezentácií sčítania a odčítania na usporiadaných aj neusporiadaných množinách; – znalosť a používanie statických a dynamických modelov sčítania a odčítania. Matematické modelovanie – používanie vzťahov medzi sčítaním a odčítaním pri matematizácii a riešení úloh; – objavovanie vlastností sčítania pomocou pomôcok - komutatívnosť, asociatívnosť, neutrálnosť nuly; – používanie vlastností sčítania a odčítania pri zjednodušovaní výpočtov, resp. pri overovaní výsledkov; – využívanie rôznych matematických nástrojov pri riešení úloh na sčítanie a odčítanie v obore do 1000. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – čítanie a zapisovanie sčítania a odčítania; – používanie symbolických znakov sčítania a odčítania; – vysvetľovanie postupov sčítania a odčítania; – identifikovanie a zdôvodnenie použitia sčítania a odčítania pri riešení úloh, interpretovanie a overovanie výsledkov v obore do 1000.
Čísla a operácie s číslami Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 100	Oboznámenia sa s násobením a delením v obore do 100 číslami 0,1,2,5,10. Pracovať so zlomkami na prípravnej úrovni. Vykonávať násobenie a delenie v obore do 100 číslami 0,1,2,5,10.	Matematické reprezentácie – znalosť a využívanie rôznych reprezentácií násobenia - ako zjednotenie rovnako početných disjunkčných množín; – delenia - delenie na rovnaké časti; – používanie viacerých modelov na znázornenie zlomku. Matematické modelovanie – používanie vlastností násobenia a delenia pri riešení matematických úloh; – používanie vzťahov medzi operáciami pri zjednodušovaní a optimalizácii výpočtov, resp. overovaní výsledkov;

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		– riešenie úloh na porovnávanie zlomkov na prípravnej úrovni (pomocou modelov). Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – čítanie a zapisovanie násobenia a delenia; – používanie symbolických znakov násobenia a delenia; – vysvetľovanie postupu násobenia a delenia v obore do 100 číslami 0, 1, 2, 5, 10 pomocou konkrétnych modelov; – identifikovanie a zdôvodnenie použitia násobenia a delenia v obore do 100 pri riešení jednoduchých úloh a interpretovanie výsledkov;
Čísla a operácie s číslami Číselné výrazy v riešení úloh	Používať elementárne poznatky z logiky a množín v konkrétnych situáciách Aplikovať poznatky z numerácie do 1 000 pri riešení úloh v rôznych kontextoch. Riešiť jednoduché aplikačné úlohy v rôznych kontextoch pomocou aritmetických výrazov, jednoduchých rovníc a nerovníc.	Matematické reprezentácie – používanie pomôcok, matematických reprezentácií a nástrojov (vrátane digitálnych) na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov a slovných úloh. Matematické modelovanie – analyzovanie a navrhovanie stratégie riešenia jednoduchej reálnej situácie; – dodržiavanie štandardných postupov riešenia slovných úloh a znalosť metód ich riešenia; posúdenie reálnosti výsledkov. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – diskutovanie o počte riešení jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia neznámej); – vysvetľovanie a zdôvodňovanie výberu metódy riešenia aplikačnej slovnej úlohy; – zdôvodňovanie a overovanie výsledkov; – formulovanie jednoduchých úloh, v ktorých sa aplikujú a modelujú aritmetické operácie; – používanie osvojenej jednoduchej matematickej terminológie z numerácie a operácií.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Základy práce so vzormi a postupnosťami	Aplikovať jednoduché pravidlá opakujúceho sa vzoru a jednoduchej číselnej postupnosti v nachádzaní ich reprezentácie v rôznych oblastiach života. Využívať jednoduché pozorované závislosti z reálneho života.	Matematické reprezentácie – znalosť a aplikovanie auditívnych, vizuálnych, kinestetických reprezentácií jednoduchých lineárnych opakujúcich sa vzorov a číselných postupností. Matematické modelovanie – objavenie jednoduchého pravidla vo vytvorenom vzore alebo postupnosti a jeho aplikovanie; – vyhľadanie chyby vo vzore/postupnosti a navrhnutie jej opravy. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – identifikovanie prvkov a opísanie pravidiel aplikovaných vo vzoroch/postupnostiach; – identifikovanie chyby vo vzore/postupnosti, diskutovanie a zdôvodnenie spôsobu jej opravy.
Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Základy práce s jednoduchým i závislosťami a vzťahmi	Využívať jednoduché pozorované závislosti z reálneho života. Používať jednoduché reprezentácie údajov na prácu s údajmi v reálnom živote a v aplikačných úlohách.	Matematické reprezentácie – znalosť a používanie tabuľky ako reprezentácie priamej úmernosti; používanie reprezentácie pre základné a odvodené peňažné jednotky, znalosť a používanie národnej meny (platidlo); – používanie reprezentácie pre základné a odvodené časové jednotky. Matematické modelovanie – modelovanie a riešenie jednoduchých prípravných úloh s priamou úmernosťou; – riešenie úloh súvisiacich s orientáciou v čase; – aplikovanie úvodných poznatkov z finančnej gramotnosti o hodnote peňazí pri riešení jednoduchých úloh. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – diskutovanie o vzťahoch a závislostiach medzi číslami;

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		– používanie jednotiek času a vzťahov medzi nimi v každodennej komunikácii; – diskutovanie o hodnote peňazí a o vzťahoch medzi peňažnými jednotkami.
Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Základy riešenia jednoduchých kombinatorických situácií	Aplikovať jednoduché pravidlá opakujúceho sa vzoru a jednoduchej číselnej postupnosti v nachádzaní ich reprezentácie v rôznych oblastiach života. Využívať jednoduché pozorované závislosti z reálneho života pri modelovaní a riešení úloh. Navrhovať a aplikovať stratégie riešenia jednoduchých kombinatorických a pravdepodobnostných situácií a ich reprezentácie na úrovni manipulácie s predmetmi.	Matematické reprezentácie – znalosť, používanie a tvorba rôznych reprezentácií na znázornenie systému usporiadania (konkrétne predmety, tabuľky). Matematické modelovanie – riešenie problémov o usporiadaní dvoch, troch, štyroch predmetov, znakov, symbolov a číslíc (aj s opakovaním prvkov) manipulačnou činnosťou; – využívanie skúsenosti s usporiadaním prvkov pri riešení jednoduchých slovných úloh s kombinatorickou situáciou. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – opísanie, vysvetlenie a zaznamenanie jednoduchej kombinatorickej situácie a jej riešenie; – komunikovanie a zdôvodňovanie využitia usporiadania prvkov v reálnom živote.
Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Pozorovanie jednoduchých pravdepodobnostných situácií	Navrhovať a aplikovať stratégie riešenia jednoduchých kombinatorických a pravdepodobnostných situácií a ich reprezentácie na úrovni manipulácie s predmetmi a	Matematické reprezentácie – tvorba jednoduchých reprezentácií istej, novej a nemožnej situácie. Matematické modelovanie – vykonávanie jednoduchých pravdepodobnostných experimentov.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	využívania jednoduchých pokusov. Používať jednoduché reprezentácie údajov na prácu s údajmi v reálnom živote a v aplikačných úlohách.	Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia rozhodovanie a diskutovanie o istej, novej a nemožnej udalosti v jednoduchých a konkrétnych pravdepodobnostných situáciách a jednoduchých hrách.
Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Základy práce s údajmi	Používať jednoduché reprezentácie údajov na prácu s údajmi v reálnom živote a v aplikačných úlohách. Aplikovať jednoduché pravidlá opakujúceho sa vzoru a jednoduchej číselnej postupnosti v nachádzaní ich reprezentácie v rôznych oblastiach života.	Matematické reprezentácie - používanie rôznych reprezentácií údajov (tabuľka, piktogram) a orientácia v nich. Matematické modelovanie - simulovanie jednoduchých pokusov, zaznamenávanie a vyhodnocovanie výsledkov; používanie jednoduchej tabuľky ako nástroja na riešenie aplikačných úloh s kvantitatívnymi aj kvalitatívnymi údajmi v rôznych oblastiach života. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia - interpretovanie údajov v konkrétnych kontextoch a situáciách; - zaznamenávanie údajov pomocou tabuliek; - diskutovanie o riešení jednoduchých aplikačných úloh s údajmi; - využívanie súradníc štvorcovej siete pri komunikácii počas jednoduchých hier.
Geometria Orientácia v rovine a priestore	Orientovať sa v rovine a v priestore s využitím prirodzeného aj symbolického jazyka na určenie polohy a hľadanie cesty.	Matematické reprezentácie znalosť a používanie jednoduchých reprezentácií na orientáciu v rovine a priestore (určovanie polohy, opis a realizácia pohybu).

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		Matematické modelovanie – používanie algoritmických postupov pri riešení úloh a problémov na určovanie polohy a orientáciu v rovine a priestore; – riešenie úloh o hľadaní cesty a uvažovanie o jej dĺžke. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – znalosť a používanie jednoduchých symbolov na orientáciu v štvorcovej sieti alebo inej podložke; – aplikovanie algoritmického uvažovania pri komunikácii o polohe alebo pohybe v rovine a priestore; – interpretovanie jednoduchých záznamov pohybu/cesty.
Geometria Základy skúmania geometrických útvarov v rovine	Identifikovať jednoduché rovinné útvary a ich vlastnosti pri nachádzaní ich reprezentácie v realite. Vykonávať jednoduché geometrické konštrukcie pomocou pravítka, kružidla alebo iných nástrojov. Identifikovať jednoduché priestorové útvary a ich vlastnosti pri nachádzaní ich reprezentácie v realite. Riešiť jednoduché reálne orientačné situácie pomocou algoritmických postupov.	Matematické reprezentácie – znalosť a tvorba modelov základných a odvodených rovinných geometrických útvarov (v rôznych polohách, veľkostiach a podľa ďalších kritérií) pomocou rozličných nástrojov (aj rysovacích potrieb) za dodržiavania zásad rysovania (vrátane bezpečnosti práce s rysovacími pomôckami). Matematické modelovanie – použitie vlastností rovinných útvarov pri ich triedení podľa vybraných kritérií (počet strán, vrcholov, strany rovnakej/rôznej dĺžky a pod.); – aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých praktických situácií a problémov. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – používanie jednoduchých geometrických pojmov na opis geometrických útvarov v rovine a ich významných prvkov a vlastností; – pomenovanie a symbolické označenie rovinných geometrických útvarov bez ohľadu na ich polohu a veľkosť;

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		– zdôvodňovanie identifikácie, triedenia rovinných útvarov a diskutovanie o ďalších jednoduchých geometrických vzťahoch.
Geometria Základy skúmania geometrických útvarov v priestore	Riešiť jednoduché reálne orientačné situácie pomocou algoritmických postupov. Vykonávať jednoduché geometrické konštrukcie pomocou pravítka, kružidla alebo iných nástrojov. Identifikovať jednoduché priestorové útvary a ich vlastnosti pri nachádzaní ich reprezentácie v realite.	Matematické reprezentácie – znalosť a používanie rôznych techník na modelovanie priestorových geometrických útvarov; – znalosť, tvorba a používanie jednoduchej reprezentácie stavieb z kociek a iných telies. Matematické modelovanie – aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých praktických situácií a problémov; – riešenie problémových úloh so stavbami z kociek/telies; korigovanie a kontrolovanie postupu a správnosť riešení. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – používanie jednoduchých geometrických pojmov na pomenovanie a opis geometrických útvarov v priestore a ich významných prvkov a vlastností; – zdôvodňovanie identifikácie a triedenia priestorových útvarov; – opisovanie stavby z kociek; – interpretovanie symbolických záznamov stavieb z kociek/telies.
Geometria Jednoduché postupy merania a určovania miery	Meraním a odhadovaním určovať dĺžku úsečky.	Matematické reprezentácie – znalosť a používanie konkrétnych pomôcok ako reprezentácie miery úsečky /vlastné jednotky: ceruzka, dlaň, lakeť, palec, stopa, krok a pod./ univerzálne jednotky mm, cm.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	Používať vlastné aj univerzálne jednotky dĺžky aj v reálnom živote.	Matematické modelovanie – používanie vhodných nástrojov na meranie dĺžky úsečky; – určenie/odmeranie dĺžky úsečky (lomenej čiary) a vyjadrenie (zapísanie) výsledku merania pomocou vlastných a univerzálnych jednotiek; – využívanie odhadu a merania v riešení geometrických úloh a v reálnom živote. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – používanie jednotiek dĺžky v komunikácii, diskutovanie o dĺžkach, vzdialenostiach, šírkach a výškach; – odhadovanie dĺžky pomocou vhodných vlastných a univerzálnych jednotiek.
Geometria Základy skúmania a tvorby súmerných útvarov	Tvoriť jednoduché osovo súmerné rovinné útvary s identifikovaním ich vlastností.	Matematické reprezentácie – tvorba modelov osovo súmerných útvarov pomocou skladania a strihania papiera, v štvorcovej sieti, alebo pomocou iných nástrojov. Matematické modelovanie – skladanie jednoduchých osovo súmerných útvarov alebo mozaiky a manipulačné overovanie súmernosti. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – zdôvodňovanie súmernosti útvarov; – zdôvodňovanie a diskutovanie o postupe tvorby jednoduchých súmerných útvarov.

Učebné osnovy predmetu Matematika pre 3. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu – 5 hodín týždenne – 165 hodín ročne

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Čísla a operácie s číslami Prirodzené čísla v obore do 10 000	Aplikovať poznatky z numerácie do 10 000 pri riešení úloh v rôznych kontextoch. Riešiť jednoduché aplikačné úlohy v rôznych kontextoch pomocou aritmetických výrazov, jednoduchých rovníc a nerovníc.	Matematické reprezentácie – používanie rôznych reprezentácií čísel v obore do 10 000; – práca s množinami – tvorba, usporiadanie, triedenie; – práca s množinami a ich prvkami – patri/nepatri; – modelovanie a využívanie rôznych rozkladov čísel; – používanie číselnej osi ako univerzálneho modelu usporiadania prirodzených čísel a na orientovanie sa v číselnom rade od najmenšieho po najväčšie a od najväčšieho po najmenšie; – porozumenie a modelovanie čísel ako počtu prvkov množiny, ako poradie, ako predchodcu alebo nasledovníka; – modelovanie párneho a nepárneho počtu prvkov Matematické modelovanie – využívanie poznatkov a postupov pri práci s množinami v matematizácii úloh; – aplikovanie metód porovnávania – väčší, menší, rovný, najväčší, najmenší; – aplikovanie metód usporiadania – vzostupné a zostupné usporiadanie, pred, za, hneď pred, hneď za, prvý, posledný, predposledný; – zaokrúhľovanie na desiatky, stovky a tisícky, zaokrúhľovanie v reálnom kontexte – približne, a pri riešení jednoduchých slovných úloh; – používanie poznatkov a modelov porovnávania, usporiadania, rozkladov a zaokrúhľovania z numerácie do 10 000 pri riešení jednoduchých slovných úloh a reálnych problémov; – riešenie jednoduchých rovníc a nerovníc na prípravnej úrovni

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – rozlišovanie pojmov číslo, číslica, cifra, jednociferné číslo, viacciferné číslo – dvoj-, troj-, štvorciferné, jednotky, desiatky, stovky, tisícky, rozklad, párne/nepárne číslo; – používanie jednoduchých výrokov, rozhodovanie o pravdivostnej hodnote výroku – pravda/nepravda, platí/neplatí; – používanie jednoduchých kvantifikovaných výrokov v diskusii a pri riešení úloh – všetci, každý, niekto, nikto, aspoň, najviac, najmenej, práve; – čítanie a zapisovanie čísla do 10 000; – interpretovanie čísla do 10 000 v rôznych kontextoch – počet, poradie, adresa a iné; – vysvetlenie vzťahu medzi pozičným a rozvinutým zápisom prirodzeného čísla, diskutovanie o význame pozičnej hodnoty číslice v čísle; – používanie a zapisovanie znakov porovnávania a zaokrúhľovania $<$, $>$, $=$, $\approx$, v obore do 10 000.
Čísla a operácie s číslami Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 1 000	Sčítovať a odčítovať prirodzené čísla v obore do 1 000 s využitím algoritmov a použitím vlastností operácií a vzťahov medzi nimi. Aplikovať poznatky z numerácie do 10 000 pri riešení úloh v rôznych kontextoch.	Matematické reprezentácie – využívanie rôznych reprezentácií sčítania a odčítania na usporiadaných aj neusporiadaných množinách; – znalosť a používanie statických a dynamických modelov sčítania a odčítania; – osvojenie si kardinálneho modelu – počet prvkov množiny a ordinálneho modelu sčítania – poradie prvkov v usporiadanej množine; – osvojenie si modelov odčítania odoberaním a dopočítaním; – objavovanie vlastností sčítania a odčítania pomocou rôznych reprezentácií. Matematické modelovanie

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		– používanie vzťahov medzi sčítaním a odčítaním ako inverzných operácií pri riešení numerických úloh; – objavovanie vlastností sčítania pomocou pomôcok – komutatívnosť, asociatívnosť, neutrálnosť nuly; – objavovanie vlastností odčítania pomocou pomôcok; – aplikovanie vlastností sčítania a odčítania pri zjednodušovaní výpočtov, resp. pri overovaní výsledkov; – ppoužívanie pamäťových, písomných a elektronických algoritmov sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ v obore do 1 000 a bez prechodu cez základ do 10 000. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – čítanie a zapisovanie sčítania a odčítania; – používanie pojmov sčítanie, odčítanie, plus, mínus, o koľko menej/viac; – porozumenie pojmov sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel; – používanie symbolických znakov sčítania a odčítania; – automatizované osvojenie základných spojov sčítania a odčítania; – vysvetľovanie postupov sčítania a odčítania; – identifikovanie a zdôvodnenie použitia sčítania a odčítania pri riešení úloh; – overovanie výsledkov pomocou inverznej operácie – skúška správnosti.
Čísla a operácie s číslami Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 100	Vykonávať násobenie a delenie v obore do 100 aj mimo oboru násobilky využitím algoritmov a vlastností operácií a vzťahov medzi nimi. Pracovať so zlomkami na prípravnej úrovni.	Matematické reprezentácie – využívanie rôznych reprezentácií násobenia – násobenie ako zjednotenie rovnako početných disjunktných množín a ako karteziánsky súčin množín; – využívanie rôznych reprezentácií delenia – delenie na rovnaké časti a delenie podľa obsahu; – využívanie reprezentácií delenia so zvyškom na úrovni manipulácie s predmetmi; – používanie reprezentácií na znázornenie zlomkov – obdĺžnikový, kruhový, úsečkový model.

	Vykonávať násobenie a delenie v obore do 100 aj mimo oboru násobilky využitím algoritmov a vlastností operácií a vzťahov medzi nimi.	Matematické modelovanie – automatizované používanie základných spojov násobenia a delenia; – porozumenie a používanie vlastností násobenia – komutatívnosť, asociatívnosť, 0 ako agresívny prvok, 1 ako neutrálny prvok násobenia; – porozumenie a používanie vlastností delenia – význam 0 a 1 pri delení; – používanie algoritmov násobenia a delenia do 100 aj mimo oboru násobilky – pamäťových – rozkladom, nie memorovaním, písomných a elektronických; – používanie vzťahu násobenia a delenia ako inverzných operácií pri overovaní výsledkov – skúška správnosti; – porozumenie vzťahu delenia a zlomku; – riešenie úloh na porovnávanie zlomkov na rovnakých modeloch na prípravnej úrovni; – riešenie jednoduchých aplikačných úloh pomocou zlomkov – zlomok ako časť celku a počet prvkov časti celku na úrovni modelovania. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – používanie pojmov násobenie, delenie, krát, delené, koľkokrát viac/menej a používanie symbolických znakov násobenia a delenia; – porozumenie pojmov násobok, najbližší menší/väčší násobok, činiteľ, súčin, zvyšok po delení, delenec, deliteľ, podiel, zlomok; – čítanie a zapisovanie násobenia a delenia; – vysvetľovanie postupu násobenia a delenia v obore do 100 pomocou konkrétnych modelov; – identifikovanie a zdôvodnenie použitia násobenia a delenia v obore do 100 pri riešení jednoduchých úloh a interpretovanie výsledkov; – určenie a pomenovanie časti celku vyjadrenej zlomkom;
--	---	--

		– identifikovanie výskytu zlomkov v bežnom živote a ich interpretovanie.
--	--	--

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Čísla a operácie s číslami Číselné výrazy v riešení úloh	Riešiť jednoduché aplikačné úlohy v rôznych kontextoch pomocou aritmetických výrazov, jednoduchých rovníc a nerovníc. Používať elementárne poznatky z logiky a množín v konkrétnych situáciách na riešenie jednoduchých matematických úloh na prípravnej úrovni.	Matematické reprezentácie – používanie pomôcok, matematických reprezentácií a nástrojov na modelovanie číselných výrazov; – porozumenie reprezentácií jednoduchých rovníc a nerovníc, rovnosti a nerovnosti. Matematické modelovanie – používanie vzťahov medzi operáciami – vzťah medzi sčítaním a násobením, vzťah medzi delením a odčítaním a ďalšie; – vyhodnocovanie poradia operácií pri zjednodušovaní a optimalizácii výpočtov, resp. overovaní výsledkov; – vykonávanie operácií s číselnými výrazmi so zátvorkami a ich optimalizácia; – riešenie rovníc a nerovníc – určenie neznámeho čísla vo vzťahu rovnosti alebo nerovnosti vyjadreného symbolom alebo obrázkom metódou pokus-omyl alebo postupným dosadzovaním čísel; – overovanie správnosti riešenia jednoduchých rovníc a nerovníc bez použitia písmena ako neznámej pomocou inverzných operácií; – analyzovanie a navrhovanie metód riešenia jednoduchých slovných úloh na sčítanie a odčítanie – zväčšenie/zmenšenie čísla o niekoľko jednotiek, porovnávanie rozdielom; – riešenie nepriamo formulovaných slovných úloh na sčítanie a odčítanie v obore do 1 000; – riešenie jednoduchých slovných úloh na násobenie a delenie v obore do 100 – zväčšenie/zmenšenie čísla niekoľkokrát, porovnávanie podielom; – analyzovanie a navrhovanie metód riešenia zložených slovných úloh v daných oboroch v reálnych kontextoch.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – vysvetľovanie správneho poradia aritmetických operácií, zdôvodňovanie používania zátvoriek; – diskutovanie o počte riešení jednoduchých rovníc a nerovníc bez použitia neznámej; – vysvetľovanie a zdôvodňovanie výberu metódy riešenia aplikačnej slovnej úlohy; – zdôvodňovanie a overovanie výsledkov, posúdenie reálnosti výsledkov; – formulovanie jednoduchých úloh, v ktorých sa aplikujú a modelujú aritmetické operácie;
Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Základy práce so vzormi a postupnosťami	Aplikovať jednoduché pravidlá opakujúceho sa vzoru a jednoduchej číselnej postupnosti v nachádzaní ich reprezentácie v rôznych oblastiach života.	Matematické reprezentácie – používanie auditívnych, vizuálnych, kinestetických reprezentácií jednoduchých lineárnych opakujúcich sa vzorov a číselných postupností. Matematické modelovanie – identifikovanie prvkov a pravidla opakujúceho sa vzoru tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami, napr. typu "ab", "abb", "aabb", "abc", "abbb"; – identifikácia vzorov prítomných v reálnom živote; – určenie a doplnenie chýbajúcich prvkov vo vzore a v číselnej postupnosti; – objavenie a aplikácia jednoduchého pravidla vo vzore alebo v postupnosti; – vyhľadanie chyby vo vzore/postupnosti a navrhnutie jej opravy. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – porozumenie pojmov vzor/rad, rytmus, pravidlo, číselná postupnosť; – pomenovanie prvkov a opísanie pravidiel aplikovaných vo vzoroch/postupnostiach;

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		– diskutovanie o chybe vo vzore a v postupnosti a zdôvodnenie spôsobu jej opravy.
Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Základy práce s jednoduchým i závislosťami a vzťahmi	Využívať jednoduché pozorované závislosti z reálneho života pri modelovaní a riešení úloh. Používať jednoduché reprezentácie údajov na prácu s údajmi v reálnom živote a v aplikačných úlohách.	Matematické reprezentácie – používanie tabuľky ako reprezentácie priamej úmernosti; – používanie modelov základných a odvodených peňažných jednotiek, znalosť a používanie národnej meny, platidlo; – používanie modelov ručičkových a digitálnych hodín pre základné a odvodené časové jednotky. Matematické modelovanie – modelovanie a riešenie jednoduchých prípravných úloh s priamou úmernosťou; – objavovanie a identifikácia pravidiel v priamej úmernosti, doplnenie chýbajúcich hodnôt do tabuľky priamej úmernosti; – aplikovanie úvodných poznatkov z finančnej gramotnosti o hodnote peňazí pri riešení jednoduchých úloh; – rozmieňanie bankoviek a mincí, premeny peňažných jednotiek, eurá a centy, porovnávanie a usporiadanie peňažných jednotiek pomocou peňažných modelov; – riešenie úloh súvisiacich s orientáciou v čase – označovanie a pomenovanie jednotiek času, určovanie, čítanie, zapisovanie a znázornenie času na ručičkových a digitálnych hodinách, zapísanie času z ručičkových do digitálnych hodín a naopak, orientácia v časových; intervaloch od – do

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		– premeny susedných jednotiek času pomocou modelov ručičkových hodín; – objavovanie iných, netradičných vzťahov a závislostí v štvorcovej sieti. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – používanie jednotiek času – hodina, minúta, sekunda, polhodina, štvrťhodina, trištvrtina, deň, týždeň, víkend, mesiac, rok, kalendár, vek a časových vzťahov medzi časovými jednotkami v každodennej komunikácii; – používanie pojmov euro, cent, minca, bankovka; – diskutovanie o vzťahoch a závislostiach medzi číslami, medzi dvoma veličinami v priamej úmernosti na prípravnej úrovni; – diskutovanie o hodnote peňazí a o vzťahoch medzi peňažnými jednotkami.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Základy riešenia jednoduchých kombinatorických situácií	Používať jednoduché reprezentácie údajov na prácu s údajmi v reálnom živote a v aplikačných úlohách. Navrhovať a aplikovať stratégie riešenia jednoduchých kombinatorických a pravdepodobnostných situácií a ich reprezentácie na úrovni manipulácie s predmetmi a využívania jednoduchých pokusov.	Matematické reprezentácie – porozumenie a používanie rôznych reprezentácií na znázornenie systému usporiadania – konkrétne predmety, grafy, tabuľky. Matematické modelovanie – riešenie problémov o usporiadaní dvoch, troch, štyroch predmetov, znakov, symbolov a čísl aj s opakovaním prvkov manipulačnou činnosťou; – objavenie a dodržanie systému usporiadania dvoj-, troj- a štvorprvkových množín – predmetov, znakov, symbolov, čísl; – vytvorenie rôznych dvoj-, troj- a štvorciferných čísel z množiny čísl, pričom sa číslce môžu opakovať; – hľadanie všetkých spôsobov a určenie počtu možností v jednoduchej kombinatorickej situácii; – využívanie skúseností s usporiadaním prvkov pri riešení jednoduchých slovných úloh s kombinatorickou situáciou.
		Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – porozumenie pojmov možnosť, počet možností, systém; – opísanie, vysvetlenie a vytvorenie organizačného princípu – systému usporiadania dvoch, troch a štyroch prvkov; – opísanie, vysvetlenie a zaznamenanie jednoduchej kombinatorickej situácie a jej riešenie; – komunikovanie a zdôvodňovanie využitia usporiadania prvkov v reálnom živote.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Pozorovanie jednoduchých pravdepodobnostných situácií	Používať jednoduché reprezentácie údajov na prácu s údajmi v reálnom živote a v aplikačných úlohách. Používať jednoduché reprezentácie údajov na prácu s údajmi v reálnom živote a v aplikačných úlohách. Využívať jednoduché pozorované závislosti z reálneho života pri modelovaní a riešení úloh.	Matematické reprezentácie – porozumenie a používanie jednoduchých reprezentácií istej, možnej a nemožnej situácie. Matematické modelovanie – rozlišovanie istej, možnej a nemožnej konkrétnej udalosti vytvorenej pomocou konkrétnych predmetov; – vykonávanie jednoduchých pravdepodobnostných experimentov; – porovnanie výsledkov v jednoduchých pravdepodobnostných situáciách. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – porozumenie pojmov isté, možné, nemožné, určite áno/nie; – rozhodovanie a diskutovanie o istej, možnej a nemožnej udalosti v jednoduchých a konkrétnych pravdepodobnostných situáciách a jednoduchých hrách.

Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Základy práce s údajmi	Používať jednoduché reprezentácie údajov na prácu s údajmi v reálnom živote a v aplikačných úlohách. Využívať jednoduché pozorované závislosti z reálneho života pri modelovaní a riešení úloh.	Matematické reprezentácie – používanie rôznych reprezentácií údajov – tabuľka, graf, piktogram, a orientácia v nich. Matematické modelovanie – triedenie objektov do skupín podľa spoločných znakov a rozpoznávanie vzorov v kontexte analógie s procesmi učenia AI; – orientovanie sa a interpretácia údajov z jednoduchých tabuliek, grafov a diagramov; – určovanie početností a ich porovnávanie, hľadanie súvislostí medzi údajmi; – zber, triedenie, usporiadanie a zaznamenávanie údajov graficky – tabuľka, graf, diagram, piktogram, početnosti vyjadrené sčítacími čiarkami a numericky; – doplnenie chýbajúcich údajov do tabuliek a grafov; – určovanie súradníc objektov a umiestňovanie objektov podľa daných súradníc do tabuliek a štvorcových sietí; – simulovanie jednoduchých pokusov, zaznamenávanie a vyhodnocovanie výsledkov; – používanie jednoduchej tabuľky alebo grafu ako nástroja na riešenie aplikačných úloh s kvantitatívnymi aj kvalitatívnymi údajmi v rôznych oblastiach života. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – používanie pojmov tabuľka, riadok, stĺpec; – porozumenie pojmov údaj, graf, stĺpcový graf; – interpretovanie údajov v konkrétnych kontextoch a situáciách; – zaznamenávanie údajov pomocou tabuliek a diagramov; – diskutovanie o riešení jednoduchých aplikačných úloh s údajmi; – využívanie súradníc štvorcovej siete pri komunikácii počas jednoduchých hier.
---	---	--

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Geometria Orientácia v rovine a priestore	Orientovať sa v rovine a v priestore s využitím prirodzeného aj symbolického jazyka na určenie polohy a hľadanie cesty. Identifikovať jednoduché rovinné útvary a ich vlastnosti pri nachádzaní ich reprezentácie v realite.	Matematické reprezentácie – porozumenie a používanie jednoduchých reprezentácií na orientáciu v rovine a v priestore vrátane digitálnych a robotických hračiek – určovanie polohy, opis a realizácia pohybu. Matematické modelovanie – určovanie polohy objektov v rovine a v priestore vzhľadom k sebe, k inému objektu a dvoch objektov navzájom; – používanie algoritmických postupov na určovanie polohy a orientáciu v rovine a v priestore pomocou slovného opisu alebo šípkami; – používanie algoritmických postupov na zaznamenávanie pohybu v štvorcovej sieti a jednoduchej mape, resp. vykonávanie pohybu podľa záznamu alebo slovného opisu, určovanie dĺžky cesty; – hľadanie a opisovanie cesty v labyrinte, v štvorcovej sieti alebo na mape, určovanie súradníc štvorcov alebo mrežových bodov v štvorcovej sieti, vyznačovanie štvorcov alebo mrežových bodov v štvorcovej sieti. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – používanie pojmov smer, hore, dole, vpravo, vľavo, nad, pod, do, na, pred, za, vedľa, medzi, vpredu, vzadu, šípka – symbol ukazujúci smer; – porozumenie pojmu súradnice bodu/štvorca v štvorcovej sieti; – používanie jednoduchých symbolov na orientáciu v štvorcovej sieti alebo inej podložke; – porozumenie komunikácie o polohe alebo pohybe v rovine a v priestore; – interpretovanie jednoduchých záznamov pohybu/cesty.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Geometria Základy skúmania geometrických útvarov v rovine	Identifikovať jednoduché rovinné útvary a ich vlastnosti pri nachádzaní ich reprezentácie v realite. Vykonávať jednoduché geometrické konštrukcie pomocou pravítka, kružidla alebo iných nástrojov. Meraním a odhadovaním určovať dĺžku úsečky.	Matematické reprezentácie – používanie a tvorba modelov základných a odvodených rovinných geometrických útvarov v rôznych polohách, veľkostiach a podľa ďalších kritérií pomocou rozličných nástrojov; – dodržiavanie zásad rysovania; – používanie modelov mnohoúhelníkov na skladanie a rozkladanie jednoduchých rovinných útvarov – štvorcov, obdĺžnikov, trojuholníkov a iných mnohoúhelníkov. Matematické modelovanie – určovanie vzťahov patrí/nepatrí útvaru, leží/neleží na útware, medzi dvoma bodmi; – použitie vlastností rovinných útvarov pri ich triedení podľa vybraných kritérií – počet strán, vrcholov, strany rovnakej/rôznej dĺžky; – rysovanie a označovanie rovinných útvarov – úsečka, polpriamka, priamka; – rysovanie štvorcov, obdĺžnikov a trojuholníkov v štvorcovej sieti a vyznačovanie ich vrcholov; – objavovanie trojuholníkovej nerovnosti manipuláciou s predmetmi; – rysovanie kružníc – s ľubovoľným/daným stredom, s ľubovoľným/daným polomerom a prechádzajúcich daným bodom; – prenášanie úsečiek, porovnávanie a usporiadanie úsečiek podľa dĺžky, identifikovanie zhodných úsečiek, určovanie stredu úsečky manipuláciou s predmetmi; – aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých praktických situácií a problémov; – overovanie správnosti jednoduchšej geometrickej konštrukcie.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – používanie geometrických pojmov rovná/krivá čiara, bod, úsečka, stred úsečky, polpriamka, priamka, trojuholník, štvorec, obdĺžnik, vrchol, strana, kružnica, kruh, stred, polomer na opis útvarov v rovine a ich významných prvkov a vlastností; – porozumenie pojmov lomená čiara, uzavretá čiara, otvorená čiara, krajné body úsečky, začiatok polpriamky, rovina, štvoruholník, mnohoúholník; – pomenovanie a symbolické označenie rovinných geometrických útvarov bez ohľadu na ich polohu a veľkosť; – overovanie a zdôvodňovanie správnosti jednoduchšej geometrickej konštrukcie.
Geometria Základy skúmania geometrických útvarov v priestore	Identifikovať jednoduché priestorové útvary a ich vlastnosti pri nachádzaní ich reprezentácie v realite	Matematické reprezentácie – modelovanie telies, sietí jednoduchých telies a stavieb z kociek a iných telies pomocou stavebníc alebo iných pomôcok; – práca so stavbami z kociek/telies a ich reprezentáciami. Matematické modelovanie – používanie vlastností priestorových útvarov pri ich triedení podľa vybraných kritérií; – stavanie stavieb z telies alebo z kociek podľa vzoru, podľa plánu alebo podľa slovného opisu; – tvorba jednoduchého plánu stavby z kociek; – identifikovanie chyby v stavbe alebo v pláne a jej oprava; – objavenie vzťahu medzi plánom stavby a počtom kociek v stavbe; – tvorba modelov priestorových útvarov z danej siete, tvorba siete jednoduchých telies;

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		– objavenie a využívanie súvislostí medzi rovinnými a priestorovými útvarmi; – používanie skladania a rozkladania priestorových útvarov pri riešení jednoduchých geometrických úloh. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – určovanie jednoduchých priestorových útvarov – kocka, guľa, kváder, valec a ich významných prvkov – vrcholy, hrany, steny; – porozumenie pojmov ihlan, kužeľ, stavba z telies/kociek, plán stavby z kociek; – používanie jednoduchých geometrických pojmov na pomenovanie a opis geometrických útvarov v priestore a ich významných prvkov a vlastností, zdôvodňovanie identifikácie a triedenia priestorových útvarov; – opisovanie stavby z kociek; – interpretovanie symbolických záznamov stavieb z kociek/telies.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Geometria Jednoduché postupy merania a určovania miery	Vykonávať jednoduché geometrické konštrukcie pomocou pravítka, kružidla alebo iných nástrojov. Meraním a odhadovaním určovať dĺžku úsečky. Používať vlastné aj univerzálne jednotky dĺžky aj v reálnom živote.	Matematické reprezentácie – poznanie a používanie reprezentácií miery úsečky. Matematické modelovanie – porovnávanie a usporiadanie jednotiek dĺžky – kratšie v mm a cm, dlhšie v dm, m a km na základe porozumenia – bez premieňania – určovanie dĺžky úsečky/lomenej čiary meraním a zapísanie výsledku merania pomocou vlastných a univerzálnych jednotiek – odhadovanie dĺžky, vzdialenosti, šírky, výšky a overovanie odhadu meraním pomocou vhodných nástrojov a jednotiek; – zostrojenie úsečky s danou dĺžkou s presnosťou na centimetre; – využívanie odhadu a merania v riešení geometrických úloh a v reálnom živote
		Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – používanie pojmov dĺžka, kratší/dlhší, najkratší/najdlhší, nižší/vyšší, najnižší/najvyšší, užší/širší, najužší/najširší; – porozumenie pojmov vzdialenosť, šírka, výška; – používanie jednotiek dĺžky v komunikácii, diskutovanie o dĺžkach, vzdialenostiach, šírkach a výškach.
Geometria Základy skúmania a tvorby súmerných útvarov	Tvoríť jednoduché osovo súmerné rovinné útvary s identifikovaním ich vlastností.	Matematické reprezentácie – tvorba modelov osovo súmerných útvarov pomocou skladania a strihania papiera, v štvorcovej sieti alebo pomocou iných nástrojov. Matematické modelovanie

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		– rozlišovanie a tvorba osovo súmerných a nesúmerných útvarov, manipulačné overovanie súmernosti; – skúmanie osovo súmerných útvarov a ich vlastností na intuitívnej úrovni, modelovanie osi súmernosti; – dokreslenie a dotvorenie osovo súmerných útvarov v štvorcovej sieti podľa vodorovnej a zvislej osi súmernosti; – objavovanie a tvorba jednoduchkej súmernej mozaiky. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – porozumenie pojmov súmerný, nesúmerný; – zdôvodňovanie súmernosti útvarov, zdôvodňovanie a diskutovanie o postupe tvorby jednoduchých súmerných útvarov.

Informatika

Vzdelávacia oblasť	Matematika a Informatika
Vyučovací predmet	Informatika
Škola	Cirkevná spojená škola, Okružná 2062/25, Dolný Kubín
Názov Školského vzdelávacieho programu	„Učíme pre život“
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	1. cyklus (1. – 3. ročník)
Časový rozsah výučby	spolu 1 hodina / 1. cyklus 3. ročník – 1 hodina/týždeň, 33 hodín/rok
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu

Informatika na základných školách má vytvárať príležitosti na osvojenie si informatického obsahu a kultivovať aj informatické činnosti, akými sú napríklad objavovanie a zovšeobecňovanie vzťahov, zákonitostí a postupov, kvantitatívne i abstraktné uvažovanie a správna argumentácia.

Cieľom informatického vzdelávania je vytvoriť veku a schopnostiam primerané podmienky na dosiahnutie rozvinutej informatickej gramotnosti, ale aj ďalších doménových a prierezových gramotností žiakov.

Integrácia informatických činností do vzdelávania vedie k rozvoju dôležitých osobnostných vlastností, akými sú presnosť, vytrvalosť, tvorivé a kritické myslenie, ale aj k rozvoju sociálnych kompetencií, akými sú spolupráca a komunikácia. (SOCIÁLNA A EMOCIONÁLNA GRAMOTNOSŤ)

Rozvíjanie informatickej gramotnosti znamená osvojenie si informatického obsahu a informatických postupov, ktoré umožňujú riešiť problémy pomocou nástrojov informatiky a

žiak ich dokáže primerane použiť pri riešení každodenných problémov a situácií. (FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ)

Súčasťou informatického vzdelávania je aj rozvoj porozumenia najnovším technológiám, hlavne princípom umelej inteligencie (AI) a jej využitiu v každodennom živote. Žiaci sa učia chápať, ako systémy na báze umelej inteligencie pracujú s údajmi, ako môžu podporiť učenie, tvorivosť a riešenie problémov, ale aj aké riziká prinášajú. (ČITATEĽSKÁ A VIZUÁLNA GRAMOTNOSŤ)

Zároveň sa rozvíja aj téma digitálneho wellbeingu, teda schopnosť udržiavať zdravú rovnováhu medzi využívaním technológií, osobnými potrebami a medziľudskými vzťahmi, a rozvíjať vedomý, bezpečný a pozitívny vzťah k digitálnemu svetu. Cieľom je, aby rozvíjali kritický a etický prístup k AI – dokázali ju využívať zodpovedne, reflektovali jej limity a dôsledky pre spoločnosť. (OBČIANSKA GRAMOTNOSŤ)

Predmet informatika zároveň rozvíja schopnosť žiaka porozumieť digitálnemu svetu, jeho princípom, nástrojom a procesom a vedie ho k pochopeniu, že digitálne technológie nie sú len prostriedkom na spracovanie informácií, ale aj nástrojom poznania, tvorby, spolupráce a inovácií. Pri budovaní a rozvíjaní informatickej gramotnosti sa reflektujú princípy STEAM vzdelávania, ktoré prepájajú informatiku s technologickými a mechanickými základmi, prírodnými vedami, umením a tvorivosťou. (DIGITÁLNA GRAMOTNOSŤ)

Predmet Informatika zároveň vedie žiaka k bezpečnému, etickému a zodpovednému používaniu digitálnych technológií, k rozvíjaniu mediálnej a informačnej gramotnosti a k porozumeniu sociálnym, kultúrnym a environmentálnym dôsledkom digitalizácie spoločnosti.

Informatika spája poznávanie so skúsenosťou, experimentom a spoluprácou, čím prispieva k formovaniu autonómneho, sebavedomého a hodnotovo orientovaného jednotlivca pripraveného pre život v digitálnej dobe. (EVIROMENTÁLNA GRAMOTNOSŤ)

V 1. cykle sa informatické vzdelávanie zameriava na intuitívne a hravé zoznamovanie sa s digitálnymi zariadeniami a prostrediami. U žiakov sa prostredníctvom jednoduchých úloh rozvíja ich zmysel pre informatické myslenie, logiku a sledovanie postupnosti krokov. Učia sa základné operácie s počítačom, tabletom a ďalšími zariadeniami, poznávajú ich význam a funkcie. Získavajú základy bezpečného správania sa v digitálnom prostredí, učia sa rešpektovať pravidlá a pracovať zodpovedne s technológiami, získavajú základné povedomie o princípoch AI, učia sa rozpoznávať výstupy AI a budujú si základné postoje voči AI.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

1. Získať základné zručnosti v práci s počítačom a jednoduchými aplikáciami.
2. Riešiť jednoduché problémy aplikovaním elementárnej logiky a programovaním postupnosti príkazov.
3. Orientovať sa v spôsobe získavania a spracovania informácií.
4. Vnímať vplyv a riziká digitálnych technológií, osobitne AI.
5. Rozlišovať základné vlastnosti a schopnosti rôznych aplikácií vrátane AI.
6. Poznať základné pravidlá bezpečnej interakcie s digitálnymi technológiami a AI.

Komponenty vyučovacieho predmetu

Obsah predmetu informatika je členený do troch základných komponentov: **Programovanie, Údaje a Technológie.**

Každý komponent predstavuje osobitnú oblasť poznávania, zároveň však všetky spolu tvoria jeden funkčný celok.

Programovanie rozvíja schopnosť žiakov analyzovať problém, formulovať algoritmus a vyjadriť ho prostredníctvom vhodných nástrojov. Žiaci tvoria a upravujú programy, testujú ich, hľadajú a odstraňujú chyby, porovnávajú rôzne riešenia a hodnotia ich efektívnosť. Učia sa využívať programovanie ako prostriedok algoritmického myslenia, modelovania situácií a tvorivého riešenia úloh.

Údaje zahŕňajú prácu s informáciami, ich vyhľadávanie, zhromažďovanie, organizovanie, analyzovanie a vizualizáciu. Žiaci spoznávajú rôzne formy údajov a ich reprezentácie, učia sa interpretovať informácie, overovať ich vierohodnosť a pracovať s nimi v súlade s etickými princípmi. Tento komponent podporuje analytické myslenie, schopnosť čítať a interpretovať údaje a využívať ich pri rozhodovaní.

Technológie predstavujú praktickú zložku informatického vzdelávania. Žiaci získavajú poznatky o fungovaní hardvéru, softvéru a počítačových sietí, učia sa efektívne používať digitálne zariadenia a služby, komunikovať a spolupracovať online, tvoriť digitálny obsah a chrániť svoje 2 Informatika (osobné) údaje. Sú vedení k uvedomelej práci s technológiami, vrátane AI, ku kritickému vnímaniu ich vplyvu a k aktívnemu, zodpovednému digitálnemu občianstvu. Tieto tri komponenty sa vzájomne prelínajú a dopĺňajú, pričom spoločne umožňujú rozvoj AI a digitálnej gramotnosti ako schopnosti žiaka porozumieť, tvoriť a reflektovať digitálny svet.

Učebné osnovy predmetu Informatika pre 3. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu – 1 hodina týždenne – 33 hodín ročne

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Programovanie	Rozhodnúť sa o pravdivosti/nepravdivosti jednoduchého tvrdenia, vybrať prvky/možnosti podľa pravdivosti tvrdenia.	Pravda – nepravda, platí – neplatí, áno/alebo/nie (neformálne).
Programovanie	Rozhodnúť sa o pravdivosti/nepravdivosti jednoduchého tvrdenia, vybrať prvky/možnosti podľa pravdivosti tvrdenia.	Idea sekvencie príkazov, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia.
Programovanie	Uvažovať o budúcom riešení. Navrhnuť riešenie	Navrhovanie riešenia, vyjadrenie plánu riešenia ako postupnosti krokov.
Programovanie	Uvažovať o budúcom riešení.Riešiť problém	Riešenie problémov, v ktorých sa treba rozhodnúť o pravdivosti/nepravdivosti jednoduchého tvrdenia. Diskusia o budúcom riešení.
Programovanie	Riešiť problém priamym riadením vykonávateľa (napríklad robot, korytnačka). Príkazy	Príkaz, postupnosť príkazov, Priamy príkaz – akcia vykonávateľa, ako súvisí príkaz/poradie príkazov a výsledok.
Programovanie	Riešiť problém priamym riadením vykonávateľa (napríklad robot, korytnačka).Postupnosť	Riadenie vykonávateľa v priamom režime, používať jazyk vykonávateľa, zostavenie a upravenie príkazu/príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Programovanie	Riešiť problém priamym riadením vykonávateľa (napríklad robot, korytnačka).Skladanie príkazov	Vytvorenie programu skladaním príkazov do postupnosti.
Programovanie	Doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracovaný program. Opraviť chybu v programe	Doplnenie, dokončenie, modifikovanie rozpracovaného programu. Krokovanie, rozpoznanie chyby.
Programovanie	Vyhľadať a opraviť chybu v zápise riešenia a vo výsledku po vykonaní postupnosti príkazov.	Vyhľadanie a oprava chyby v zápise riešenia a vo výsledku po vykonaní postupnosti príkazov. Spustenie programu
Programovanie	Diskutovať o svojich riešeniach.	Diskusia o vlastných riešeniach.
Údaje	Použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov a textov. Typ, veľkosť farba	Oblasť, odsek. Znak, slovo, písmo, typ, veľkosť, farba.
Údaje	Použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov a textov. Kresba, maľba	Základná práca so znakom, slovom a textom, kreslenie v rastrovej grafike

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Údaje	Použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov a textov. Geometrické tvary	Nastavenie základných grafických parametrov útvaru/obrázka
Údaje	Použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov a textov. Zvukový záznam	Základné typy údajov (text, obrázok, zvuk)
Údaje	Orientovať sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávať a získavať informácie z jednoduchej štruktúry podľa zadanych kritérií. Tabuľka	Postupnosť, tabuľka, riadok, stĺpec, údaj, dáta
Údaje	Orientovať sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávať a získavať informácie z jednoduchej štruktúry podľa zadanych kritérií. Pozícia v tabuľke	Pozícia v postupnosti a v tabuľke.
Údaje	Orientovať sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávať a získavať informácie z jednoduchej štruktúry podľa zadanych kritérií.	Riešenie problémov, v ktorých treba vyhľadávať a získavať informácie z jednoduchej štruktúry podľa zadanych kritérií.
Údaje	Organizovať informácie do štruktúr – podľa zadania vytvárať jednoduché štruktúry údajov, podľa konkrétnych jednoduchých pravidiel manipulovať so štruktúrami údajov.	Vytváranie jednoduchých štruktúr údajov podľa zadania. Manipulácia so štruktúrami údajov podľa konkrétnych jednoduchých pravidiel.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Údaje	Vysvetliť na jednoduchom príklade, že AI sa učí rozpoznávať vzory v údajoch rôznych typov	Vytváranie jednoduchých štruktúr údajov podľa zadania.
Technológie	Pracovať so základným hardvérom na používateľskej úrovni. Ikona, okno	Aplikácia, ikona, okno, pracovná plocha
Technológie	Pracovať so základným hardvérom na používateľskej úrovni. Pracovná plocha, priečinky	Ikona ako reprezentácia programu alebo dokumentu.
Technológie	Pracovať so základným hardvérom na používateľskej úrovni. Klik a Dvojklik myšou	Ovládanie programov pohybom, klikaním a ťahaním myšou a dotykovými gestami
Technológie	Pracovať so základným hardvérom na používateľskej úrovni. Klávesnica	Práca so základným hardvérom na používateľskej úrovni (klávesnica, myš, obrazovka).
Technológie	Spustiť program/aplikáciu, ukončiť bežiacu aplikáciu.	Spustenie aplikácie na pracovnej ploche, ukončenie bežiacej aplikácie.
Technológie	Prihlásiť sa a odhlásiť sa z programu/aplikácie.	Prihlásenie sa a odhlásenie sa z programu/aplikácie. Význam prihlasovania sa, prihlasovacieho mena a hesla

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Technológie	Použiť nástroje na prezeranie webových stránok.	Internet, Webová stránka, prehliadač
Technológie	Použiť nástroje na vyhľadanie webových stránok.	Adresa stránky identifikuje konkrétnu stránku a súvisí s jej obsahom a zobrazením, odkazy ako prepojenia na webové stránky, prehliadač ako nástroj na zobrazovanie webových stránok. Primerané a zdravé používanie digitálnych nástrojov na komunikáciu, vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie;
Technológie	Získať informácie z webových stránok.	Orientácia na webovej stránke, vyhľadávanie textov a obrázkov na zadaných stránkach, bezpečné správanie sa na internete.
Technológie	Získať informácie z webových stránok. Diskutovať o výsledkoch vyhľadávania.	Použitie webového prehliadača na prezeranie webových stránok a vyhľadanie a získanie informácie na zadaných stránkach internetu. Diskusia o výsledkoch vyhľadávania.
Technológie	Uvedomiť si špecifické riziká a hrozby, ktoré prináša do života AI.	Diskusia o rizikách na internete. Bezpečné správanie sa na internete – bezpečné správanie sa na internete – riziko prezerania neznámych webových stránok, otvárania odkazov a inštalovania neznámych aplikácií
Technológie	Uviesť príklady využitia digitálnych technológií a nástrojov vrátane AI v rôznych situáciách.	Robot, umelá inteligencia(AI), senzor. Digitálne technológie okolo nás, digitálne technológie, AI, doma, v škole. Bezpečné používanie AI

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Technológie	Formulovať jednoduché zadanie - prompt pre AI chatbot pod dohľadom učiteľa.	Prínosy a riziká digitálnych technológií a digitálnej komunikácie vrátane AI, formulácia jednoduchého slovného zadania pre AI v spolupráci s učiteľom;
Technológie	Opísať výstup AI. Senzor	Senzor ako zdroj vstupu informácie

Vzdelávacia oblasť: Človek a spoločnosť

Človek a spoločnosť

Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Vyučovací predmet	Človek a spoločnosť
Škola	Cirkevná spojená škola, Okružná 2062/25, Dolný Kubín
Názov Školského vzdelávacieho programu	„Učíme pre život“
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	1. cyklus (1. – 3. ročník)
Časový rozsah výučby	spolu 3 hodiny / 1. cyklus 1. ročník – 1 hodina/týždeň, 33 hodín/rok 2. ročník – 1 hodina/týždeň, 33 hodín/rok 3. ročník – 1 hodina/týždeň, 33 hodín/rok
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť pripravuje žiakov k tomu, aby sa prejavovali ako samostatné, slobodné a zodpovedné osobnosti, uplatňovali svoje práva a naplňali svoje povinnosti. Umožňuje porozumieť geografickým, historickým, kultúrnym, náboženským, hospodárskym a politickým špecifikám v rôznych častiach sveta, čo vedie k rešpektu a ohľaduplnosti voči iným ľuďom, kultúram a duchovným hodnotám, ako aj voči sebe. U žiakov rozvíja pozitívny vzťah k demokratickej spoločnosti, krajine a k potrebe udržateľnosti života na Zemi. Posilňuje ich aktívny postoj k riešeniu aktuálnych výziev a problémov. Rozvíja uvedomenie si vlastnej identity v globalizovanom svete. Okrem vedomostí rozvíja u žiakov aj spôsobilosti získavať, vyhľadávať, analyzovať a interpretovať informácie v rôznej podobe. Žiaci z nich vyvodzujú logicky správne závery a dokážu ich argumentačne podložiť a odprezentovať. Vzdelávacia oblasť pozostáva zo štyroch komponentov – geografický komponent, dejepisný komponent, občiansky komponent a eticko-osobnostný komponent. Pomocou jednotlivých

komponentov sú rozvíjané geografické, dejepisné, občianske a eticko-osobnostné spôsobilosti žiakov, ktoré tvoria základ spoločenskovednej gramotnosti.

Komponenty vystupujú vo vzájomnom prepojení, ktoré je posilnené začlenením vybraných prierezových gramotností do ich obsahu.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

Hlavným cieľom 1. cyklu je podporovať u žiakov schopnosť skúmať svoju obec, jej blízke okolie a vzťahy medzi ľuďmi. Žiaci pozorujú, porovnávajú a zaznamenávajú vybrané aspekty fungovania komunity, v ktorej žijú. Vedia sa orientovať vo svojom okolí a poznajú jeho špecifiká. Poznajú základné časové intervaly. Sú si vedomí, že súčasnosť je výsledkom konania v minulosti. Vnímajú jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých. Rešpektujú základné pravidlá spolunažívania a komunikácie. Zaujímajú sa o svoje okolie a sú ochotní zapájať sa do aktivít na jeho zlepšovanie.

1. Identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život žiaka, komunitu a obec.
2. Využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií pre poznávanie svojho najbližšieho okolia.
3. Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí.
4. Skúmať vzťahy medzi prírodným prostredím a činnosťou človeka na lokálnej úrovni vrátane príkladov starostlivosti o životné prostredie.
5. Oceniť jedinečnosť seba samého a druhých.
6. Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.
7. Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.
8. Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote a v spolužití s inými.
9. Rozumieť základnej úlohe médií a AI a zásadám bezpečnosti v online prostredí.
10. Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy.

Učivo v tematických celkoch:

1. ročník: Ja, Moja rodina, Moja trieda, Moja škola
2. ročník: Obec, Komunita, Tradície, Okolie
3. ročník: Región, Slovensko, Svet, Zodpovednosť

Učebné osnovy predmetu Človek a spoločnosť pre 1. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu – 1 hodina týždenne – 33 hodín ročne

PREDMETOVÝ KOMPONENT/ TEMATICKÝ CELOK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Geografický komponent „Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí“	1. cieľ: Identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život žiaka, komunitu a obec.	
	Žiak vie/dokáže: Používať pojmy potrebné na orientáciu v miestnej krajine.	– vytváranie predstáv o priestorových vzťahoch v škole, v obci a jej okolí – určovanie vzájomnej polohy vybraných objektov v teréne
	Orientovať sa v známom prostredí na základe poznania polohy orientačných bodov a priestorových vzťahov medzi nimi.	– určovanie vzájomnej polohy vybraných objektov v teréne a navigácia na trase medzi nimi s využitím orientačných bodov
	Mať prehľad o významných prírodných, kultúrnych a historických prvkoch vo svojom okolí.	– vytváranie predstáv o priestorových vzťahoch v škole, v obci a jej okolí
	2. cieľ: Využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií pre poznávanie svojho najbližšieho okolia.	
	Žiak vie/dokáže: Klásť jednoduché bádateľské otázky.	– vytváranie predstáv o priestorových vzťahoch v škole, v obci a jej okolí
	Interpretovať informácie získané pozorovaním okolia, z obrazových zdrojov a textov.	– vytváranie predstáv o priestorových vzťahoch v škole, v obci a jej okolí
	Podieľať sa na spoločnom riešení úloh podľa postupu.	– určovanie vzájomnej polohy vybraných objektov v teréne
	3. cieľ: Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí.	
	Žiak vie/dokáže: Ilustrovať plynutie času na vybraných príkladoch z minulosti rodiny.	– vybrané prírodné a historické prvky obce a jej okolia

PREDMETOVÝ KOMPONENT/ TEMATICKÝ CELOK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	4. cieľ: Skúmať vzťahy medzi prírodným prostredím a činnosťou človeka na lokálnej úrovni vrátane príkladov starostlivosti o životné prostredie.	
	Žiak vie/dokáže: Rozpoznať vzájomné vzťahy medzi človekom a prostredím v miestnej krajine.	– opis prírodnej a človekom vytvorenej krajiny pomocou jednoduchých pojmov – vytváranie predstáv o priestorových vzťahoch v škole, v obci a jej okolí
	Uplatňovať šetrný vzťah k prírodným zdrojom a životnému prostrediu vo svojom okolí.	– vybrané prírodné a historické prvky obce a jej okolie
	10. cieľ: Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy.	
	Žiak vie/dokáže: Byť všímavý voči dianiu v najbližšom okolí.	– vytváranie predstáv o priestorových vzťahoch v škole, v obci a jej okolí – opis prírodnej a človekom vytvorenej krajiny pomocou jednoduchých pojmov
Dejepisný komponent „Orientácia v čase“	1. cieľ: Identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život žiaka, komunitu a obec.	
	Žiak vie/dokáže: Orientovať sa v čase pomocou konvenčných prostriedkov určovania času.	– vzájomné vzťahy medzi susednými a nesusednými dňami a mesiacmi opakujúci sa cyklus s vytváraním celkov – zoradovanie časovej postupnosti udalostí
	2. cieľ: Využiť základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií pre poznávanie svojho najbližšieho okolia.	
	Žiak vie/dokáže: Klásť jednoduché bádateľské otázky.	– zoradovanie časovej postupnosti udalostí
	Pracovať s informáciami tak, že ich zapisuje, porovnáva, triedi a prezentuje.	– zoradovanie časovej postupnosti udalostí

PREDMETOVÝ KOMPONENT/ TEMATICKÝ CELOK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	Prezentovať výsledky svojej práce verbálne a vizuálne.	– zoraďovanie časovej postupnosti udalostí
	3. cieľ: Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí.	
	Žiak vie/dokáže: Rozvrhnúť si čas na prácu, učenie, zábavu a odpočinok.	– personalizácia cieľov, vytváranie priorít a ich zdôvodnenie, odlíšenie činností podľa osobnej dôležitosti – používanie konvenčných a prírodných meračov času.
	8. cieľ: Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote a v spoločenstve s inými.	
	Žiak vie/dokáže: Rešpektovať dohodnuté pravidlá platné v triede a v škole.	– personalizácia cieľov, vytváranie priorít a ich zdôvodnenie, odlíšenie činností podľa osobnej dôležitosti
Dejepisný komponent	2. cieľ: Využiť základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií pre poznávanie svojho najbližšieho okolia.	
„Pozorovanie zmien v čase“	Žiak vie/dokáže: Viesť rozhovor za účelom získania potrebných informácií k vybranej téme.	– znázornenie vzťahov medzi členmi rodiny z pozície žiaka a z pozície iného člena – povesti a legendy spojené s obcou alebo jej okolím
	3. cieľ: Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí.	
	Žiak vie/dokáže: Ilustrovať plynutie času na príkladoch z rodiny.	– znázornenie vzťahov medzi členmi rodiny z pozície žiaka a z pozície iného člena – porovnanie spôsobu života ľudí v súčasnosti a minulosti na vybraných príkladoch
	5. cieľ: Oceniť jedinečnosť seba samého a druhých.	

PREDMETOVÝ KOMPONENT/ TEMATICKÝ CELOK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	Žiak vie/dokáže: Opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých.	– znázornenie vzťahov medzi členmi rodiny z pozície žiaka a z pozície iného člena
	Pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine, triede, kamarátskych skupinách.	– znázornenie vzťahov medzi členmi rodiny z pozície žiaka a z pozície iného člena
	6. cieľ: Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	
	Žiak vie/dokáže: Vnímať myšlienky a názory druhých.	– znázornenie vzťahov medzi členmi rodiny z pozície žiaka a z pozície iného člena
	7. cieľ: Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.	
	Žiak vie/dokáže: Oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých.	– znázornenie vzťahov medzi členmi rodiny z pozície žiaka a z pozície iného člena
Občiansky komponent „Spoločný život v triede“	5. cieľ: Oceniť jedinečnosť seba samého a druhých.	
	Žiak vie/dokáže: Pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine, triede a kamarátskych skupinách.	– moja rola ako žiaka
	Identifikovať to spoločné, čo ho spája s ostatnými.	– moja trieda – vzťahy, komunikácia, pravidlá
	6. cieľ: Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	
	Žiak vie/dokáže: Používať elementárne pravidlá slušnej a rešpektujúcej komunikácie, vyjadriť svoje myšlienky a pocity na primeranej úrovni.	– moja trieda – vzťahy, komunikácia, pravidlá
	Pomenovať a regulovať svoje emócie	– moja trieda – vzťahy, komunikácia, pravidlá

PREDMETOVÝ KOMPONENT/ TEMATICKÝ CELOK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy boli v súlade s dohodnutými pravidlami.	
	8. cieľ: Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote a v spoložití s inými.	
	Žiak vie/dokáže: Rešpektovať dohodnuté pravidlá platné v triede a v škole.	– zmysel pravidiel pre život – moja trieda – vzťahy, komunikácia, pravidlá
	Vnímať existenciu práv a povinností v rôznych životných situáciách.	– zmysel pravidiel pre život – zdôvodňovanie konkrétnych pravidiel v školskom poriadku
	10. cieľ: Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy.	
	Žiak vie/dokáže: Byť všímvavý voči diania v najbližšom okolí.	– moja trieda – vzťahy, komunikácia, pravidlá
	Podieľať sa na uskutočnení aktivity na zlepšenie života alebo prostredia v triede a škole.	– moja trieda – vzťahy, komunikácia, pravidlá
Občiansky komponent „Život v blízkom okolí“	2. cieľ: Využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií.	
	Žiak vie/dokáže: Viest rozhovor za účelom získania potrebných informácií k vybranej téme.	– významné osoby, miesta, inštitúcie, služby a podujatia v obci a ich funkcia pre život komunity
	Interpretovať informácie získané pozorovaním okolia.	– zhodnotenie využitia a udržiavania verejných priestorov na príklade žiakom známeho verejného priestoru – rozlišovanie súkromného a verejného priestoru na vybraných príkladoch
	5. cieľ: Oceniť jedinečnosť seba samého a druhých.	

PREDMETOVÝ KOMPONENT/ TEMATICKÝ CELOK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	Žiak vie/dokáže: Uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí.	– pôvod obyčají, spôsoby slávania sviatkov a zachovávaní tradícií vo svojej rodine, v rodine priateľov, spolužiakov, v obci, cirkvi a spoločnosti
	6. cieľ: Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	
	Žiak vie/dokáže: Aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v blízkej komunite.	– významné osoby, miesta, inštitúcie, služby a podujatia v obci a ich funkcia pre život komunity – pôvod obyčají, spôsoby slávania sviatkov a zachovávaní tradícií vo svojej rodine, v rodine priateľov, spolužiakov, v obci, cirkvi a spoločnosti
	8. cieľ: Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote a v spolužití s inými.	
	Žiak vie/dokáže: Vnímať existenciu práv a povinností v rôznych životných situáciách.	– rozlišovanie súkromného a verejného priestoru na vybraných príkladoch
	Rešpektovať dohodnuté pravidlá platné v triede a škole.	– zhodnotenie využitia a udržiavania verejných priestorov na príklade žiakom známeho verejného priestoru
	10. cieľ: Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy.	
	Žiak vie/dokáže: Byť všímvavý voči daniu v najbližšom okolí.	– zhodnotenie využitia a udržiavania verejných priestorov na príklade žiakom známeho verejného priestoru
	Podieľať sa na uskutočnení aktivity na zlepšenie života alebo prostredia v triede a škole.	– zhodnotenie využitia a udržiavania verejných priestorov na príklade žiakom známeho verejného priestoru
Občiansky komponent	4. cieľ: Skúmať vzťahy medzi prírodným prostredím a činnosťou človeka na lokálnej úrovni vrátane príkladov starostlivosti o životné prostredie.	

PREDMETOVÝ KOMPONENT/ TEMATICKÝ CELOK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
„Zodpovedný a aktívny žiak“	Žiak vie/dokáže: Uplatňovať šetrný vzťah k prírodným zdrojom a životnému prostrediu vo svojom okolí.	– aktivity smerujúce k šetrnému zaobchádzaniu so svojimi zdrojmi, prírodnými zdrojmi a životným prostredím a činnosti, ktoré zlepšujú a zhoršujú kvalitu prostredia a zdravie ľudí v obci
	8. cieľ: Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote a v spoľžití s inými.	
	Žiak vie/dokáže: Vysvetliť na jednoduchých príkladoch základné ekonomické vzťahy.	– potreba deľby práce na príkladoch v rodine, v komunite a v obci
	10. cieľ: Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy.	
	Žiak vie/dokáže: Podieľať sa na uskutočnení aktivity na zlepšenie života alebo prostredia v triede a škole.	– aktivity smerujúce k šetrnému zaobchádzaniu so svojimi zdrojmi, prírodnými zdrojmi a životným prostredím a činnosti, ktoré zlepšujú a zhoršujú kvalitu prostredia a zdravie ľudí v obci
Eticko- osobnostný komponent „Zdvorilosť ako znak úcty“	6. cieľ: Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	
	Žiak vie/dokáže: Používať elementárne pravidlá slušnej a rešpektujúcej komunikácie, vyjadriť svoje myšlienky a pocity na primeranej úrovni.	– slušná a rešpektujúca komunikácia
	7. cieľ: Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.	
	Žiak vie/dokáže: Oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých.	– prejavy zdvorilosti a úcty, dôsledky ich aktívneho (ne)používania
Eticko- osobnostný komponent	5. cieľ: Oceniť jedinečnosť seba samého a druhých.	
	Žiak vie/dokáže: Opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých.	– opis vlastných dobrých charakterových vlastností a schopností a možnosti ich rozvíjania

PREDMETOVÝ KOMPONENT/ TEMATICKÝ CELOK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
„Spoznávanie a vnímanie jedinečnosti v každom človeku“		– identifikovanie jedinečných, zaujímavých a vzácných čŕt druhého človeka
	Identifikovať to spoločné, čo ho spája s ostatnými.	– identifikovanie jedinečných, zaujímavých a vzácných čŕt druhého človeka
	7. cieľ: Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.	
	Žiak vie/dokáže: Opísať svoje charakterové vlastnosti, záľuby, túžby a sny.	– opis vlastných dobrých charakterových vlastností a schopností a možnosti ich rozvíjania
Eticko- osobnostný komponent „Spoznávanie a vyjadrovanie emócií, sebariadenie“	5. cieľ: Oceniť jedinečnosť seba samého a druhých.	
	Žiak vie/dokáže: Preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí.	– vnímanie vlastných potrieb a potrieb druhých
	6. cieľ: Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	
	Žiak vie/dokáže: Pomenovať a regulovať svoje emócie na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy boli v súlade s dohodnutými pravidlami.	– rozlišovanie a pomenovanie základných emócií – význam sebaovládania a sebariadenia – spôsoby zdravého zvládania emócií v rôznych situáciách
	7. cieľ: Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.	
	Žiak vie/dokáže: Pomenovať príčiny a dôsledky správania sa ľudí vo svojom okolí.	– rôzne spôsoby vyjadrovania emócií a spoznávanie ich dosahov na seba a druhých v rozličných situáciách
Eticko- osobnostný komponent	7. cieľ: Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.	
	Žiak vie/dokáže: Vytvoriť si predstavu o hrdinskom alebo morálnom vzore v konaní postáv rozličných príbehov.	– príbehy prosociálnych a morálnych hrdinov a ich posolstvo pre život človeka a spoločnosti

PREDMETOVÝ KOMPONENT/ TEMATICKÝ CELOK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
„Konanie dobra“	Oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých.	– diskusia o vlastných vzoroch a ich dobrých vlastnostiach
Eticko- osobnostný komponent „Vzťahy v rodine a v komunite“	5. cieľ: Oceniť jedinečnosť seba samého a druhých	
	Žiak vie/dokáže: Pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine, triede, kamarátskych skupinách.	– identifikovanie a pomenovanie členov rodiny, blízkych osôb, ich rôznych rolí, úloh a zodpovedností
	6. cieľ: Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	
	Žiak vie/dokáže: vnímať myšlienky a názory druhých.	– bezpečné miesto pre život a vzťahy v rodine a komunite
	8. cieľ: Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote a v spolužití s inými.	
	Žiak vie/dokáže: Vnímať existenciu práv a povinností v rôznych životných situáciách.	– identifikovanie a pomenovanie členov rodiny, blízkych osôb, ich rôznych rolí, úloh a zodpovedností

Učebné osnovy predmetu Človek a spoločnosť pre 2. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu – 1 hodina týždenne – 33 hodín ročne

PREDMETOVÝ KOMPONENT/ TEMATICKÝ CELOK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Geografický komponent „Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí“	1. cieľ: Identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život žiaka, komunitu a obec.	
	Žiak vie/dokáže: Mať prehľad o významných prírodných, kultúrnych a historických prvkoch vo svojom okolí.	– vybrané prírodné a historické prvky obce a jej okolia
	Stručne opísať význam kľúčových osôb, úradov, inštitúcií, iniciatív a udalostí v komunite a obci.	– určovanie vzájomnej polohy vybraných objektov v teréne a navigácia na trase medzi nimi s využitím orientačných bodov
	2. cieľ: Využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií pre poznávanie svojho najbližšieho okolia.	
	Žiak vie/dokáže: Klásť jednoduché bádateľské otázky.	– určovanie vzájomnej polohy vybraných objektov v teréne a navigácia na trase medzi nimi s využitím orientačných bodov
	Viesť rozhovor za účelom získania informácií k vybranej téme.	– určovanie vzájomnej polohy vybraných objektov v teréne a navigácia na trase medzi nimi
	Podieľať sa na spoločnom riešení úloh podľa postupu.	– určovanie vzájomnej polohy vybraných objektov v teréne a navigácia na trase medzi nimi
	3. cieľ: Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí.	
	Žiak vie/dokáže: Ilustrovať plynutie času na vybraných príkladoch z minulosti rodiny.	– vybrané prírodné a historické prvky obce a jej okolia
	Prerozprávať príbeh viažuci sa k obci alebo regiónu.	– vybrané prírodné a historické prvky obce a jej okolia

PREDMETOVÝ KOMPONENT/ TEMATICKÝ CELOK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		– vytváranie predstáv o priestorových vzťahoch v škole, v obci a jej okolí
	4. cieľ: Skúmať vzťahy medzi prírodným prostredím a činnosťou človeka na lokálnej úrovni vrátane príkladov starostlivosti o životné prostredie.	
	Žiak vie/dokáže: Rozpoznať vzájomné vzťahy medzi človekom a prostredím v miestnej krajine.	– vybrané prírodné a historické prvky obce a jej okolia – opis prírodnej a človekom vytvorenej krajiny pomocou jednoduchých pojmov – vytváranie predstáv o priestorových vzťahoch v škole, v obci a jej okolí
	Uplatňovať šetrný vzťah k prírodným zdrojom a životnému prostrediu vo svojom okolí.	– vybrané prírodné a historické prvky obce a jej okolia
	10. cieľ: Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy	
	Žiak vie/dokáže: Byť všímavý voči daniu v najbližšom okolí.	– vybrané prírodné a historické prvky obce a jej okolia
Geografický komponent „Orientácia v pláne a na mape“	1. cieľ: Identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život žiaka, komunitu a obec.	
	Žiak vie/dokáže: Používať pojmy potrebné na orientáciu v miestnej krajine.	– základné prvky mapy a glóbusu (symboly, farby, názvy) a ich vyjadrenie v legende mapy – určovanie svetových strán v pláne a na mape
	Orientovať sa v známom prostredí na základe poznania polohy orientačných bodov	– určovanie vzájomnej polohy vybraných objektov v teréne a navigácia na trase medzi nimi s využitím orientačných bodov – orientácia podľa svetových strán v teréne

PREDMETOVÝ KOMPONENT/ TEMATICKÝ CELOK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	a priestorových vzťahov medzi nimi.	
	2. cieľ: Využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií pre poznávanie svojho najbližšieho okolia.	
	Žiak vie/dokáže: Interpretovať informácie získané pozorovaním okolia, z obrazových zdrojov a textov.	– lokalizovanie objektov na leteckej snímke a mape veľkej mierky – určovanie svetových strán v pláne a na mape
	Podieľať sa na spoločnom riešení úlohy podľa postupu.	– tvorba jednoduchého orientačného plánu obce určením hlavných orientačných bodov
	Prezentovať výsledky práce verbálne a vizuálne.	– tvorba jednoduchého orientačného plánu obce
	Používať jednoduché mapové reprezentácie.	– priestorové rozmiestnenie objektov z vertikálneho pohľadu – tvorba jednoduchého plánu obce – určovanie svetových strán v pláne a na mape – lokalizovanie objektov na mape a leteckej snímke
	3. cieľ: Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí.	
	Žiak vie/dokáže: Porovnať obrazy obce v minulosti a v súčasnosti.	– lokalizovanie vybraných objektov na leteckej snímke a mape veľkej mierky
Geografický komponent	1. cieľ: Identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život žiaka, komunitu a obec.	
	Žiak vie/dokáže: Mať prehľad o významných prírodných, kultúrnych a historických prvkoch vo svojom okolí.	– vplyv rôzneho prostredia na človeka – prírodné a umelé, tiché a hlučné, upravené a neupravené, čisté a znečistené

PREDMETOVÝ KOMPONENT/ TEMATICKÝ CELOK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
„Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie“	Stručne opísať význam kľúčových osôb, úradov, inštitúcií, iniciatív a udalostí v komunite a obci.	– dôvody a spôsoby cestovania
	Orientovať sa v čase pomocou konvenčných prostriedkov určovania času.	– pozorovanie počasia a jeho grafické zaznamenávanie – základné pravidlá správania sa pri extrémnych prejavoch počasia
	2. cieľ: Využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií pre poznávanie svojho najbližšieho okolia.	
	Žiak vie/dokáže: Klásť jednoduché bádateľské otázky.	– vplyv rôzneho prostredia na človeka – prírodné a umelé, tiché a hlučné, upravené a neupravené, čisté a znečistené
	Interpretovať informácie získané pozorovaním okolia, z obrazových zdrojov a textov.	– pozorovanie počasia a jeho grafické zaznamenávanie
	Pracovať s informáciami (zapisuje, porovnáva, triedi, prezentuje).	– pozorovanie počasia a jeho grafické zaznamenávanie – porovnanie mestskej a vidieckej obce na žiakom známych príkladoch
	Prezentovať výsledky práce verbálne a vizuálne.	– porovnanie mestskej a vidieckej obce
	3. cieľ: Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí.	
	Žiak vie/dokáže: Pozorovať obrazy obce v minulosti a v súčasnosti.	– porovnanie mestskej a vidieckej obce na žiakom známych príkladoch – vplyv rôzneho prostredia na človeka
	Prerozprávať príbeh viažuci sa k obci alebo regiónu.	– porovnanie mestskej a vidieckej obce

PREDMETOVÝ KOMPONENT/ TEMATICKÝ CELOK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	4. cieľ: Skúmať vzťahy medzi prírodným prostredím a činnosťou človeka na lokálnej úrovni vrátane príkladov starostlivosti o životné prostredie.	
	Žiak vie/dokáže: Rozpoznať vzájomné vzťahy medzi človekom a prostredím v miestnej krajine.	– vplyv rôzneho prostredia na človeka – prírodné a umelé, tiché a hlučné, upravené a neupravené, čisté a znečistené
	Opísať zmeny počasia a jeho vplyv na krajinu a život ľudí v priebehu dňa a roka.	– pozorovanie počasia a jeho grafické zaznamenávanie – základné pravidlá správania sa pri extrémnych prejavoch počasia
	10. cieľ: Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy.	
Dejepisný komponent „Orientácia v čase“	Žiak vie/dokáže: Podieľať sa na uskutočnení aktivity na zlepšenie života alebo prostredia v triede a škole.	– vplyv rôzneho prostredia na človeka – prírodné a umelé, tiché a hlučné, upravené a neupravené, čisté a znečistené
	1. cieľ: Identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život žiaka, komunitu a obec.	
	Žiak vie/dokáže: Orientovať sa v čase pomocou konvenčných prostriedkov určovania času.	– tvorba kalendára jedného mesiaca, porovnanie radenia dní v mesiaci aktuálneho a minulého roka,
	2. cieľ: Využiť základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií pre poznávanie svojho najbližšieho okolia.	
	Žiak vie/dokáže: Pracovať s informáciami tak, že ich zapisuje, porovnáva, triedi a prezentuje.	– tvorba kalendára jedného mesiaca, porovnanie radenia dní v mesiaci aktuálneho a minulého roka
	Prezentovať výsledky svojej práce verbálne a vizuálne.	– zoraďovanie časovej postupnosti udalostí – tvorba kalendára jedného mesiaca

PREDMETOVÝ KOMPONENT/ TEMATICKÝ CELOK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	3. cieľ: Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí.	
	Žiak vie/dokáže: Ilustrovať plynutie času na vybraných príkladoch z minulosti rodiny.	– znázornenie vzťahov medzi členmi rodiny z pozície žiaka a z pozície iného člena – zmeny v čase na príklade ľudí, krajiny, budov a artefaktov – porovnanie spôsobu života ľudí v súčasnosti a minulosti na vybraných príkladoch
	Prerozprávať príbeh viažuci sa k obci alebo regiónu.	– povesti a legendy spojené s obcou alebo jej okolím – najstaršie pamiatky a miesta pamäti v obci
Dejepisný komponent	1. cieľ: Identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život žiaka, komunitu a obec.	
„Pozorovanie zmien v čase“	Žiak vie/dokáže: Mať prehľad o významných prírodných, kultúrnych a historických prvkoch vo svojom okolí.	– najstaršie pamiatky a miesta pamäti v obci, – zmeny v čase na príklade ľudí, krajiny, budov a artefaktov.
	2. cieľ: Využiť základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií pre poznávanie svojho najbližšieho okolia.	
	Žiak vie/dokáže: Interpretovať informácie získané pozorovaním okolia, z obrazových zdrojov a textov.	– zmeny v čase na príklade ľudí, krajiny, budov a artefaktov – porovnanie spôsobu života ľudí v súčasnosti a minulosti na vybraných príkladoch – najstaršie pamiatky a miesta pamäti v obci
	Pracovať s informáciami tak, že ich zapisuje, porovnáva, triedi a prezentuje.	– porovnanie spôsobu života ľudí v súčasnosti a minulosti na vybraných príkladoch – zmeny v čase na príklade ľudí, krajiny, budov a artefaktov

PREDMETOVÝ KOMPONENT/ TEMATICKÝ CELOK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	3. cieľ: Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí.	
	Žiak vie/dokáže: Porovnať minulosť a súčasnosť obce.	– zmeny v čase na príklade ľudí, krajiny, budov a artefaktov – najstaršie pamiatky a miesta pamäti v obci
	4. cieľ: Skúmať vzťahy medzi prírodným prostredím a činnosťou človeka na lokálnej úrovni vrátane príkladov starostlivosti o životné prostredie.	
	Žiak vie/dokáže: Rozpoznať vzájomné vzťahy medzi človekom a prostredím v miestnej krajine.	– zmeny v čase na príklade ľudí, krajiny, budov a artefaktov – porovnanie spôsobu života ľudí v súčasnosti a minulosti na vybraných príkladoch
	5. cieľ: Oceniť jedinečnosť seba samého a druhých.	
	Žiak vie/dokáže: Identifikovať to spoločné, čo ho spája s ostatnými.	– porovnanie spôsobu života ľudí v súčasnosti a minulosti na vybraných príkladoch
	Preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí.	– porovnanie spôsobu života ľudí v súčasnosti a minulosti na vybraných príkladoch
	6. cieľ: Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	
	Žiak vie/dokáže: Aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v blízkej komunite.	– znázornenie vzťahov medzi členmi rodiny z pozície žiaka a z pozície iného člena
	7. cieľ: Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.	
	Žiak vie/dokáže: Pomenovať príčiny a dôsledky správania sa ľudí vo svojom okolí.	– porovnanie spôsobu života ľudí v súčasnosti a minulosti na vybraných príkladoch
	8. cieľ: Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote a v spoložití s inými.	

PREDMETOVÝ KOMPONENT/ TEMATICKÝ CELOK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	Žiak vie/dokáže: Vnímať existenciu práv a povinností v rôznych životných situáciách.	– porovnanie spôsobu života v súčasnosti a minulosti na vybraných príkladoch
	10. cieľ: Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy.	
	Žiak vie/dokáže: Byť všímavý voči dianiu v najbližšom okolí.	– zmeny v čase na príklade ľudí, krajiny, budov a artefaktov
Občiansky component „Spoločný život v triede“	5. cieľ: Oceniť jedinečnosť seba samého a druhých.	
	Žiak vie/dokáže: Preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí.	– moja trieda – vzťahy, komunikácia, pravidlá
	6. cieľ: Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	
	Žiak vie/dokáže: Vnímať myšlienky a názory druhých.	– moja trieda – vzťahy, komunikácia, pravidlá
	8. cieľ: Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote a v spoložití s inými.	
	Žiak vie/dokáže: Vnímať existenciu práv a povinností v rôznych životných situáciách.	– zmysel pravidiel pre život – zdôvodňovanie konkrétnych pravidiel v školskom poriadku alebo v obci
	10. cieľ: Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy.	
	Žiak vie/dokáže: Podieľať sa na uskutočnení aktivity na zlepšenie života alebo prostredia v triede a škole.	– moja rola ako žiaka
	1. cieľ: Identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život žiaka, komunitu a obec.	

PREDMETOVÝ KOMPONENT/ TEMATICKÝ CELOK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Občiansky komponent „Život v blízkom okolí“	Žiak vie/dokáže: Mať prehľad o významných prírodných, kultúrnych a historických prvkoch vo svojom okolí.	– významné osoby, miesta, inštitúcie, služby a podujatia v obci a ich funkcia pre život komunity
	2. cieľ: Využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií.	
	Žiak vie/dokáže: viesť rozhovor za účelom získania potrebných informácií k vybranej téme.	– významné osoby, miesta, inštitúcie, služby a podujatia v obci a ich funkcia pre život komunity
	Interpretovať informácie získané pozorovaním okolia.	– zhodnotenie využitia a udržiavania verejných priestorov na príklade žiakom známeho verejného priestoru – rozlišovanie súkromného a verejného priestoru na vybraných príkladoch
	5. cieľ: Oceniť jedinečnosť seba samého a druhých.	
	Žiak vie/dokáže: Uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí.	– pôvod obyčají, spôsoby slávania sviatkov a zachovávanie tradícií vo svojej rodine, v rodine priateľov, spolužiakov, v obci, cirkvi a spoločnosti
	6. cieľ: Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	
	Žiak vie/dokáže: Aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v blízkej komunite.	– pôvod obyčají, spôsoby slávania sviatkov a zachovávanie tradícií vo svojej rodine, v rodine priateľov, spolužiakov, v obci, cirkvi a spoločnosti
	8. cieľ: Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote a v spoložití s inými.	
	Žiak vie/dokáže: Vnímať existenciu práv a povinností v rôznych životných situáciách.	– rozlišovanie súkromného a verejného priestoru na vybraných príkladoch
	10. cieľ: Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy.	

PREDMETOVÝ KOMPONENT/ TEMATICKÝ CELOK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	Žiak vie/dokáže: Byť všíímavý voči dianiu v najbližšom okolí.	– zhodnotenie využitia a udržiavania verejných priestorov na príklade žiakom známeho verejného priestoru
Občiansky komponent „Zodpovedný a aktívny žiak“	4. cieľ: Skúmať vzťahy medzi prírodným prostredím a činnosťou človeka na lokálnej úrovni vrátane príkladov starostlivosti o životné prostredie.	
	Žiak vie/dokáže: Uplatňovať šetrný vzťah k prírodným zdrojom a životnému prostrediu vo svojom okolí.	– aktivity smerujúce k šetrnému zaobchádzaniu so svojimi zdrojmi, prírodnými zdrojmi a životným prostredím a činnosti, ktoré zlepšujú a zhoršujú kvalitu prostredia a zdravie ľudí v obci
	8. cieľ: Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote a v spoložití s inými.	
	Žiak vie/dokáže: Vysvetliť na jednoduchých príkladoch základné ekonomické vzťahy.	– potreba deľby práce na príkladoch v rodine, v komunite a v obci
	10. cieľ: Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy.	
	Žiak vie/dokáže: Podieľať sa na uskutočnení aktivity na zlepšenie života alebo prostredia v triede a škole.	– aktivity smerujúce k šetrnému zaobchádzaniu so svojimi zdrojmi, prírodnými zdrojmi a životným prostredím a činnosti, ktoré zlepšujú a zhoršujú kvalitu prostredia a zdravie ľudí v obci
Občiansky komponent „Médiá a online priestor“	2. cieľ: Využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií.	
	Žiak vie/dokáže: Interpretovať informácie získané z rôznych obrazových zdrojov a vekuprimeraných textov.	– rôzne podoby šírenia informácií – dôsledky nepravdivých informácií
	8. cieľ: Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote a v spoložití s inými.	
	Žiak vie/dokáže: Vnímať existenciu práv a povinností v rôznych životných situáciách.	– zásady veku primeraného využívania rôznych médií vrátane AI a etického a bezpečného správania sa v online priestore

PREDMETOVÝ KOMPONENT/ TEMATICKÝ CELOK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	9. cieľ: Rozumieť základnej úlohe médií a AI a zásadám bezpečnosti v online prostredí.	
	Žiak vie/dokáže: Rozpoznať rôzne druhy médií.	– druhy a typy médií a dôvody ich využitia
Eticko- osobnostný komponent „Zdvorilosť ako znak úcty“	6. cieľ: Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	
	Žiak vie/dokáže: Vnímať myšlienky a názory druhých.	– slušná a rešpektujúca komunikácia
	Aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v blízkej komunite.	– prejavy zdvorilosti a úcty, dôsledky ich aktívneho (ne)používania
	7. cieľ: Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.	
	Žiak vie/dokáže: Pomenovať príčiny a dôsledky správania sa ľudí vo svojom okolí.	– prejavy zdvorilosti a úcty, dôsledky ich aktívneho (ne)používania
Eticko- osobnostný komponent „Spoznávanie a vnímanie jedinečnosti v každom človeku“	5. cieľ: Oceniť jedinečnosť seba samého a druhých.	
	Žiak vie/dokáže: Preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí.	– identifikovanie jedinečných, zaujímavých a vzácných čŕt druhého človeka
	7. cieľ: Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.	
	Žiak vie/dokáže: Oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých.	– identifikovanie jedinečných, zaujímavých a vzácných čŕt druhého človeka
Eticko- osobnostný komponent „Spoznávanie a vyjadrovanie	6. cieľ: Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	
	Žiak vie/dokáže: Vnímať myšlienky a názory druhých.	– vnímanie vlastných potrieb a potrieb druhých – rôzne spôsoby vyjadrovania emócií a spoznávanie ich dosahov na seba a druhých v rozličných situáciách
	7. cieľ: Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.	

PREDMETOVÝ KOMPONENT/ TEMATICKÝ CELOK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
emócií, sebariadenie“	Žiak vie/dokáže: Pomenovať svoje hodnotové priority.	– význam sebaovládania a sebariadenia – spôsoby zdravého zvládania emócií v rôznych situáciách
Eticko- osobnostný komponent „Konanie dobra“	7. cieľ: Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.	
	Žiak vie/dokáže: Pomenovať príčiny a dôsledky správania sa ľudí vo svojom okolí.	– dôsledky pravdivosti a klamstva – odvaha hovoriť pravdu aj napriek nepríjemným dôsledkom
Eticko- osobnostný komponent „Vzťahy v rodine a v komunite“	6. cieľ: Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	
	Žiak vie/dokáže: Aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v blízkej komunite.	– bezpečné miesto pre život a vzťahy v rodine a komunite

Učebné osnovy predmetu Človek a spoločnosť pre 3. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu – 1 hodina týždenne – 33 hodín ročne

PREDMETOVÝ KOMPONENT/ TEMATICKÝ CELOK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Geografický komponent „Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí“	1. cieľ: Identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život žiaka, komunitu a obec.	
	Žiak vie/dokáže: Orientovať sa v známom prostredí na základe poznania polohy orientačných bodov a priestorových vzťahov medzi nimi.	– orientácia podľa svetových strán v teréne
	2. cieľ: Využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií pre poznávanie svojho najbližšieho okolia.	
	Žiak vie/dokáže: Používať jednoduché mapové reprezentácie.	– orientácia podľa svetových strán v teréne – určovanie vzájomnej polohy objektov
	3. cieľ: Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí.	
	Žiak vie/dokáže: Opísať dôvody, spôsoby a ciele cestovania ľudí v známom prostredí.	– určovanie vzájomnej polohy vybraných objektov v teréne a navigácia na trase medzi nimi – vytváranie predstáv o priestorových vzťahoch v škole, v obci a jej okolí
	4. cieľ: Skúmať vzťahy medzi prírodným prostredím a činnosťou človeka na lokálnej úrovni vrátane príkladov starostlivosti o životné prostredie.	
	Žiak vie/dokáže: Uplatňovať šetrný vzťah k prírodným zdrojom a životnému prostrediu vo svojom okolí.	– vybrané prírodné a historické prvky obce a jej okolia
	8. cieľ: Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote a v spoľužití s inými.	

PREDMETOVÝ KOMPONENT/ TEMATICKÝ CELOK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	Žiak vie/dokáže: Rešpektovať dohodnuté pravidlá, platné v triede a v škole.	– turistické značenie ako pomôcka pri plánovaní výletov a orientácia v teréne
Geografický komponent „Orientácia v plane a na mape“	1. cieľ: Identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život žiaka, komunitu a obec.	
	Žiak vie/dokáže: Určiť polohu svojej obce, Slovenska a svetadielov na mapách rôznej mierky.	– lokalizovanie vybraných objektov na leteckej snímke a mape veľkej mierky – určovanie polohy obce na mape Slovenska a polohy Slovenska na mape Európy – pomenovanie svetadielov a oceánov na glóbusu na jednoduchšej mape sveta
	2. cieľ: Využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií pre poznávanie svojho najbližšieho okolia.	
	Žiak vie/dokáže: viesť rozhovor za účelom získania informácií k vybranej téme.	– lokalizovanie vybraných objektov na leteckej snímke a mape veľkej mierky – základné prvky mapy a glóbusu – symboly, farby, názvy a ich vyjadrenie v legende mapy
	Pracovať s informáciami (zapisuje, porovnáva, triedi, prezentuje).	– odhadovanie skutočnej vzdialenosti medzi bodmi pomocou grafickej mierky – základné prvky mapy a glóbusu – symboly, farby, názvy a legenda mapy
	Prezentovať výsledky práce verbálne a vizuálne.	– tvorba jednoduchého orientačného plánu obce – základné prvky mapy a glóbusu – symboly, farby, názvy a legenda mapy
	Používať jednoduché mapové reprezentácie.	– určovanie polohy obce na mape Slovenska a Slovenska na mape Európy – pomenovanie svetadielov a oceánov na glóbusu
	3. cieľ: Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí.	

PREDMETOVÝ KOMPONENT/ TEMATICKÝ CELOK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	Žiak vie/dokáže: Porovnať obrazy obce v minulosti a v súčasnosti.	– lokalizovanie vybraných objektov na leteckej snímke a mape veľkej mierky – určovanie polohy obce na mape Slovenska a Slovenska na mape Európy
	4. cieľ: Skúmať vzťahy medzi prírodným prostredím a činnosťou človeka na lokálnej úrovni vrátane príkladov starostlivosti o životné prostredie.	
	Žiak vie/dokáže: Rozpoznať vzájomné vzťahy medzi človekom a prostredím v miestnej krajine.	– lokalizovanie vybraných objektov na leteckej snímke a mape veľkej mierky
	Opísať zmeny počasia a jeho vplyv na krajinu a život ľudí v priebehu dňa a roka.	– základné prvky mapy a glóbusu – symboly, farby, názvy a ich vyjadrenie v legende mapy
Geografický komponent	1. cieľ: Identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život žiaka, komunitu a obec.	
„Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie“	Žiak vie/dokáže: Orientovať sa v známom prostredí na základe poznania polohy orientačných bodov a priestorových vzťahov medzi nimi.	– dôvody a spôsoby cestovania – druhy dopravy a ich vplyv na životné prostredie
	Stručne opísať význam kľúčových osôb, úradov, inštitúcií, iniciatív a udalostí v komunite a obci.	– druhy dopravy a ich vplyv na životné prostredie
	2. cieľ: Využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií pre poznávanie svojho najbližšieho okolia.	
	Žiak vie/dokáže: Uskutočniť jednoduchý prieskum v škole alebo okolí.	– vplyv rôzneho prostredia na človeka – druhy dopravy a ich vplyv na životné prostredie – porovnanie mestskej a vidieckej obce

PREDMETOVÝ KOMPONENT/ TEMATICKÝ CELOK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		– základné pravidlá správania sa pri extrémnych prejavoch počasia
	3. cieľ: Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí.	
	Žiak vie/dokáže: Rozvrhnúť si čas na prácu, učenie, zábavu a odpočinok.	– vplyv rôzneho prostredia na človeka – prírodné a umelé, tiché a hlučné, upravené a neupravené, čisté a znečistené – pozorovanie počasia a jeho grafické zaznamenávanie – základné pravidlá správania sa pri extrémnych prejavoch počasia
	Opísať dôvody, spôsoby a ciele cestovania ľudí v známom prostredí.	– dôvody a spôsoby cestovania – druhy dopravy a ich vplyv na životné prostredie
	4. cieľ: Skúmať vzťahy medzi prírodným prostredím a činnosťou človeka na lokálnej úrovni vrátane príkladov starostlivosti o životné prostredie.	
	Žiak vie/dokáže: Rozpoznať vzájomné vzťahy medzi človekom a prostredím v miestnej krajine.	– druhy dopravy a ich vplyv na životné prostredie
	Uplatňovať šetrný vzťah k prírodným zdrojom a životnému prostrediu vo svojom okolí.	– druhy dopravy a ich vplyv na životné prostredie – vplyv rôzneho prostredia na človeka – čisté a znečistené prostredie – porovnanie mestskej a vidieckej obce na žiakom známych príkladoch
	10. cieľ: Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy.	
	Žiak vie/dokáže: Podieľať sa na uskutočnení aktivity na zlepšenie života alebo prostredia v triede a škole.	– vplyv rôzneho prostredia na človeka – prírodné a umelé, tiché a hlučné, upravené a neupravené, čisté a znečistené

PREDMETOVÝ KOMPONENT/ TEMATICKÝ CELOK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Dejepisný komponent	1. cieľ: Identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život žiaka, komunitu a obec.	
„Orientácia v čase“	Žiak vie/dokáže: Orientovať sa v čase pomocou konvenčných prostriedkov určovania času.	– používanie konvenčných a prírodných meračov času
	2. cieľ: Využiť základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií pre poznávanie svojho najbližšieho okolia.	
	Žiak vie/dokáže: Podieľať sa na spoločnom riešení úlohy predpísaného postupu.	– personalizácia cieľov, vytváranie priorít a ich zdôvodnenie
	Prezentovať výsledky svojej práce verbálne a vizuálne.	– zoraďovanie časovej postupnosti udalostí
	3. cieľ: Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí.	
	Žiak vie/dokáže: Porovnať obrazy obce v minulosti a v súčasnosti.	– zmeny v čase na príklade ľudí, krajiny, budov a artefaktov – porovnanie spôsobu života ľudí v súčasnosti a minulosti na vybraných príkladoch – najstaršie pamiatky a miesta pamäti v obci
Dejepisný komponent	Prerozprávať príbeh viažuci sa k obci alebo regiónu.	– povesti a legendy spojené s obcou alebo jej okolím – najstaršie pamiatky a miesta pamäti v obci
	1. cieľ: Identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život žiaka, komunitu a obec.	
„Pozorovanie zmien v čase“	Žiak vie/dokáže: Stručne opísať význam kľúčových osôb, úradov, inštitúcií, iniciatív a udalostí v komunite a obci.	– povesti a legendy spojené s obcou alebo jej okolím – najstaršie pamiatky a miesta pamäti v obci

PREDMETOVÝ KOMPONENT/ TEMATICKÝ CELOK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		– zmeny v čase na príklade ľudí, krajiny, budov a artefaktov
	2. cieľ: Využiť základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií pre poznávanie svojho najbližšieho okolia.	
	Žiak vie/dokáže: Uskutočniť jednoduchý prieskum o názoroch na vybraný problém v škole alebo jej okolí.	– znázornenie vzťahov medzi členmi rodiny z pozície žiaka a z pozície iného člena – povesti a legendy spojené s obcou alebo jej okolím
	3. cieľ: Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí.	
	Žiak vie/dokáže: Prerozprávať príbeh viažuci sa k obci alebo regiónu.	– povesti a legendy spojené s obcou alebo jej okolím – najstaršie pamiatky a miesta pamäti v obci
	4. cieľ: Skúmať vzťahy medzi prírodným prostredím a činnosťou človeka na lokálnej úrovni vrátane príkladov starostlivosti o životné prostredie.	
	Žiak vie/dokáže: Uplatňovať šetrný vzťah k prírodným zdrojom a životnému prostrediu vo svojom okolí.	– zmeny v čase na príklade ľudí, krajiny, budov a artefaktov – porovnanie spôsobu života ľudí v súčasnosti a minulosti na vybraných príkladoch
	5. cieľ: Oceniť jedinečnosť seba samého a druhých.	
	Žiak vie/dokáže: Uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí.	– porovnanie spôsobu života ľudí v súčasnosti a minulosti na vybraných príkladoch
	7. cieľ: Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.	
	Žiak vie/dokáže: Vytvoriť si predstavu o hrdinskom alebo morálnom vzore v konaní postáv rozličných príbehov.	– povesti a legendy spojené s obcou alebo jej okolím

PREDMETOVÝ KOMPONENT/ TEMATICKÝ CELOK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Občiansky komponent „Spoločný život v triede“	5. cieľ: Oceniť jedinečnosť seba samého a druhých.	
	Žiak vie/dokáže: Uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí.	– moja trieda – vzťahy, komunikácia, pravidlá
	6. cieľ: Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	
	Žiak vie/dokáže: Aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v blízkej komunite.	– moja trieda – vzťahy, komunikácia, pravidlá
Občiansky komponent „Život v blízkom okolí“	1. cieľ: Identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život žiaka, komunitu a obec.	
	Žiak vie/dokáže: Stručne opísať význam kľúčových osôb, úradov, inštitúcií, iniciatív a udalostí v komunite a obci.	– významné osoby, miesta, inštitúcie, služby a podujatia v obci a ich funkcia pre život komunity
	2. cieľ: Využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií.	
	Žiak vie/dokáže: Uskutočniť jednoduchý prieskum o názoroch na vybraný problém v škole alebo jej okolí.	– zhodnotenie využitia a udržiavania verejných priestorov na príklade žiakom známeho verejného priestoru
	3. cieľ: Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí.	
	Žiak vie/dokáže: Prerozprávať príbeh viažuci sa k obci alebo regiónu.	– pôvod obyčají, spôsoby slávania sviatkov a zachovávanie tradícií vo svojej rodine, v rodine priateľov, spolužiakov, v obci, cirkvi a spoločnosti
	6. cieľ: Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	

PREDMETOVÝ KOMPONENT/ TEMATICKÝ CELOK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	Žiak vie/dokáže: Aktivne rozvíjať vzťahy v rodine a v blízkej komunite.	– pôvod obyčají, spôsoby slávania sviatkov a zachovávanie tradícií vo svojej rodine, v rodine priateľov, spolužiakov, v obci, cirkvi a spoločnosti
	8. cieľ: Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote a v spolužití s inými.	
	Žiak vie/dokáže: Rešpektovať dohodnuté pravidlá platné v triede a škole.	– zhodnotenie využitia a udržiavania verejných priestorov na príklade žiakom známeho verejného priestoru
	10. cieľ: Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy.	
	Žiak vie/dokáže: Podieľať sa na uskutočnení aktivity na zlepšenie života alebo prostredia v triede a škole.	– zhodnotenie využitia a udržiavania verejných priestorov na príklade žiakom známeho verejného priestoru
Občiansky komponent „Zodpovedný a aktívny žiak“	4. cieľ: Skúmať vzťahy medzi prírodným prostredím a činnosťou človeka na lokálnej úrovni vrátane príkladov starostlivosti o životné prostredie.	
	Žiak vie/dokáže: Uplatňovať šetrný vzťah k prírodným zdrojom a životnému prostrediu vo svojom okolí.	– aktivity smerujúce k šetrnému zaobchádzaniu so svojimi zdrojmi, prírodnými zdrojmi a životným prostredím a činnosti, ktoré zlepšujú a zhoršujú kvalitu prostredia a zdravie ľudí v obci
	8. cieľ: Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote a v spolužití s inými.	
	Žiak vie/dokáže: Vysvetliť na jednoduchých príkladoch základné ekonomické vzťahy.	– tovary a služby v najbližšom okolí, odhad a porovnanie cien vybraných tovarov a služieb
	10. cieľ: Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy.	
	Žiak vie/dokáže: Podieľať sa na uskutočnení aktivity na zlepšenie života alebo prostredia v triede a škole.	– aktivity smerujúce k šetrnému zaobchádzaniu so svojimi zdrojmi, prírodnými zdrojmi a životným prostredím a činnosti, ktoré zlepšujú a zhoršujú kvalitu prostredia a zdravie ľudí v obci

PREDMETOVÝ KOMPONENT/ TEMATICKÝ CELOK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Občiansky komponent „Médiá a online priestor“	1. cieľ: Identifikovať javy, udalosti a osoby významné pre život žiaka, komunitu a obec.	
	Žiak vie/dokáže: Identifikovať jednoduché príklady vplyvu AI na život ľudí.	– zásady veku primeraného využívania rôznych médií vrátane AI a etického a bezpečného správania sa v online priestore
	2. cieľ: Využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií.	
	Žiak vie/dokáže: Pracovať s informáciami tak, že ich zapisuje, porovnáva, triedi a prezentuje.	– dôsledky nepravdivých informácií
	8. cieľ: Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote a v spoločenstve s inými.	
	Žiak vie/dokáže: Vnímať existenciu práv a povinností v rôznych životných situáciách.	– zásady veku primeraného využívania rôznych médií vrátane AI a etického a bezpečného správania sa v online priestore
	9. cieľ: Rozumieť základnej úlohe médií a AI a zásadám bezpečnosti v online prostredí.	
	Žiak vie/dokáže: Opísať médiá a AI ako zdroj informácií, poučenia alebo zábavy.	– zásady veku primeraného využívania rôznych médií vrátane AI a etického a bezpečného správania sa v online priestore
	Pomenovať základné pravidlá bezpečnosti a wellbeingu v online prostredí.	– zásady veku primeraného využívania rôznych médií vrátane AI a etického a bezpečného správania sa v online priestore – dôsledky nepravdivých informácií
	Rozlíšiť medzi obsahom, ktorý je vhodný alebo nevhodný pre deti.	– zásady veku primeraného využívania rôznych médií vrátane AI a etického a bezpečného správania sa v online priestore – dôsledky nepravdivých informácií
	6. cieľ: Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.	

PREDMETOVÝ KOMPONENT/ TEMATICKÝ CELOK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Eticko- osobnostný komponent „Zdvorilosť ako znak úcty“	Žiak vie/dokáže: Aktivne rozvíjať vzťahy v rodine a v blízkej komunite.	– prejavy zdvorilosti a úcty, dôsledky ich aktívneho (ne)používania
Eticko- osobnostný komponent „Spoznávanie a vnímanie jedinečnosti v každom človeku“	5. cieľ: Oceniť jedinečnosť seba samého a druhých. Žiak vie/dokáže: Uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí.	– identifikovanie jedinečných, zaujímavých a vzácných čŕt druhého človeka
Eticko- osobnostný komponent „Konanie dobra“	7. cieľ: Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní. Žiak vie/dokáže: Pomenovať svoje hodnotové priority.	– odvaha hovoriť pravdu aj napriek nepríjemným dôsledkom – diskusia o vlastných vzoroch a ich dobrých vlastnostiach

Vzdelávacia oblasť: Človek a spoločnosť

Rímskokatolícke náboženstvo

Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Vyučovací predmet	Rímskokatolícke náboženstvo
Škola	Cirkevná spojená škola, Okružná 2062/25, Dolný Kubín
Názov Školského vzdelávacieho programu	„Učíme pre život“
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	1. cyklus (1. – 3. ročník)
Časový rozsah výučby	spolu 6 hodín (z toho 3 disponibilné) / 1. cyklus 1. ročník – 2 hodiny/týždeň (1 disponibilná), 66 hodín/rok 2. ročník – 2 hodiny/týždeň (1 disponibilná), 66 hodín/rok 3. ročník – 2 hodiny/týždeň (1 disponibilná), 66 hodín/rok
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vzdelávacia podoblasť náboženská výchova sa vyučuje ako náboženská výchova/náboženstvo Rímskokatolíckej cirkvi v Slovenskej republike, náboženská výchova/náboženstvo Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku, náboženská výchova/náboženstvo Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku, náboženská výchova/náboženstvo Pravoslávnej cirkvi na Slovensku, náboženská výchova/náboženstvo Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku a náboženská výchova/náboženstvo Cirkvi bratskej v Slovenskej republike.

Vyučovací predmet náboženská výchova je súčasťou vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť a je špecifickým priestorom, v ktorom žiaci objavujú a poznávajú skutočnosť z pohľadu náboženstva. Na náboženskej výchove žiak rozvíja svoju náboženskú gramotnosť a má možnosť nadobudnúť a prehĺbiť osobnú a zodpovednú kresťanskú a náboženskú identitu. Náboženskú gramotnosť chápeme ako komplexnú schopnosť žiaka zodpovedne zaobchádzať s vlastnou religiozitou a náboženským presvedčením iných ľudí. Na základe náboženských

obsahov a vedomostí žiak dokáže správne chápať kresťanské náboženstvo, vyjadrovať a žiť svoju osobnú vieru. Náboženská výchova/náboženstvo zároveň rozvíja aj eticko-hodnotový rozmer žiakov, ktorý je spoločný s predmetom etická výchova, prispieva tak k integrálnej edukácii na základných školách.

Náboženská výchova/náboženstvo je zameraná na nadobúdanie vedomostí, ale aj na schopnosť nábožensky vnímať skutočnosť, chápať náboženskú reč a jazyk a komunikovať ním, konať podľa vlastného náboženského presvedčenia a vyjadriť svoju religiozitu a vieru svedectvom života. Náboženskú výchovu v škole tak môžeme chápať ako komplexný, procesuálny a dynamický edukačný proces, ktorý sa uskutočňuje ako pozorovanie a vnímanie náboženskej skutočnosti, náboženské poznávanie, cez náboženskú komunikáciu, tvorbu náboženského úsudku, rozhodovania sa a cez nábožensky motivované konanie.

Vyučovací predmet náboženská výchova/náboženstvo rozvíja náboženskú gramotnosť cez nasledovné obsahové oblasti, ktoré sú konkretizované v komponentoch: Boh a človek, Ježiš Kristus, Sväté Písmo, Cirkev a sviatosti a Kresťanský život.

Ciele vyučovacieho predmetu

C1. Pozorovať a vnímať náboženskú skutočnosť. Žiaci sú citliví na okolitý svet a vedia rozpoznať, vnímať náboženské fenomény. Schopnosť vnímať je základom náboženského poznania. Nábožensky pozorovať a vnímať znamená:

- všímať si krásu sveta a vnímať vlastnú osobu so svojimi schopnosťami a hranicami,
- objaviť základné náboženské znaky a symboly a pomenovať ich význam,
- vnímať sakrálny priestor ako miesto oslavy Boha, modlitby a spoločenstva,
- pozorovať náboženské správanie a vysvetliť ho.

C2. Nadobudnúť náboženské vedomosti a poznanie. Žiaci sa oboznamujú so základným posolstvom kresťanskej viery, zaoberajú sa podstatnými pojmami a textami, náboženskou tradíciou, ako aj historickým pôsobením cirkvi. Žiaci poznaním dávajú význam a zmysel tomu, čo získali vnímaním a pochopením, a vytvárajú súvis medzi poznanou náboženskou skúsenosťou a vlastným životom. Nábožensky poznávať znamená:

- identifikovať základné ľudské otázky ako náboženské,
- spoznať a prehĺbiť základné otázky kresťanskej viery v Boha,
- osvojovať si kresťanskú vieru v Trojjediného Boha,
- pomenovať hlavné prvky Ježišovho posolstva,
- náboženské poznatky usporiadať a primerane vyjadriť.

C3. Chápať náboženskú reč a jazyk a komunikovať ním. Žiaci sa učia klásť otázky a argumentovať, pochopiť rôzne spôsoby náboženského jazyka a komunikácie, vyjadriť svoju vlastnú religiozitu a svoj osobný vzťah k svetu a Bohu. Nábožensky komunikovať znamená:

- porozumieť základným kresťanským a biblickým slovám, výrazom, pojmom a primerane ich použiť,
- rozumieť významu základných náboženských znakov, symbolov, obrazov a prvkov a dať ich do vzťahu s vlastným životom,
- spoznať spoločné znaky a rozdiely jednotlivých náboženstiev,
- otvorene hovoriť s inými o náboženských témach,
- použiť rôzne formy modlitby ako súčasť svojho náboženského života.

C4. Uvažovať a konať podľa vlastného náboženského presvedčenia. Skúsenosti a poznatky učia žiakov získať svoj pohľad na základe uvažovania a kritického myslenia, ale aj získať schopnosť robiť vlastné rozhodnutia. Nábožensky usudzovať znamená:

- spoznať, pomenovať rôzne spôsoby morálneho správania sa ľudí a hodnotiť ich dôsledky,
- klásť existenciálne a transcendentálne otázky a chápať význam náboženských odpovedí na otázky o zmysle života, existencii Boha, života po smrti a pod.,
- kriticky reflektovať náboženské predsudky, zaujať vlastné stanovisko voči morálnym dilemám a zdôvodniť ho.

C5. Vyjadriť svoju vieru nábožensky motivovaným konaním a životom. Žiaci sa učia rozhodnúť sa pre zodpovedné konanie voči sebe i voči druhým, a zapájať sa do spoločenského, sociálneho a cirkevného života. Nábožensky konať znamená:

- prevziať zodpovednosť za svoje konanie,
- pomenovať a osvojiť si základné pravidlá správneho morálneho života,
- konať podľa vlastného náboženského a morálneho úsudku.

Obsahové komponenty

Komponent A: Boh a človek

Obsahový komponent Boh a človek reflektuje predovšetkým otázky o zmysle života a o Bohu, oboznamuje so základnými prejavmi viery a náboženstva, poskytuje možnosť pochopiť základy vlastnej kresťanskej viery v Trojjediného Boha, ktorý stvoril svet i človeka.

Komponent B: Ježiš Kristus

Obsahový komponent Ježiš Kristus umožňuje žiakom poznať blahozvešť o živote, účinkovaní, smrti a zmŕtvychvstaní Ježiša Krista a vytvoriť si k nemu osobný vzťah.

Komponent C: Sväté písmo

Obsahový komponent Sväté Písmo otvára žiakom prístup k pochopeniu Božieho slova v biblických textoch a uvedomiť si jeho oslobodzujúcu silu a význam pre vlastný život.

Komponent D: Cirkev a sviatosti

Obsahový komponent Cirkev a sviatosti pozýva ku stretnutiu s kresťanmi v cirkvi a v spoločenstve, predstavuje univerzálnosť cirkvi i jej spásanosné poslanie poskytovať vo sviatostiach znaky spásy pre každého veriaceho človeka.

Komponent E: Kresťanský život

Obsahový komponent Kresťanský život ponúka žiakom priestor zaoberať sa konkrétnymi formami osobného i spoločného prežívania viery, poskytuje kritériá pre etické a morálne konanie a správanie sa človeka, motivuje k zodpovednému angažovaniu sa pre spravodlivosť, mier a starostlivosť o stvorenie a prispieva k výchove k hodnotám. Ponúka tiež možnosť spoznávať iné vierovyznania a konfrontovať život kresťana s nimi.

Vzdelávacie štandardy pre 1. cyklus

Hlavný cieľom 1. cyklu je uviesť žiakov do náboženskej gramotnosti. Žiaci vnímajú jedinečnosť človeka a svoje miesto v rodine, vedia vyjadriť radosť z Božieho stvorenia a správať sa k nemu s rešpektom a úctou. Poznajú dôležité etapy života Ježiša Krista, ktorého vnímajú ako Spasiteľa a ako priateľa a porovnávajú svoje správanie s Božími prikázaniami. Žiaci chápu modlitbu ako vyjadrenie vzťahu s Bohom, vedia formulovať jednoduché modlitby, vnímajú chrám ako priestor modlitby, úcty a slávenia Bohoslužby.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

- pomenovať jedinečnosť človeka,
- porozumieť základným otázkam kresťanskej viery v Boha,
- poznávať a osvojiť si kresťanskú vieru v trojjediného Boha,
- komunikovať svoje predstavy o Bohu a svoj vzťah k nemu,
- opísať a pochopiť príbeh o Ježišom narodení, utrpení, smrti a zmŕtvychvstaní,
- prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna,
- chápať Cirkev ako miestne spoločenstvo a primeraným spôsobom porozumieť bohoslužbám,
- pomenovať základné pravidlá života a aplikovať vo svojom živote vzájomné odpustenie, pochopenie, porozumenie.

Učebné osnovy predmetu Rímskokatolícke náboženstvo pre 1. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu – 2 hodiny týždenne – 66 hodín ročne

Základná charakteristika ročníka

Dieťa v škole začína novú etapu svojho života, ktorá je preň veľmi dôležitá. Dokáže žasnúť nad stvoreným svetom, teší sa zázrakom, ktoré môže objaviť v prírode. Cez prirodzenú rodinu a svet, v ktorom žije, postupne objavuje pravdy o Bohu Otcovi Stvoriteľovi. Spoznáva život Ježiša – Božieho Syna a vníma jeho výnimočnosť. Začína si uvedomovať základy kresťanskej viery a osvojuje si základné náboženské návyky a modlitby. Učí sa vnímať a konfrontovať biblické udalosti s udalosťami vo svojom živote. Vníma seba ako súčasť veľkej Božej rodiny. Učí sa myslieť aj na iných konaním dobrých skutkov podľa Ježišovho vzoru.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
BOH A ČLOVEK	Žiak vie/dokáže – vnímať svoju jedinečnosť a využívať pravidlá dobrej komunikácie pri budovaní vzťahov v rodine a v spoločenstve – vyjadriť radosť z Božieho stvorenia, vnímať jeho rozmanitosť a správať sa k nemu s rešpektom a úctou – byť pozorný k potrebám druhých a aplikovať prvky vzájomnej pomoci, úcty a solidarity v každodenných situáciách	Tematický celok: Sme deti Otca Žiaci prichádzajú do nového prostredia, začínajú budovať nové vzťahy. Postupne objavujú, že majú aj Otca v nebi, ktorý sa o nich stará. Osvojujú si základné náboženské prejavy, ako je napr. prežehnanie a učia sa budovať vzťah s Bohom prostredníctvom modlitby. 1.1 Svet v ktorom žijeme, budovanie vzťahov v rodine, v škole, vzájomná komunikácia – <i>Ďakujem za prázdniny</i> – Ja a moja rodina (patrím do rodiny, starostlivosť rodičov o deti, komunikácia v rodine) – <i>Ďakujem za svojich rodičov</i> – Ja a škola (spolužiaci, budovanie nových vzťahov, miesto spoznávania nových vecí) – Svet, v ktorom žijem (ľudia okolo mňa, komunikácia s ľuďmi, budovanie vzťahov) 1.2 Boh – Stvoriteľ a Otec

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		– Boh je Stvoriteľ (stvorenie sveta, prvých ľudí, Gn 1;2; prežehnanie sa) – Boh je Otec (Božia otcovská starostlivosť o svoje stvorenie, o svet, o nás, Gn 1, 26-31) – Oslavujem Otca (modlitba Sláva Otcu) – <i>Boh stvoril aj mňa (vdaka za môj život)</i> – <i>Chránim Božie stvoriteľské dielo (ochrana prírody)</i> 1.3 Jedinečnosť Božieho dieťaťa, dary, schopnosti a zručnosti – Som jedinečné stvorenie (moje dary a schopnosti, čo dokážem, čím som obdarovaný, všetko mi dal Boh) – Rozprávam sa so svojím nebeským Otcom (Boh môj nebeský Otec, som Božie dieťa, rozhovor s Bohom v modlitbe, modlitba Otče náš; katolícky pozdrav) – <i>Kedy a ako sa modliť (modlitba počas dňa)</i> – <i>Moja modlitba v rodine</i> 1.4 Božia starostlivosť a skutky lásky – Boh mi dáva pomocníka (anjel strážny) – <i>Aj ja môžem byť „anjelom“ pre iných</i> – Boh nás učí rozdávať lásku (svätý Mikuláš) – <i>Radosť rozdávaním rastie (dokážem sa deliť)</i>
JEŽIŠ KRISTUS SVÄTÉ PÍSMO	Žiak vie/dokáže – poznať dôležité etapy života Ježiša Krista od narodenia až po jeho smrť a zmŕtvychvstanie	Tematický celok: Spoznávame Ježiša Žiaci spoznávajú život Pána Ježiša prostredníctvom biblických príbehov a spoznávajú zázraky, ktoré Ježiš urobil. Vnímajú, že Pán Ježiš nebol len obyčajným človekom, ale Božím Synom.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	– prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna a vytvoriť si k nemu osobný vzťah	2.1 Ježiš – Boží Syn a jeho príchod na svet – Zvestovanie (Lk 1,26-38) – Modlím sa k Panne Márii (modlitba Zdravas' Mária) – <i>Návšteva u Alžbety (Lk 1, 39-55)</i> – Narodenie Ježiša (Lk 2, 1-14) – <i>Návšteva pastierov (Lk 2, 15-20)</i> – <i>Vianoce v našej rodine (zvyky, tradície v rodine)</i> – Traja mudrci (Mt 2, 1-12) – <i>Môj dar Ježišovi</i> – <i>Útek do Egypta (Mt 2, 13-23)</i> – Ježišovo detstvo (12 - ročný Ježiš v chráme Lk 2, 41- 52; život v Nazarete) 2.2 Výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, Ježišove zázraky ako znamenia – Ježiš koná zázraky (svadba v Káne, Jn 2, 1-11; utíšenie búrky na mori, Mk 4, 35 - 41) – <i>Ježiš kráča po mori (Mk 6,45-52)</i> – Ježiš uzdravuje (uzdravenia pri Galilejskom mori, Mt 15, 29-31; Uzdravenie hluchonemého, Mk 7, 31-37; uzdravenie chromého, Jn 5, 1-9) – <i>Slepý Bartimej (Mk 10, 46-52)</i> – Ježiš kriesi mŕtvych (Jairova dcéra, Mk 5, 21-24; 35-43) – <i>Naimský mládenec (Lk 7, 11-17)</i> 2.3 Udalosti Ježišovej smrti a zmŕtvychvstania – Ježiš za nás trpel (Mt 27) – <i>Krížová cesta (zastavenie v obrazoch, prekonávanie ťažkostí a utrpenia spolu s Ježišom - príklady zo života)</i>

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		– Veľká noc - zmŕtvychvstanie (Mt 28, 1-8) – <i>Veľká noc v našej rodine (tradície v rodine)</i>
CIRKEV A SVIATOSTI	Žiak vie/dokáže – chápať Cirkev ako spoločenstvo, ktoré vyjadruje svoju vieru v Ježiša Krista a opísať slávenie nedele a sviatkov cirkevného roka	Tematický celok: Žijeme v Božej rodine Žiaci objavujú, že okrem svojej rodiny patria aj do inej veľkej rodiny, ktorou je Cirkev, majú ďalších bratov a sestry, ktorí tiež ako oni veria v Pána Ježiša. Stretávajú sa spolu v kostole na nedeľnej svätej omši, kde spoločne slávia Ježišovo zmŕtvychvstanie. 3.1 Cirkev ako Božia rodina, slávenie nedele ako „Deň Pána“ – Božia rodina – Cirkev (ľudská rodina - mama, otec, deti; svätá rodina; Božia rodina - tí, ktorí veria v Pána Boha - aj ja do nej patrím) – <i>Mám rodinu na celom svete (misie)</i> – Nedeľa – deň Pána (oslava Ježišovho zmŕtvychvstania, sviatočný deň, deň odpočinku) – <i>Nedeľa v našej rodine (slávenie nedele v rodine)</i> – Kostol (zvonky zvolávajú ľud, sme bratia a sestry, počúvame Božie slovo; hlavné prvky - oltár, svätostánok a i.) – <i>Keď navštívim kostol (hlavné prvky - oltár, svätostánok, večné svetlo, krstiteľnica...)</i> – <i>Základné postoje pri svätej omši (prežehnanie, pokľaknutie, státie, sedenie)</i> – Patrón našej farnosti
KREŠŤANSKÝ ŽIVOT	Žiak vie/dokáže – byť pozorný k potrebám druhých a aplikovať prvky vzájomnej pomoci, úcty a solidarity v každodenných situáciách	Tematický celok: Učíme sa od Ježiša Žiaci konfrontujú svoje konanie s konaním Ježiša a svätých. Snažia sa nasledovať ich príklad. Inšpiráciou je pre nich podobenstvo o milosrdnom Samaritánovi. 4.1 Princípy konania dobra podľa Ježišovho vzoru, rôzne formy pomoci iným

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		– Chcem konať dobro (milosrdný Samaritán, Lk 10, 30-37) – <i>Kráčať v Ježišových šľapajach (mnohí konali ako Ježiš - sv. Martin z Tours)</i> – Chcem byť ako Ježiš (zaujímam sa o iných - rôzne formy pomoci iným v škole, v rodine...) – <i>Myslím na iných (láska k blížnemu - konkrétny skutok lásky)</i> 4.2 Príklady svätých, ktorí inšpirujú ku konaniu dobra – Mária – naša nebeská Matka (Mária je mama, ktorá pomáha, pomoc v rôznych situáciách - sv. Katarína Laboure...) – <i>Moja mama (starostlivosť a láska mojej mamy, Mária je jej vzor)</i> – Svätí – Boží priatelia (fatimské deti, Bernadetta z Luordes, Juan Diego, iní podľa výberu) 4.3 Vzťah s Ježišom v každodennom živote – Deň s Ježišom (ranná a večerná modlitba, modlitba pred a po jedle, budem pamätať na to, aby som sa k iným správal tak ako Ježiš) – S Ježišom cez prázdniny – <i>Cestovanie - obdiv a vďaka za Božie dielo (konanie skutkov lásky aj počas prázdnin)</i>

Učebné osnovy predmetu Rímskokatolícke náboženstvo pre 2. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu – 2 hodiny týždenne – 66 hodín ročne

Základná charakteristika ročníka

Žiak sa prehlbuje v poznávaní pravdy o Bohu na základe „počúvania“ radostnej zvesti. Cez biblické príbehy Starého i Nového zákona vníma záujem Boha o človeka a postupne si osvojuje základné prvky mravného konania. Žiak vníma, že patrí do Cirkvi a prehlbuje svoj vzťah s Bohom.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
BOH A ČLOVEK SVÄTÉ PÍSMO	Žiak vie/dokáže – chápať modlitbu ako vyjadrenie vzťahu s Bohom a objavovať spôsoby komunikácie medzi Bohom a ľuďmi	Tematický celok: Počúvame Boha Žiaci spoznávajú biblické postavy, ktorým sa prihováral Boh a zveril im určité poslanie. Vnímajú, že ten istý Boh hovorí rôznymi spôsobmi k nám aj dnes - cez ľudí, cez rôzne situácie, cez Sväté písmo. 1.1 Komunikácia Boha s ľuďmi rôznymi spôsobmi – Boh k nám hovorí rozličným spôsobom (cez iných ľudí, udalosti) – Boh k nám hovorí cez Sväté písmo (počúvame Božie slovo, Biblia – napísané Božie slovo, vznik Biblie) – <i>Biblia - kniha veľmi vzácna (Božie slovo, úcta k nemu, rôzne vydania Biblie - detská, obrázková, pre dospelých a i.)</i> – <i>Boh hovorí a ja ho počúvam (vedieť sa stíšiť, modlitba - rozhovor s Bohom, počúvam srdcom)</i> 1.2 Komunikácia s Bohom v modlitbe – Ježiš nás učí hovoriť s Bohom ako Otcom („Pane nauč nás modliť sa“ - Otče náš; kde všade sa Ježiš modlil, Lk 11, 2-4) – Modlitba (rôzne formy modlitby, osobná modlitba) – <i>Rozhovor s Matkou (ruženec - informatívne)</i> – <i>Modlitba v rodine</i> – <i>Svätí, ktorí sa radi modlili (postavy podľa vlastného výberu)</i>

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		1.3 Komunikácia Boha s ľuďmi v dejinách prostredníctvom biblických príbehov – Prví ľudia v raji- stvorenie človeka (Adama a Eva, Gn 2, 4-25) – Prví ľudia neposlúchli Boha (prvý hriech, prísľub Mesiáša, Gn 3, 1-20) – <i>Hriech sa šíri (Kain a Ábel, Gn 4, 1-16; vzťahy medzi súrodencami)</i> – Povolanie Abraháma (izraelský ľud - vyvolený národ, Gn 12, 1-8) – Boh oslovuje Mojžiša (Ex 3, 1-12) – <i>Boh miluje svoj národ a stará sa oň (manna na púšti, Ex 16, 1-18)</i> – Boh sa prihovára k vyvolenému národu (vyvolený národ žije podľa pravidiel, Ex 19, 3-8; 12-17) – <i>Pravidlá pre lepší život (Desatoro – informatívne, Ex 20, 1-17)</i> – <i>Pravidlá v našej rodine (príkaz lásky v rodine)</i>
JEŽIŠ KRISTUS	Žiak vie/dokáže – poznať dôležité etapy života Ježiša Krista od narodenia až po jeho smrť a zmŕtvychvstanie – prostredníctvom biblických príbehov odhaliť výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna	Tematický celok: Ježiš prináša radostnú zvesť Žiaci prehľadujú svoje poznatky o Ježišovi - Božom Synovi. Hlbšie spoznávajú jednotlivé udalosti z jeho života a radostnú zvesť, ktorú ohlasoval všetkým ľuďom prostredníctvom podobenstiev. 2.1 Ježiš – Boží Syn a jeho príchod na svet – Ján Krstiteľ (zvestovanie Zachariášovi, Lk 1, 5-25) – Zvestovanie príchodu Ježiša (Mária počúva Boží hlas, Lk 1, 26-38) – <i>Mária u Alžbety (Lk 1, 39-55; narodenie Jána Krstiteľa Lk 1, 56-66)</i> – Narodenie Mesiáša (Jozef prijíma Máriu, Mt 1, 18-24; Ježišovo narodenie, Lk 2, 1-14) – <i>Pastieri v betlehemskej maštálke (Lk 2, 15-20)</i>

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		– <i>Traja mudrci - poklona pri jasličkách (Mt 2, 1-12)</i> – <i>Útek do Egypta (Mt 2, 13-23)</i> 2.2 Začiatok Ježišovho verejného účinkovania – Ježišov krst v Jordáne (Ján ohlasuje Mesiáša, Lk 3, 1-17; 21-22; Ježiš sa dáva pokrstiť, Mt 3,13-17) – <i>Ježiš si volí dvanástich (Mt 4, 18-22; Lk 5, 1 - 11)</i> 2.3 Výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, Ježišovo učenie v podobenstvách – Ježiš učí v podobenstvách (podobenstvo o rozsievачovi - ako počúvať Božie slovo, Mt 13, 1-8) – Božie kráľovstvo je vzácne (podobenstvo o horčičnom zrnku - ako rozvíjať Božie slovo, Mt 13, 31-32; o poklade na poli, Mt 13, 44; o perle, Mt 13, 45-46) – Ježiš je dobrý pastier (miluje každého, podobenstvo o stratenej ovci, Lk 15. 1 - 6; Jn 10, 1 - 21) – <i>Podobenstvo o dvoch synoch (Mt 21, 28 - 32)</i> – <i>Ježiš a deti (počúvať s dôverou ako deti; Mt 11, 25-27; Lk 18,15-17)</i>
KREŠŤANSKÝ ŽIVOT	Žiak vie/dokáže – porovnávať svoje konanie s konaním Ježiša a svätých a aplikovať Zlaté pravidlo vo svojom živote	Tematický celok: Prijímame radostnú zvesť Biblické príbehy pomáhajú žiakom v spoznávaní, ako môžu čo najlepšie nasledovať Ježišov vzor. Spoznávajú aj dôsledky zlého rozhodnutia a odmietnutia Ježišovej radostnej zvesti. 3.1 Ježiš Kristus ako vzorom pre život kresťana – Ježiš – môj vzor (zhrnutie, čo Ježiš Kristus urobil) – Prinášam ovocie (podobenstvo o figovníku - Ježiš je s nami trpezlivý, Lk 13,6; strom a ovocie, Lk 6, 43-45; Mt 7, 17-19) – <i>Boháč a Lazár (Lk 16, 19-3,1 nezúčujem o tých, čo žijú medzi nami)</i>

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		– Žijem ako kresťan (konám dobré skutky; Zlaté pravidlo, Mt 7, 12; boháč a Lazár) – <i>Radostná zvesť v mojom živote (skutky lásky, rozhovor s Bohom)</i> – <i>Miluj svojho blížneho (príkaz lásky - láska k blížnemu, Mk 12, 28-34)</i> – <i>Byť kresťanom znamená aj odpúšťať (láska aj k nepriateľom, Mt 5, 43-48; vzťahy v triede)</i> – <i>Nasledovanie Ježiša v mojom živote, v našej rodine (projekt)</i> 3.2 Dôsledky odmietnutia Ježišovho učenia pre život človeka – Dom na skale (podobenstvo o dvoch staviteľoch - nedodržiavanie prikázaní, Mt 7, 24-27) – Pozvanie na hostinu (odmietnutie, podobenstvo o svadbe kráľovho syna, Mt 22, 1-5) – <i>Potrebujem Ježiša (Ježiš je náš priateľ, usmerňuje nás - príklady zo života)</i>
CIRKEV A SVIATOSTI SVÄTÉ PÍSMO	Žiak vie/dokáže – chápať Cirkev ako spoločenstvo, ktoré vyjadruje svoju vieru v Ježiša Krista a opísať slávenie nedele a sviatkov cirkevného roka	Tematický celok: V Cirkvi žijeme radostnú zvesť Žiaci pomocou biblických udalostí spoznávajú Ježišovo vykupiteľské dielo a Cirkev, ktorú založil. Vnímajú, že do nej patria od krstu aj oni. Učia sa budovať a prehĺbovať svoj vzťah s Ježišom prostredníctvom modlitby. 4.1 Udalosti Ježišovho utrpenia, smrti a zmŕtvychvstania a ich význam pre život človeka a Cirkvi – Ježiša chcú zabiť (zrada, Mt 26, 1-5; 14-16) – <i>Posledná večera (Ježiš sa lúči s apoštolmi)</i> – Utrpenie Pána Ježiša (Mt 26 - 27) – <i>Krížová cesta</i>

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		– Ježiš na kríži odpúšťa svojim nepriateľom – Zmŕtvychvstanie (Mt 28) – Zmŕtvychvstalý Ježiš prichádza k apoštolom (Tomáš, Jn 20, 24-29; keď apoštolí chytali ryby, Jn 21, 1-13) – Ježiš odchádza do neba (Mt 28, 16-20; Lk 24, 50-53) 4.2 Pokračovanie Ježišovho diela aj po jeho nanebovstúpení, vznik Cirkvi – Turíce- Zoslanie Duch Svätého (Sk 2) – Peter – nástupca Ježiša (Jn 21, 15-19) – Apoštolí pokračujú v Ježišovom diele (prvá Cirkev, lámanie chleba, Sk 2, 42-47) 4.3 Náš život ako súčasť Cirkvi, začlenenie sa do cirkevného spoločenstva – Moja rodina – Cirkev – Božia rodina (veriaci v Ježiša Krista, patríme do nej od krstu, sme bratia a sestry, stretávame sa v kostole a pri iných príležitostiach, pomáhame si) – Cirkev dnes (biskupi, kňazi, farnosť) – Patrím do Cirkvi - môj krst (význam krstu, priebeh) – Zapájam sa do života Cirkvi (účasť na svätej omši, miništrovanie, spevokol) – V Cirkvi si navzájom pomáhame (príklady svätých, ako pomáhali v minulosti, ako si my môžeme navzájom pomáhať)

Učebné osnovy predmetu Rímskokatolícke náboženstvo pre 3. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu – 2 hodiny týždenne – 66 hodín ročne

Základná charakteristika ročníka

Viera je odpoveďou na počuté Božie slovo. Je to Boží dar. Žiak postupne prechádza od viery prirodzenej k viere nadprirodzenej. Učí sa konfrontovať svoje postoje s Božími prikázaniami a kriticky prehodnocuje svoje správanie. Vyučovanie náboženstva v 3. ročníku dopĺňa prípravu k prijatiu sviatosti zmierenia a Eucharistie, je s ňou prepojené a pomáha k celkovej príprave k sviatostnému životu detí.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
BOH A ČLOVEK	Žiak vie/dokáže – vnímať vieru ako súčasť života človeka a identifikovať jej prejavy v konkrétnych situáciách – opísať dejiny izraelského ľudu a jeho záchrany – na základe Desatora rozlíšiť medzi dobrom a zlom a prehodnocovať svoje správanie	Tematický celok: Moja viera v Boha Život každého človeka sprevádza viera. Žiaci vychádzajú zo skúmania viery prirodzenej k viere nadprirodzenej. Spoznávajú biblické postavy a ich veľkú dôveru v Boha a učia sa od nich. Vo Vyznaní viery prijímajú Boha, ktorý je jeden v troch osobách a učia sa svoju vieru vyznať. 1.1 Viera ako dôležitá súčasť ľudského života, viera prirodzená a nadprirodzená – Potrebujem vieru? (viera prirodzená, nadprirodzená) – V akého Boha verím (Obrazy Boha a prirovnania) – <i>Božie vlastnosti (Boh je všemohúci, vševediaci, všadeprítomný, večný, KKC)</i> – Vzory viery (Abrahám, Gn 12; Mojžiš, Ex 3; Mária - najväčší vzor viery v Boha, Lk 1, 26-38) – Vyznanie viery (Verím v Boha - Najsvätejšia Trojica) – <i>Kto mňa vyzná pred ľuďmi... (nebáť sa priznať, vyznať, že som veriaci, Mt 10, 32-33)</i> – <i>Dôvera v Boha Otca v každej životnej situácii (príklady zo života; ruženec - posila vo viere)</i> 1.2 Božie pôsobenie cez sviatosti – Sedem sviatostí (informatívne)

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		– Som Božie dieťa - krst (opakovanie o prvom hriechu, Gn 3, 1-20; dedičný hriech, očistenie krstom) – <i>Ako sme boli pokrstení (priebeh krstu, symboly, obnova krstných sľubov)</i> Tematický celok: Boh vedie svoj ľud Žiaci spoznávajú starostlivosť Boha o svoj vyvolený národ v priebehu dejín a jeho záchranu z egyptského otroctva. Osvojujú si pravidlá - Desatoro, ktoré dal kedysi Boh izraelskému národu a ktoré sú neustále platné pre všetkých ľudí. 2.1 Stručné dejiny Izraelského národa a jeho záchranu – <i>Vyvolený národ dôveruje Bohu (život v Egypte, ťažkosti)</i> – Boh zachraňuje svoj ľud (izraelský národ a východ z Egypta, Ex 5-15) 2.2 Prikázania ako pravidlá pre život – Boh nám dáva prikázania (Ex 19, 16-25; Ex 20, 1-17) – Pravidlá pre život s Bohom (Desatoro - jednotlivé prikázania podrobne) – <i>Ježiš naplňa zákon (príkaz lásky, Mk 12, 29-31; naplnenie zákona, Mt 5, 17-19;)</i> – <i>Náš život podľa prikázaní (bohatý mladík - zachováva prikázania, Mt 19, 16-22; život podľa prikázaní; napĺňanie príkazu lásky v živote)</i>
JEŽIŠ KRISTUS	Žiak vie/dokáže – vnímať prítomnosť zla a hriechu vo svete a vo svojom živote, prehodnotiť svoje správanie, a uvedomovať si dôležitosť odpustenia	Tematický celok: Ježiš ponúka odpustenie Žiaci sa oboznamujú s pôsobením zla a hriechu vo svete a vo svojom živote. Spoznávajú, že Boh - milosrdný Otec - im ponúka odpustenie a opätovné prijatie prostredníctvom sviatosti zmierenia. Vnímajú aj hodnotu a potrebu vzájomného odpustenia. 3.1 Zlo a hriech ako dôsledok neposlušnosti voči Bohu

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		– <i>Postav svoj dom na skale (nedodržiavanie pravidiel, Mt 7, 24-27)</i> – Hriech - neposlušnosť voči Bohu (prvý hriech, Gn 3, 1-24; hriech - ľahký, ťažký; sedem hlavných hriechov) – <i>Keď sa šíri zlo (šírenie zla vo svete - nenávisť, lakomstvo, sebecko, vojny...)</i> 3.2 Božie milosrdenstvo voči ľuďom, spytovanie svedomia a ľútosť nad hriechmi – Mánotratný syn a milosrdný Otec (Lk 15, 11-32) – <i>Nepotrebujem ťa, Bože (svojvôľa, robím si čo chcem, odmietanie autority, odmietanie Božej lásky)</i> – Zmierenie s Otcom (spytovanie svedomia, ľútosť) 3.3 Dôležitosť odpustenia ako súčasť uzdravenia človeka. Sviatosť zmierenia – prostriedok odpustenia hriechov – Ježiš uzdravuje (telo človeka - opakovanie z 1. ročníka – slepý, Mk 10, 46-52; hluchonemý, Mk 7, 31-37) – <i>Ježiš uzdravuje (človek s vyschnutou rukou, Lk 6, 6-10; malomocný, Lk 5, 12-16)</i> – Ježiš odpúšťa hriechy (uzdravenie ochrnutého - odpustenie hriechov, Mt 9, 1-7; čo je sviatosť zmierenia, odpustenie prostredníctvom kňaza vo sviatosti zmierenia) – <i>Ježiš uzdravuje aj mňa (odpustenie prostredníctvom kňaza vo sviatosti zmierenia, dôležitosť ľútosti)</i> – Farizej a mýtnik (Lk 18, 9-14) – Vzájomné odpustenie (potreba vzájomného odpustenia, odpustenie tým, ktorí mi ublížili, viem požiadať o odpustenie) – Sviatosť zmierenia (priebeh sviatosti zmierenia)

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		– <i>Eucharistia mi pomáha byť lepším</i> 4.3 Dôležitosť života s Ježišom – základné kritéria kresťanského života – S Ježišom v každodennom živote (pravidelná modlitba, nedeľná svätá omša, sväté prijímanie, pravidelná svätá spoveď) – Prisľúbenia Božského Srdca (deväť prvých piatkov) – <i>Vzory viery v mojom živote (sv. Imelda Lambertini, postavy svätých podľa výberu)</i> – <i>Ježiš v mojich bratoch a sestrách (ani jeden deň bez skutkov lásky v rodine)</i> – <i>Moje ruky sú chlebom pre druhého (praktizovanie prikázania lásky)</i>

Vzdelávacia oblasť: Človek a svet práce

Človek a svet práce

Vzdelávacia oblasť	Človek a svet práce
Vyučovací predmet	Človek a svet práce
Škola	Cirkevná spojená škola, Okružná 2062/25, Dolný Kubín
Názov Školského vzdelávacieho programu	„Učíme pre život“
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	1. cyklus (1. – 3. ročník)
Časový rozsah výučby	spolu 3 hodiny / 1. cyklus 1. ročník – 1 hodina/týždeň, 33 hodín/rok 2. ročník – 1 hodina/týždeň, 33 hodín/rok 3. ročník – 1 hodina/týždeň, 33 hodín/rok
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Základnými stavebnými prvkami oblasti Človek a svet práce sú tri komponenty (*obrázok 1*):

- **Technika**
- **Podnikavosť a iniciatívnosť**
- **Kariérová výchova**

Všetky tri komponenty sú navzájom prepojené tak, aby bol dôraz kladený na rozvoj technického, tvorivého a kritického myslenia vo vzdelávacej oblasti. Dôraz je kladený na rozvíjanie technickej a profesijnej gramotnosti u žiakov. Pojem technická gramotnosť sa vzťahuje na schopnosť žiakov používať, riadiť, hodnotiť a chápať techniku. Aby sa žiak stal technicky gramotným jedincem, mal by pochopiť, čo je technika a technológie, vrátane nástrojov AI, ako fungujú, ako formujú spoločnosť a ako ich formuje spoločnosť. Technicky gramotný žiak má navyše určité schopnosti technicky myslieť a pracovať s technickými

zariadeniami, ktoré mu umožňujú využiť jeho vynaliezavosť pri navrhovaní a stavbe vecí, pri riešení praktických problémov, ktoré sú technologického charakteru. Súčasťou technickej gramotnosti je rozvoj AI gramotnosti, kde žiak chápe AI ako nástroj, ktorý mu umožňuje efektívnejšie analyzovať problémy a optimalizovať technické riešenia. Vo všeobecnej rovine sa profesijná gramotnosť označuje ako schopnosť identifikovať a rozvíjať reálny profesijný cieľ. Charakteristickou črtou profesijne gramotného žiaka je, že pozná svoje silné a slabé stránky, vie prijať a vyjadriť spätnú väzbu a v procese kariérového plánovania vytvárať konštruktívne rozhodnutia aj s ohľadom na meniaci sa trh práce vplyvom automatizácie a AI. Profesijná gramotnosť zahŕňa víziu, v ktorej má každý žiak určitý stupeň vedomostí o kariérových hodnotách, osobnom kariérovom smerovaní a kariérovom plánovaní ako celoživotnom procese.

Obr. č. 1

Komponenty vyučovacieho predmetu Človek a svet práce

Komponenty VO Človek a svet práce spájajú princípy tvoriť/konštruovať a interpretovať/prezentovať, ktoré vedú žiakov k rozvoju tvorivosti a schopnosti vyjadriť vlastné riešenia. Technická gramotnosť sa buduje aj prostredníctvom STEAM vzdelávania, prepájajúceho technológie, inžinierstvo a praktické konštruovanie s matematikou, vedou a umením. Ťažisko je na navrhovaní a uskutočňovaní technických riešení, riešení problémov a využívaní poznatkov v praxi aj za pomoci nástrojov umelej inteligencie. Vzdelávacie štandardy v tejto oblasti sú formulované technologicky neutrálne, čo umožňuje žiakom využívať AI ako prostriedok na vizualizáciu konceptov, generovanie prototypov či simuláciu technických procesov. Tento prístup podporuje medzipredmetové vzťahy, rozvíja tvorivé aj kritické myslenie a pripravuje žiakov na životné výzvy i budúce profesie.

Obsah vzdelávacej oblasti Človek a svet práce je prepojený s riešením praktických úloh, ktoré sú procesne spojené s plánovaním, aktívnym experimentovaním a učením sa zo získaných skúseností. Žiaci by mali byť schopní orientovať sa vo svete technológií, porozumieť trendom technologického rozvoja a súvislostiam vedeckého pokroku, ale aj dopadom ľudskej činnosti na svet. Dôraz je kladený na kreatívne a inovatívne používanie technologických nástrojov pre dosiahnutie cieľa, príp. na vyvodzovanie záveru na základe 3 dôkazov. Používanie AI pri riešení

praktických úloh vždy predpokladá vlastné kognitívne úsilie žiaka – AI slúži na overenie predpokladov, porovnanie postupov alebo doplnenie chýbajúcich dát, pričom žiak kriticky posudzuje správnosť a etickosť jej výstupov. Súčasťou spôsobilostí v tejto vzdelávacej oblasti je tiež kritické uvedomovanie si a podpora environmentálnej bezpečnosti, čiže minimalizácia odpadu či správne nakladanie s vytvoreným odpadom. Zameriava sa na rozvoj všeobecných užívateľských zručností, moderného technologického myslenia, formovanie postojov a hodnôt potrebných vo svete práce. Žiaci sa učia kombinovať myslenie s manuálnymi činnosťami a porozumieť tak súvislostiam toho, čo študujú v škole, v spojitosti so svojím neskorším produktívnym vekom. Pozornosť je zameraná na schopnosť žiakov pochopiť, že svojou prácou vytvárajú hodnoty užitočné pre ostatných jednotlivcov v spoločnosti a svoje nápady vedia premeniť na reálne činy. Sú schopní iniciatívy, nieť zodpovednosť, prijať riziko a dosahovať stanovené ciele. Iniciatívnosť a vytrvalosť sú schopnosti, ktoré tiež umožňujú žiakom spolupracovať s ostatnými, s cieľom plánovať a riadiť projekty, ktoré majú kultúrnu, spoločenskú alebo komerčnú hodnotu. Kariérová výchova sa výrazne podieľa na rozvoji spôsobilosti žiakov plánovať si významné životné kroky v profesijnom aj osobnom živote, stanoviť si alternatívne životné ciele, nachádzať efektívne spôsoby ich dosiahnutia a konštruktívne sa vyrovnávať s prípadným neúspechom. Transparentnosť pri využívaní digitálnych nástrojov a AI, spolu so zodpovedným a etickým zaobchádzaním s informáciami, tvorí integrálnu súčasť prípravy na moderné pracovné prostredie.

Ciele vzdelávacej oblasti

1. Kreatívne a inovatívne integrovať princípy matematiky, vedy, techniky a umenia pri navrhovaní technických riešení;
2. Používať technické nástroje, prístroje, materiály a dáta pri tvorbe výrobkov a riešení praktických úloh.
3. Uvedomovať si potrebu environmentálnej udržateľnosti pri výrobe a používaní výrobkov - šetrenia prírodných a surovínových zdrojov a voľby environmentálne bezpečných materiálov, technológií a postupov;
4. Tvoriť a prezentovať vlastné návrhy a riešenia a efektívne spolupracovať v tíme pri ich tvorbe a realizácii;
5. Rozumieť základným ekonomickým princípom a aplikovať princípy zodpovedného rozhodovania a správania sa vo svete finančných, prírodných i ľudských zdrojov;
6. Identifikovať jednoduché technické problémy a navrhnúť jednoduché spôsoby ich riešenia;
7. Uvedomiť si potrebu zlepšovania vlastných technických a digitálnych zručností vrátane oblasti umelej inteligencie a aktívne vyhľadávať cesty na ich rozvoj;
8. Poznať svoje silné a slabé stránky a uplatniť ich pri plánovaní krokov v rámci svojho kariérového rozvoja.

Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu Človek a svet práce pre 1. cyklus

Hlavným cieľom 1. cyklu je, aby žiaci získali základnú technickú gramotnosť – spoznali materiály a technické zariadenia, osvojili si prvé pracovné zručnosti a bezpečnostné návyky, rozvíjali tvorivosť pri jednoduchých výrobkoch, porozumeli významu práce a vytvárali si pozitívny vzťah k technike a pracovným činnostiam.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

1. Poznať vlastnosti a možnosti využitia prírodných, technických a odpadových materiálov.
2. Dodržiavať osvojené základné pravidlá bezpečnosti pri práci.
3. Zhotoviť jednoduché výrobky podľa postupu/návodu s pomocou učiteľa.
4. Uplatniť kreativitu, motiváciu a zodpovednosť pri práci na vlastnom nápadе.
5. Pomenovať základné technické zariadenia a dopravné prostriedky.
6. Pomenovať a prezentovať vlastné záľuby.
7. Porozumieť zmenám v pracovných činnostiach a profesiách v minulosti a súčasnosti.
8. Porozumieť významu práce a rozpoznať jej hodnoty

Učebné osnovy predmetu Človek a svet práce pre 1. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu – 1 hodina týždenne – 33 hodín ročne

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Technika	Rozlíšiť a pomenovať základné materiály (modelovacie, prírodné, technické) a ich vlastnosti (napr. tvrdosť, mäkkosť, ohybnosť a pod.) dôležité pre technickú činnosť.	<i>Poznávanie vlastností a možností využitia prírodných, tech. a odpadových mat.</i> - Vlastnosti netvrdnúcich, samotvrdnúcich a tvrdnúcich modelovacích materiálov. - Rozdiely v spracovaní vybraných modelovacích materiálov. - Tvrdosť, povrch a pôvod vybraných prírodných a technických materiálov - Možnosti triedenia a recyklácie odpadového materiálu. - Vzhľad, povrch a hrúbka rôznych druhov papiera: kancelársky, kresliaci, novinový, baliaci.
	S pomocou učiteľa zhotoviť jednoduchý technický projekt/výrobok s využitím primeraných a bezpečných materiálov. Dodržiavať pravidlá bezpečnosti a poriadku pri práci.	- Využitie prírodných a technických materiálov. - Základné pracovné postupy a nástroje používané pri realizácii technického projektu. - Výroba jednoduchých úžitkových a dekoratívnych výrobkov z rôznych materiálov.
	S pomocou učiteľa konštruovať jednoduché modely podľa návodu alebo inšpirácie.	<i>Konštruovanie</i> - Vybrané druhy budov, objektov a konštrukcií v bezprostrednom okolí žiaka. - Princípy tvorby jednoduchých priestorových objektov a konštrukcií. - Konštrukcia jednoduchého modelu.
	Uplatniť poznatky o pracovných činnostiach a profesiách v jednoduchých úlohách.	<i>Poznávanie vlastností a možností...</i> Výroba jednoduchých úžitkových a dekoratívnych výrobkov z rôznych materiálov.
	Pomenovať základné technické zariadenia v domácnosti a dopravné prostriedky a poznať ich funkciu.	<i>Poznávanie techniky v domácnosti, v doprave</i> Funkcia vybraných technických zariadení v domácnosti.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Kariérová výchova	– Pomenovať a jednoducho opísať povolania z bezprostredného okolia a povedať, prečo sú pre nás užitočné.	– Charakteristika vybraných povolání podľa základných kategórií a ich typická pracovná náplň. – Význam práce pre človeka a rodinu.
	– Opísať záľuby a úspechy v osobných súvislostiach.	– Učebná činnosť žiaka ako osobitný druh práce, stratégie učenia – Záľuby a špecifické zručnosti ako významný faktor, ktorý ovplyvňuje pracovný úspech a kariéru.
Podnikavosť a iniciatívnosť	– S pomocou učiteľa alebo s pomocou návodu/inšpirácie navrhnuť jednoduchý produkt.	<i>Stanovenie cieľov a tvorba nápadu</i> – Návrh, príprava a výroba/konštrukcia nápadu – Stanovenie si cieľov a kritérií úspechu potrebných pre proces prípravy a tvorby nápadu – Spolupráca na spoločnom nápadе. <i>Základy finančnej a ekonomickej gramotnosti</i> – Recyklácia a minimalizácia odpadov ako súčasť zodpovedného správania.
	– Venovať primeranú pozornosť a úsilie práci na základe motivácie.	<i>Stanovenie cieľov a tvorba nápadu</i> – Vyjadrenie, ako k procesu prispelo vynaložené úsilie. – Ocenenie úspechu po ukončení realizácie cieľa.
	– Rozpoznať a pomenovať hodnoty práce v bežnom živote.	<i>Základy finančnej a ekonomickej gramotnosti</i> – Mzda ako odmena za prácu. – Starostlivosť o súkromný a spoločný majetok a šetrné zaobchádzanie s ním.
	– Uvedomiť si súvislosť medzi napĺňaním osobných potrieb, túžob a financiami.	Vymedzenie vecí, ktoré možno a nemožno vlastniť (napr. školský majetok, súkromný majetok a pod.)

Učebné osnovy predmetu Človek a svet práce pre 2. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu – 1 hodina týždenne – 33 hodín ročne

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Technika	– Skúmať základné materiály (modelovacie, prírodné, technické) a ich vlastnosti (napr. tvrdosť, mäkkosť, ohybnosť a pod.) dôležité pre technickú činnosť.	<i>Poznávanie vlastností a možností využitia prírodných, tech. a odpadových mat.</i> – Vlastnosti netvrdnúcich, samotvrdnúcich a tvrdnúcich modelovacích materiálov. – Rozdiely v spracovaní vybraných modelovacích materiálov. – Tvrdosť, povrch a pôvod vybraných prírodných a technických materiálov – Možnosti triedenia a recyklácie odpadového materiálu.
	– S pomocou učiteľa alebo návodu zhotoviť jednoduchý technický projekt/výrobok s využitím primeraných a bezpečných materiálov. Dodržiavať pravidlá bezpečnosti a poriadku pri práci.	– Využitie prírodných a technických materiálov. – Základné pracovné postupy a nástroje používané pri realizácii technického projektu. – Výroba jednoduchých úžitkových a dekoratívnych výrobkov z rôznych materiálov – Jednoduchý steh pri šití textilu v rámci tvorivej činnosti.
	– S pomocou učiteľa konštruovať jednoduché technické modely s využitím vlastnej predstavy alebo návodu/inšpirácie.	<i>Konštruovanie</i> – Princípy tvorby jednoduchých priestorových objektov a konštrukcií. – Konštrukcia jednoduchého modelu.
	– Uplatniť poznatky o pracovných činnostiach a profesiách v jednoduchých úlohách.	<i>Poznávanie vlastností a možností využitia...</i> – Jednoduchý steh pri šití textilu v rámci tvorivej činnosti. – Výroba jednoduchých úžitkových a dekoratívnych výrobkov z rôznych materiálov.
	– Jednoducho opísať základné časti technických zariadení a dopravných prostriedkov.	<i>Poznávanie techniky v domácnosti, v doprave</i> – Porovnanie technických zariadení z minulosti a súčasnosti, výhody a nevýhody spôsobov dopravy tovaru.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Kariérová výchova	– Pomenovať a jednoducho opísať vybrané povolania a povedať, prečo sú pre nás užitočné.	– Charakteristika vybraných povolání podľa základných kategórií; a ich typická pracovná náplň – Význam práce pre človeka a rodinu.
	– Opísať záľuby a úspechy v osobných súvislostiach.	– Učebná činnosť žiaka ako osobitný druh práce, stratégie učenia – Záľuby a špecifické zručnosti ako významný faktor, ktorý ovplyvňuje pracovný úspech a kariéru
Podnikavosť a iniciatívnosť	– S pomocou učiteľa alebo s pomocou návodu/inšpirácie navrhnuť jednoduchý produkt.	<i>Stanovenie cieľov a tvorba nápadu</i> – Návrh, príprava a výroba/konštrukcia nápadu. – Stanovenie si cieľov a kritérií úspechu potrebných pre proces prípravy a tvorby nápadu – Spolupráca na spoločnom nápade. <i>Základy finančnej a ekonomickej gramotnosti</i> – Recyklácia, zálohovanie a minimalizácia odpadov ako súčasť zodpovedného správania.
	– Venovať primeranú pozornosť a úsilie práci na základe motivácie.	<i>Stanovenie cieľov a tvorba nápadu</i> – Vyjadrenie, ako k procesu prispelo vynaložené úsilie. – Ocenenie úspechu po ukončení realizácie cieľa.
	– Rozpoznať a pomenovať hodnoty práce v bežnom živote.	<i>Základy finančnej a ekonomickej gramotnosti</i> – Mzda ako odmena za prácu. – Starostlivosť o súkromný a spoločný majetok a šetrné zaobchádzanie s ním.
	– Poznávať súvislosť medzi napĺňaním osobných potrieb, túžob a financiami.	– Peniaze ako nositeľ hodnoty a prostriedok na výmenu za tovary a služby.

Učebné osnovy predmetu Človek a svet práce pre 3. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu – 1 hodina týždenne – 33 hodín ročne

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Technika	– Skúmať materiály a ich vlastnosti dôležité pre technickú činnosť.	<i>Poznávanie vlastností a možností využitia prírodných, tech. a odpadových mat.</i> – Možnosti triedenia a recyklácie odpadového materiálu. – Základné suroviny na výrobu papiera a princíp recyklácie. – Základné druhy textilu a ich označovanie na etiketách. – Tepelnoizolačné, absorpčné, pevnostné a okolnostné vlastnosti textilu – Odpor dreva pri spracovaní v závislosti od smeru vlákien. – Vlastností kovových a nekovových súčiastok: hmotnosť, ohybnosť, magnetickosť. – Kategorizácia plastov podľa vlastností a použitia. – Informácie o plastoch uvádzané na obaloch výrobkov
	– Realizovať technické projekty s využitím primeraných a bezpečných materiálov, technológií a pracovných postupov.	– Využitie prírodných a technických materiálov. – Jednoduchý steh pri šití textilu v rámci tvorivej činnosti. – Výroba jednoduchých úžitkových a dekoratívnych výrobkov z rôznych materiálov.
	– Konštruovať jednoduché technické modely s využitím vlastnej predstavy.	<i>Konštruovanie</i> – Princípy tvorby jednoduchých priestorových objektov a konštrukcií. – Konštrukcia jednoduchého modelu.
	– Oceňovať hodnotu vlastného úsilia a vlastnej tvorivosti bez porovnávania sa s výstupmi AI	<i>Poznávanie vlastností a možností využitia prírodných...</i> – Výroba jednoduchých úžitkových a dekoratívnych výrobkov z rôznych materiálov.
	– Uplatniť poznatky o pracovných činnostiach a profesiách v tvorivých úlohách	– Jednoduchý steh pri šití textilu v rámci tvorivej činnosti. – Výroba jednoduchých úžitkových a dekoratívnych výrobkov z rôznych materiálov.
	– Jednoducho opísať základné časti technických zariadení a dopravných prostriedkov.	<i>Poznávanie techniky v domácnosti, v doprave</i> – Základné časti jednoduchých dopravných prostriedkov a vykonanie údržby (napr. dofúkanie pneumatík, kontrola brzd).

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Kariérová výchova	– Pomenovať prínosy a rozdiely medzi rôznymi povolaniami v minulosti a súčasnosti.	– Charakteristika vybraných povolání podľa základných kategórií a ich typická pracovná náplň. – Význam práce pre človeka a rodinu.
	– Opísať záľuby a úspechy v osobných súvislostiach.	– Učebná činnosť žiaka ako osobitný druh práce, stratégie učenia. – Záľuby a špecifické zručnosti ako významný faktor, ktorý ovplyvňuje pracovný úspech a kariéru.
Podnikavosť a iniciatívnosť	– Navrhnuť jednoduchý produkt na základe nápadu.	<i>Stanovenie cieľov a tvorba nápadu</i> – Návrh, príprava a výroba/konštrukcia nápadu. – Stanovenie si cieľov a kritérií úspechu potrebných pre proces prípravy a tvorby nápadu – Spolupráca na spoločnom nápade. <i>Základy finančnej a ekonomickej gramotnosti</i> – Recyklácia, zálohovanie, upcyclácia a minimalizácia odpadov ako súčasť zodpovedného správania.
	– Venovať primeranú pozornosť a úsilie práci na základe motivácie	<i>Stanovenie cieľov a tvorba nápadu</i> – Vyjadrenie, ako k procesu prispelo vynaložené úsilie. – Ocenenie úspechu po ukončení realizácie cieľa.
	– Rozpoznať a pomenovať hodnoty práce v bežnom živote.	<i>Základy finančnej a ekonomickej gramotnosti</i> – Mzda ako odmena za prácu. – Starostlivosť o súkromný a spoločný majetok a šetrné zaobchádzanie s ním.
	– Pomenovať súvislosť medzi napĺňaním osobných potrieb, túžob a financiami.	– Peniaze ako prostriedok na uspokojovanie základných potrieb, vzťah medzi materiálnymi potrebami a finančnými možnosťami.

Hudobná výchova

Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra
Vyučovací predmet	Hudobná výchova
Škola	Cirkevná spojená škola, Okružná 2062/25, Dolný Kubín
Názov Školského vzdelávacieho programu	„Učíme pre život“
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	1. cyklus (1. – 3. ročník)
Časový rozsah výučby	spolu 3 hodiny / 1. cyklus 1. ročník – 1 hodina/týždeň, 33 hodín/rok 2. ročník – 1 hodina/týždeň, 33 hodín/rok 3. ročník – 1 hodina/týždeň, 33 hodín/rok
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu

Hudba je druhom umenia so špecifickými vyjadrovacími prostriedkami, ktoré tvoria nenahraditeľnú súčasť neverbálnej kultúry. Vzniká ako výsledok špecifickej ľudskej aktivity v priestore a čase, zoskupením tónov a zvukov, prezentuje ľudskú skúsenosť a usiluje o estetickú komunikáciu. Vplýva na celú osobnosť človeka, jeho fyzickú i psychickú podstatu v kognitívnej, afektívnej a psychomotorickej oblasti. Je dôležitá pre osobnostný a sociálny rozvoj v kontexte kultúrnej a umeleckej komunikácie, vo vzťahu k vnímaniu a produkovaniu hudby ako nehmotnému kultúrnemu dedičstvu.

Základnou úlohou hudobného vzdelávania je rozvoj hudobnosti žiakov. Nadväzujeme na európske trendy a dedičstvo našej pedagogickej tradície, ktoré formujú žiakové hudobné spôsobilosti využívajúc kreatívne a integratívne prístupy k hudbe. Na základe porozumenia procesov prijímania (počúvania), produkovania (spev, hra na nástroji) stvárňovania a integrovania (tanec, slovo, tvorivá dramatika) hudby sa rozvíjajú umelecko-expresívne spôsobilosti žiakov.

V hudobnej výchove je dôležité rozvíjať potrebu sebarealizácie žiaka, motivovať a usmerňovať jeho snahy o individuálnu a kolektívnu prezentáciu hudby, podporovať jeho zvedavosť pri objavovaní hudby, vzájomnú kooperáciu a toleranciu v hudobnej interpretácii a komunikácii a

zároveň formovať jeho individuálny vkus pri rešpektovaní miery žiakovho hudobného nadania ako predpokladu pre aktívne muzicírovanie.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

1. Sluchom identifikovať zvuk a tón, hlasom, hrou na tele a hrou na hudobných nástrojoch realizovať základné vlastnosti tónu (výška, sila, farba, dĺžka).
2. Objavovať možnosti vlastného hlasu, znenia hudobných nástrojov, možnosti spontánneho pohybového a dramatického vyjadrenia hudobných obsahov.
3. Spievať rôznorodé piesne v skupine, aj s inštrumentálnym sprievodom.
4. Hrať rytmicko-melodické modely, sprievody, uplatniť ich pri vyjadrení charakteru piesne a hudby.
5. Identifikovať a aplikovať vyjadrovacie prostriedky hudby pri speve, hre na hudobných nástrojoch, pri počúvaní hudby aj pohybovom a dramatickom vyjadrovaní hudby.
6. Vyjadriť pocity z počúvanej aj produkovanej hudby verbálne, spontánnym pohybom aj inými umeleckými prostriedkami.
7. Vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu hlasom, pohybom, rytmickými, melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku.

Učebné osnovy predmetu Hudobná výchova pre 1. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu – 1 hodina týždenne – 33 hodín ročne

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Spev	Žiak vie spievať primerane po melodickej, rytmickej aj výrazovej stránke piesne s jednoduchou melodickou a rytmickou štruktúrou v primeranej hlasovej polohe d1-h1. Žiak dokáže prirodzene uplatňovať elementárnu hlasovú techniku – pokojný prehĺbený nádych, ľahké tvorenie tónu v primeranej dynamike a zrozumiteľnú artikuláciu pri speve rôznych piesní. Žiak dokáže spievať v kolektíve a v menšej skupine so sprievodom elementárnych hudobných nástrojov. Žiak vie na elementárnej úrovni rytmizovať a melodizovať reč v melodickej dialogickej hre v tónovom priestore so-mi (5.-3. stupeň). Žiak dokáže experimentovať a improvizovať so znením vlastného hlasu pri imitácii zvukov okolia, v tvorivých hrách, interpretácii rôznorodých hlasových modelov.	Spievanie hlasových modelov, riekaniek, dialogických hier, detských piesní rôzneho druhu a žánru (autorské – umelé, slovenské ľudové) v durových tóninách. Rozvíjanie elementárnych speváckych návykov v primeranej dynamike. Rytmizovanie a melodizovanie slov, slovných spojení, tvorenie rytmických útvarov. Pri praktických činnostiach osvojovanie hudobnej abecedy a rytmických hodnôt: štvrtková nota a pomlčka, ich rôzne kombinácie, príslušné rytmické slabiky, 2/4 takt, tónový priestor v dur: 5,-3. Objavovanie možností vlastného hlasu, imitovanie zvukov okolitého sveta prostredníctvom zvukomaľby hlasom.
Hra na hudobnom nástroji	Žiak dokáže hrať na elementárnom hudobnom nástroji v primeranom tempe, sám i v malej skupine. Žiak dokáže hrať na rytmických nástrojoch a okolitých zvukových objektoch. Žiak vie hrať elementárne hudobné sprievody. Žiak dokáže experimentovať s farbou znenia hudobného nástroja.	Hra na elementárnych hudobných nástrojoch: Orffov inštrumentár, zvukové hračky, okolité zvukové objekty prírodný materiál. Vytváranie jednoduchých predohier. Experimentovanie s farbou znenia hudobného nástroja.
Počúvanie hudby	Žiak dokáže spoznať rozdiel medzi zvukom a tónom. Žiak vie verbálne a výtvarne vyjadriť emocionálny aspekt z počúvanej skladby.	Identifikovanie vlastností tónu (výška, dĺžka, sila). Objavovanie mimohudobného obsahu, vyjadrenie fantazijných predstáv pri počúvaní hudby.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Hudobno- pohybové vyjadrenie hudby	Žiak dokáže spontánnym pohybom vyjadriť charakter, tempo a rytmus z počúvanej hudby. Žiak dokáže imitovať pohyb v hudobno-pohybových hrách podľa vzoru a pokynov. Žiak dokáže imitovať základné tanečné prvky.	Kultivované držanie tela pri vyjadrovaní hudby. Využívanie vlastného tela ako rytmického nástroja pomocou názornej ukážky/ podľa pokynov učiteľky. Imitovať pohyb podľa pokynov v hudobno-pohybových hrách. Uplatňovanie prirodzeného tanečného pohybu.
Hudobno- dramatické vyjadrenie hudby	Žiak dokáže stvárniť obsah piesne či riekanky prostriedkami hudobnej dramatiky. Žiak dokáže imitovať hlasom rôznorodé zvuky prírody a okolitého sveta. Žiak dokáže tvoriť hlasom odpovede na spievané otázky. Žiak dokáže pohybom vyjadriť dej, náladu a charakteristiku vybratého mimohudobného obsahu alebo literárnej predlohy. Žiak dokáže rešpektovať iné dramatické stvárnenie situácie spolužiakom.	Dramatické stvárnenie piesne a riekanky. Uplatňovanie dialogických hier, zvukomaľby a pohybovej improvizácie v príbehoch.

Učebné osnovy predmetu Hudobná výchova pre 2. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu – 1 hodina týždenne – 33 hodín ročne

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Spev	Žiak vie spievať spamäti, primerane po melodickej, rytmickej aj výrazovej stránke piesne s náročnejšou melodickou a rytmickou štruktúrou v rozsahu c1-h1. Žiak dokáže prirodzene uplatňovať elementárnu hlasovú techniku – pokojný prehĺbený nádych, ľahké tvorenie tónu v primeranej dynamike a zrozumiteľnú artikuláciu a mäkký hlasový začiatok, legato pri speve rôznych piesní. Žiak vie pri speve v kolektíve a v menšej skupine a capella i so sprievodom hudobného nástroja udržať melodickú líniu. Žiak dokáže na elementárnej úrovni rytmizovať a melodizovať reč v tónovom priestore so-la-so-fa-mi-re-do podľa gesta ruky. Uplatňovať individuálne hlasové dispozície pri rolovom spievaní a tvorivom dotváraní príbehov a situácií.	Spievanie hlasových modelov, riekaniek, dialogických hier, detských piesní rôzneho druhu a žánru (autorské-umelé, slovenské ľudové) v durových a molových tóninách. Rozvíjanie elementárnych speváckych návykov a spevu legato v primeranej dynamike. Rytmizovanie a melodizovanie slov, slovných spojení, tvorenie rytmických útvarov, ich otextovanie, smerovanie k uvedomovaniu si melodických postupov. Pri praktických činnostiach osvojovanie hudobnej abecedy a rytmických hodnôt: osminová, štvrtová, polová nota a pomlčka, príslušné rytmické slabiky, 2/4, 3/4 takt, tónový priestor v dur: 5,-3,; 5,-6,-5,-3,; 5,-3,-1, a 5,-4,-3,-2,-1, stupňa durovej stupnice (C dur). Objavovanie možností vlastného hlasu, imitovanie zvukov okolitého sveta, rolové spievanie, vytváranie rôznorodých melódií podľa fantázie, prostredníctvom zvukomaľby hlasom.
Hra na hudobnom nástroji	Žiak dokáže hrať na hudobnom nástroji v primeranom tempe, technicky správne, sám i v skupine. Žiak dokáže spolupracovať pri hre. Žiak dokáže hrať na rytmických nástrojoch, na zhotovených vlastných elementárnych hudobných nástrojoch, okolitých zvukových objektoch. Žiak vie vytvárať rytmické miniatúry, hrať elementárne hudobné sprievody. Žiak dokáže porozumieť symbolickému notovému zápisu, hrať podľa symbolického notového zápisu.	Hra na elementárnych hudobných nástrojoch: Orffov inštrumentár, zvukové hračky, vlastnoručne vyrobené hudobné nástroje, okolité zvukové objekty prírodný materiál. Vytváranie jednoduchých predohier a dohier. Hra podľa grafickej partitúry, hra sprievodov k piesňam, riekankám. Experimentovať s farbou znenia hudobného nástroja, vytváranie elementárnych zvukových miniatúr,

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	Žiak vie experimentovať s farbou znenia hudobného nástroja, zvukomalebne vyjadriť charakter počúvanej hudby.	vychádzajúcich z rytmickej štruktúry slova, slovných spojení.
Počúvanie hudby	Žiak vie porozumieť rozdielu medzi zvukom a tónom, identifikovať zvuk a tón. Žiak dokáže charakterizovať základné výrazové prostriedky hudby a ich vlastnosti. Žiak vie verbálne, výtvarne aj pohybom vyjadriť charakter, emocionálny aspekt z počúvanej skladby.	Intuitívna a zámerné počúvanie rôznorodej hudby. Identifikovanie vlastností tónu počúvanej hudby (dĺžka, sila) Nachádzanie totožnosti, podobnosti a kontrastu výrazových prostriedkov (melódia, rytmus, tempo, dynamika). Objavovanie mimohudobného obsahu v verbálne a iné vyjadrenie fantazijných predstáv a vlastných pocitov pri počúvaní hudby.
Hudobno-pohybové vyjadrenie hudby	Žiak dokáže spontánnym a koordinovaným pohybom vyjadriť charakter, formu, tempo a rytmus počúvanej hudby. Žiak dokáže imitovať pohyb v hudobno-pohybových hrách. Žiak vie uplatniť základné tanečné prvky, sled tanečných pohybov v tanci vo dvojici.	Kultivované držanie tela pri vyjadrovaní a stvárňovaní počúvanej hudby. Hra na telo. Imitovanie pohybu v hudobno-pohybových hrách. Uplatňovanie prirodzeného tanečného pohybu, tanečných prvkov (chôdze, behu v metrickej pulzácií). Umocňovanie hudobného vnímania pohybovou interpretáciou.
Hudobno-dramatické vyjadrenie hudby	Stvárníť obsah, charakter a formu piesne či riekanky prostriedkami hudobnej dramatiky. Zvukomalebne dotvárať príbehy a situácie hrou na okolité objekty. Tvoriť hlasom odpovede na hrané otázky. Hlasom a elementárnym hudobným nástrojom vyjadriť dej, náladu a charakteristiku vybratého mimohudobného obsahu alebo literárnej predlohy. Žiak dokáže spontánne vyjadriť svoje pocity a predstavy pri vytváraní príbehu na hudobno-	Dramatické stvárňovanie riekaniek, piesni, básni, rozprávok. Uplatňovanie dialogických hier, rytmizovacích alebo melodizovacích textov, zvukomaľby, pohybovej improvizácie, využívanie okolitých objektov v príbehoch.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	dramatické stvárnenie, rešpektovať rolu alebo pozíciu získanú pri hudobno-dramatickom stvárňovaní príbehu či situácie.	

Učebné osnovy predmetu Hudobná výchova pre 3. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu – 1 hodina týždenne – 33 hodín ročne

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Spev	Žiak vie spievať primerane po melodickej, rytmickej aj výrazovej stránke, v primeranej hlasovej polohe (c1 – c2), spamäti. Žiak dokáže prirodzene uplatňovať elementárnu hlasovú techniku a zásady hlasovej hygieny v reči i v speve. Žiak vie spievať v kolektíve, v menšej skupine, a capella i so sprievodom hudobného nástroja, udržať melodickú líniu, reagovať na taktovacie gestá učiteľa. Žiak vie na elementárnej úrovni rytmizovať a melodizovať reč v rámci určeného tónového priestoru durovej stupnice. Žiak vie uplatňovať individuálne dispozície, farbu a charakter vlastného hlasu v tvorivých hrách, hlasom experimentovať a improvizovať.	Spievanie hlasových modelov, riekaniiek, dialogických hier, detských piesní rôzneho druhu a žánru (autorské – umelé, slovenské ľudové, miestne a regionálne ľudové) v durových i molových tóninách. Rozvíjanie elementárnych speváckych návykov, spevu legato a v primeranej dynamike, zjednocovanie spoločného spevu. Rytmizovanie a melodizovanie slov, slovných spojení, tvorenie rytmických útvarov, ich otextovanie, smerovanie k uvedomovaniu si melodických postupov a ich zachyteniu gestom ruky, graficky (linkou, obrázkom, farbou, grafickým znakom), pomocou rôznorodých predmetov. Pri praktických činnostiach osvojovanie hudobnej abecedy a rytmických hodnôt: osminová, štvrtová, polová nota a pomlčka, ich rôzne kombinácie, príslušné rytmické slabiky, 2/4, 3/4 takt, tónový priestor v dur: 5,-3,; 5,-6,-5,-3,; 5,-3,-1, a 5,-4,-3,-2,-1, stupňa durovej stupnice (C dur), príslušné solmizačné slabiky, ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku tónu a postup melódie alebo fonogestika,. Objavovanie možností vlastného hlasu, imitovanie zvukov okolitého sveta, rolové spievanie, vytváranie rôznorodých melódií podľa fantázie, dotváranie príbehov a situácií prostredníctvom zvukomaľby hlasom.
Hra na hudobnom nástroji	Hrať na hudobnom nástroji v primeranom tempe, technicky správne, sám i v skupine, podľa gesta učiteľa.	Hra na elementárnych hudobných nástrojoch: Orffov inštrumentár, regionálne detské ľudové hudobné nástroje, zvukové hračky, vlastnoručne

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	Žiak dokáže byť súčasťou spoločnej hry, spolupracovať pri hre. Žiak dokáže hrať na rytmických aj melodických nástrojoch, na zhotovených vlastných elementárnych hudobných nástrojoch, okolitých zvukových objektoch. Žiak vie vytvárať rytmické a melodické miniatúry, hrať elementárne hudobné sprievody. Žiak sa vie orientovať v symbolickom aj v notovom zápise. Žiak vie experimentovať s farbou znenia hudobného nástroja a zvukomalebne vyjadriť mimohudobný obsah (napr. pocity, predstavy, náladu, charakter postavy).	vyrobené hudobné nástroje, okolité zvukové objekty, prírodný materiál. Vytváranie predohier, medzihier, dohier. Hra podľa grafickej partitúry aj z notového zápisu osminové, štvrtové hodnoty, hra sprievodov k piesňam, riekankám aj tancom. Experimentovanie s farbou znenia hudobného nástroja, vytváranie elementárnych hudobných a zvukových miniatúr, vychádzajúcich z rytmickej štruktúry slova, slovných spojení, rýmovačiek v tónovom priestore pentatoniky.
Počúvanie hudby	Žiak vie identifikovať zvuk a tón, porovnávať ich vlastnosti. Žiak dokáže charakterizovať základné výrazové prostriedky hudby a ich vlastnosti, základnú štruktúru a hudobnú formu. Žiak vie verbálne, výtvarne, pohybom vyjadriť charakter, emocionálny aspekt, mimohudobný obsah a pocity z počúvanej skladby.	Intuitívne, zámerné a aktívne počúvanie rôznorodej hudby. Identifikovanie vlastností tónu produkovanej aj počúvanej hudby (výška, dĺžka, sila, farba). Nachádzanie totožnosti, podobnosti a kontrastu výrazových prostriedkov (melódia, rytmus, tempo, dynamika) a hudobnej formy znejúcej hudby. Pri počúvaní rozlišovanie a určenie vokálnej a inštrumentálnej hudby. Objavovanie mimohudobného obsahu a námetu skladby, verbálne a iné vyjadrenie fantazijných predstáv a vlastných pocitov pri počúvaní hudby.
Hudobno-pohybové vyjadrenie hudby	Žiak vie spontánnym a koordinovaným pohybom vyjadriť charakter, formu, tempo, metrum, rytmus a dynamiku počúvanej alebo produkovanej hudby. Žiak dokáže imitovať pohyb v hudobno-pohybových hrách a v hrách so spevom. Žiak vie uplatniť základné tanečné prvky, zapamätať si sled tanečných pohybov v jednoduchej choreografii, tancovať vo dvojici, prípadne v skupine.	Kultivovanie držania tela a formovanie tanečného postoja pri vyjadrovaní a stvárňovaní hudby. Využívanie vlastného tela ako rytmického hudobného nástroja (hra na tele).

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
		Imitovanie pohybu v hudobno-pohybových hrách a ľudových pohybových hrách so spevom. Uplatňovanie prirodzeného tanečného pohybu, tanečných prvkov (chôdze a behu v metrickej pulzácii, prísunový krok vpred, vzad, do strán v pérovaní, valaský krok) v jednoduchých tanečných choreografiách. Umocňovanie hudobného vnímania a zážitku pohybovou interpretáciou hudby.
Hudobno-dramatické vyjadrenie hudby	Žiak dokáže stvárniť obsah, charakter a formu piesne či riekanky, fragmenty ľudových hudobno-pohybových hier prostriedkami hudobnej dramatiky. Žiak dokáže tvoriť zvukomaľbu k rôznym príbehom a situáciám. Žiak vie tvoriť melódie, odpovede na spievané či hrané otázky. Žiak dokáže vyjadriť dej, náladu, charakteristiku mimohudobných obsahov, literárnej predlohy hlasom, pohybom, hudobnými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku. Žiak dokáže rešpektovať originálny prístup jednotlivca pri hudobno-dramatickom stvárňovaní.	Dramatické stvárňovanie riekaniek, piesní, básní, rozprávok, ľudových hudobno-dramatických hier. Uplatňovanie dialogických hier, rytmizovaných alebo melodizovaných textov, zvukomaľby, mimiky, gest, využívanie okolitých objektov a rekvizít, pohybovej improvizácie v dramatických obrázkoch alebo príbehoch.

Výtvarná výchova

Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra
Vyučovací predmet	Výtvarná výchova
Škola	Cirkevná spojená škola, Okružná 2062/25, Dolný Kubín
Názov Školského vzdelávacieho programu	„Učíme pre život“
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	1. cyklus (1. – 3. ročník)
Časový rozsah výučby	spolu 3 hodiny / 1. cyklus 1. ročník – 1 hodina/týždeň, 33 hodín/rok 2. ročník – 1 hodina/týždeň, 33 hodín/rok 3. ročník – 1 hodina/týždeň, 33 hodín/rok
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu

Výtvarná výchova sprostredkúva žiakovi možnosť rozvíjať svoje cítenie, myslenie a tvorivé zručnosti, a tiež uvádza žiaka do oblasti vizuálnej kultúry, ktorá je v súčasnosti podstatným zdrojom informácií a prostriedkom komunikácie. Kultivuje osobnosť žiaka a jeho spôsobilosti predovšetkým prostredníctvom vnímania, reflektovania a sebavyjadrovania. Výtvarná výchova vďaka svojej činnostnej povahe umožňuje žiakovi získať zážitok z procesu tvorby a použitia nástrojov, techník a technológií. Tvorivá činnosť zahŕňa procesy bádania a experimentovania, pričom rovnako rozvíja zmyslovú, emocionálnu a racionálnu stránku osobnosti žiaka. Výtvarná výchova formou sebavyjadrovania žiaka vytvára priestor na rozvoj myslenia, metakognitívnych zručností a budovania postojov. Je príležitosťou pre objavovanie a oceňovanie jedinečnosti a rozmanitosti.

Vyučovací predmet výtvarná výchova kladie dôraz na rozvoj vizuálnej gramotnosti ako jednej z kľúčových prierezových gramotností. Dosiahnutie funkčnej vizuálnej gramotnosti definujú

ciele vzdelávania predmetu pre jednotlivé cykly. Jej funkčnosť je súborom viacerých spôsobilostí, ktoré žiak nadobudne vo vizuálnej komunikácii, vnímaní a schopnosti tvoriť. Ide o citlivosť vnímania, ktorú využívame v každodennom živote, vnímanie prostredia a vzťahov vo svojom bezprostrednom okolí. Ďalšou spôsobilosťou je využívať vizuálny jazyk na rôzne spôsoby vyjadrovania, spôsobilosť porozumieť vizuálnemu jazyku, a tiež schopnosť prijímať podnety a tvoriť rôzne vizuálne vnímateľné artefakty.

Charakter vyučovacieho predmetu vytvára priestor na rozvoj ďalších prierezových gramotností, a to predovšetkým čitateľskej gramotnosti (napr. vzťah obrazu a slova, mediálny obsah – podnety z neho, jeho tvorba, ale aj kritické čítanie), digitálnej a AI gramotnosti (napr. digitálne médiá a technológie, nástroje AI, ale aj témy ako autorské práva, licencie, etika používania AI) a v neposlednom rade sociálnej a emocionálnej gramotnosti (napr. sebapoznávanie, vyjadrenie emócií a pocity, práca v kolektíve, reflexia tvorby).

Výtvarná výchova sa zameriava na rozvoj osobnosti žiaka a jeho schopnosť myslieť a komunikovať prostredníctvom výtvarného jazyka v rámci vizuálnej kultúry, a to pri rešpektovaní individuality žiaka, jeho vývinových charakteristík, osobnosti a nadania.

V obsahovom štandarde sa vyskytujú pojmy zvýraznené tučným písmom (boldom). Ide o také pojmy, ktoré si žiak osvojuje tak, aby rozumel ich významu, vedel ich primerane veku a potenciálu vysvetliť a používal ich správne v kontexte učiva. Požadovanú úroveň zvládnutia týchto pojmov špecifikuje výkonový štandard.

Komponenty vyučovacieho predmetu

Štruktúru vyučovacieho predmetu výtvarná výchova tvoria 3 komponenty: výtvarný jazyk a komunikácia, umenie a vizuálna kultúra, tvorivá osobnosť. Jednotlivé komponenty sa delia na výkonové a obsahové štandardy, ktoré tvoria dynamický celok. Vzájomne sa prekrývajú, rozvíjajú a dopĺňajú. Sú formulované tak, aby zmysluplne gradovali v cykloch vzhlľadom na funkčnosť vzťahov medzi cieľmi, výkonmi a obsahmi.

Komponent výtvarný jazyk a komunikácia je zameraný na spoznávanie a používanie jednotlivých výtvarných vyjadrovacích prvkov (bod, línia, farba, tvar, škvrna, priestor, plocha, objem, textúra, svetlo, záber) a kompozičných princípov (rovnováha, pohyb, rytmus, symetria, dôraz, kontrast, jednota, variácie/rozmanitosť, proporcie, sekvencia, čas), prostredníctvom ktorých žiak vyjadruje svoje predstavy, fantáziu, myšlienky, skúsenosti a pocity. Oboznamovanie sa s nimi prebieha prostredníctvom vlastnej tvorby žiaka, ale aj skúmaním a analyzovaním tvorby iných, vrátane kritického hodnotenia produktov vytvorených AI. Dôležitou súčasťou komponentu výtvarný jazyk a komunikácia je osvojovanie si tvorivých postupov a ich kombinácií, techník (napr. kresby, maľby, grafiky a priestorového vytvárania), návykov potrebných pre prácu s nástrojmi, materiálmi, médiami a technológiami, vrátane experimentovania s nimi. Neoddeliteľnou súčasťou tohto komponentu je tiež overenie komunikačných účinkov na prijímateľa, získanie spätnej väzby na proces a výsledky tvorby aj rozvoj interpretačnej zložky.

Komponent umenie a vizuálna kultúra zabezpečuje, aby sa žiak prostredníctvom tvorivej interpretácie dokázal orientovať vo svete umenia, ako aj prepájať ho s každodenným životom. Komponent pracuje s celou škálou podnetov výtvarného umenia ako je maľba, Výtvarná výchova 3 kresba, grafika, socha, objekt, inštalácia, fotografia, multimédiá, performancia, tiež architektúra, urbanizmus, dizajn, aplikované umenie, film, scénografia, AI generovaný obsah. Zahŕňa tiež ľudové umenie, umenie subkultúr, minorít, Art Brut a pod. Pestrosť podnetov z diel slovenských umelcov a umelkýň, ako aj zahraničných – európskych a mimoeurópskych vedie k vnímaniu rozmanitosti umeleckých prejavov. Tradičné a elektronické podnety z vizuálnej kultúry (napr. reklama, svet značiek, piktogramov, bannerov, billboardov) spájajú komponent s aktuálnym spoločenským prostredím. Vytvára sa tým priestor na rozvoj spôsobilosti kriticky čítať obrazy, tiež schopnosti odhaľovať deepfake, ako aj rôzne formy manipulácie. Komponent dáva priestor aj možnosti neformálneho vzdelávania formou návštevy galérií, múzeí, v prípade možnosti divadla a iných inštitúcií, ako aj absolvovaním ich vzdelávacích aktivít.

Komponent tvorivá osobnosť upriamuje pozornosť na sociálny a osobnostný rozvoj žiaka. Na dosahovanie cieľov a plnenie výkonových štandardov využíva obsahy aj z iných komponentov, pretože oblasť postojov, hodnôt, emócií a pocitov nie je možné oddeľovať od samotnej tvorby, komunikácie, ani od vnímania a interpretovania podnetov z umenia a vizuálnej kultúry. Prostredníctvom tvorby – uplatňovaním subjektivity, vyjadrením emócií a pocitov, reflexiou tvorby, ako aj schopnosťou prezentovať jej výsledky, sa rozvíjajú aj mäkké zručnosti žiaka a nachádzajú odpovede na otázky svojej osobnostnej i skupinovej identity.

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu

- Samostatne a tvorivo rozvíjať svoje spôsobilosti v oblasti umenia a vizuálnej kultúry;

- Vyjadriť prostredníctvom vizuálneho jazyka svoje myšlienky, predstavy, fantáziu, pocity a vzťahy medzi nimi;
 - Cieľavedome používať vizuálne médiá, nástroje, techniky a technológie na sebarealizáciu a komunikáciu;
 - Samostatne, kriticky a tvorivo pracovať s vizuálnymi informáciami a rozumieť ich dôležitosť;
 - Interpretovať podnety z umenia a vizuálnej kultúry a rešpektovať kultúrnu rozmanitosť;
 - Reflektovať, prezentovať a hodnotiť tvorbu v oblasti výtvarného umenia a vizuálnej kultúry;
 - Zdôvodniť význam realizácie a verejnej prezentácie, sprostredkovania a uchovávaní
- Výtvarná výchova 5 výsledkov umeleckej tvorby;
- Rešpektovať a používať základné princípy etických zásad, autorských práv a licencií;
 - Vyjadriť súvislosť medzi tvorbou a spoločenským, kultúrnym a historickým kontextom;
 - Vysvetliť vplyv umenia a kultúry na utváranie hodnôt a postojov jednotlivca a spoločnosti;

Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu výtvarná výchova pre 1. cyklus

Hlavným cieľom 1. cyklu je, aby si žiak osvojil, v nadväznosti na detský výtvarný prejav, základné výtvarné vyjadrovacie prostriedky a prvky výtvarného jazyka. Spolu so získavaním skúseností s nástrojmi, materiálmi a technológiami sa žiak učí vyjadrovať vlastné predstavy, fantázie, myšlienky, skúsenosti, pocity a emócie. Prostredníctvom tvorby a umenia spoznáva okolitý svet a rozvíja sa jeho zmyslová citlivosť, zručnosti a sebapoznanie. Spracovávaním podnetov z umenia, tradičného ľudového umenia a vizuálnej kultúry sa učí vnímať rozmanitosť prejavov myslenia, videnia a cítenia ľudí.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

1. Rozpoznať výtvarné vyjadrovacie prostriedky a využívať ich pri uplatňovaní základných kompozičných princípov.
2. Vyjadriť sa prostredníctvom výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a ich kombináciou.
3. Použiť nástroje, materiály, technológie, médiá a postupy pri tvorivej činnosti.
4. Experimentovať s nástrojmi a materiálmi.
5. Tvorivo interpretovať umelecké diela a podnety z umenia a vizuálnej kultúry.
6. Výtvarne reagovať na rozdielne pocity a emócie.
7. Reflektovať proces tvorby a jej výsledky, rešpektovať prácu druhých a rozmanitosť prežívania.

Učebné osnovy predmetu Výtvarná výchova pre 1. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu – 1 hodina týždenne – 33 hodín ročne

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Výtvarný jazyk a komunikácia	- Rozlíšiť a použiť vybrané výtvarné vyjadrovacie prvky v jednoduchých zadaniach a vlastných zámeroch, tzn.: - rozlíšiť a použiť: tóny základných farieb; svetlé a tmavé farebné tóny; rôzne druhy čiar, tvarov; rozlíšiť formáty A4, A3. - dotvárať škvrnny; porozumieť pojmu plocha/priestor	- Výtvarné vyjadrovacie prostriedky – prvky (<i>bod</i> ako stopa nástroja; <i>čiara/línia</i> a jej vlastnosti - tenká, hrubá, rovná, vlnitá, klukatá, prerušovaná; <i>tvar</i> - základné geometrické a organické tvary; <i>farba</i> - základné farby; <i>škvrny</i> – dotváranie; <i>priestor a plocha</i> – práca s formátom A4, A3), ich vlastnosti a kombinácie. Výtvarné asociácie na rôzne zmyslové podnety (napr. jednoduchým experimentovaním s farbou a čiarou reagovať na sluchový, hmatový alebo čuchový podnet).
	Prostredníctvom hravého experimentovania rozvíjať fantáziu a objavovať možnosti použitia nástrojov, materiálov a postupov.	- Tvorenie prostredníctvom rôznych nástrojov (ceruza, štetce, pastely suché/mastné), materiálov (papier, textil, odpadový materiál) a postupov – kresba, maľba, grafika (otláčanie, pečiatkovanie), modelovanie (z plastelíny, model. hmoty) a experimentovanie s nimi. Výtvarné aktivity v interiéri, exteriéri, aj v prírode. - Tvorenie dočasných a procesuálnych prác (tvorenie z piesku, zo snehu, z prírodnín/land art pod). - Výtvarné laborovanie s postupmi vybraných ľudových tradičných remesiel (napr. modelovanie z hliny pod.)
Umenie a vizuálna kultúra	Jednoducho opísať vizuálne znaky umeleckého diela/ľudového umenia a následne tieto prvky tvorivo aplikovať vo vlastnej výtvarnej činnosti.	Vizuálne obrazné vyjadrovanie jednoduchých námetov z umenia a kultúry (napr. inšpirácia známymi rozprávkami, ľudovým umením alebo hračkami).
	Jednoducho opísať svoju výtvarnú prácu a pomenovať	Objavovanie spôsobov prezentovania vlastných výtvarných prác (napr. triedna nástenka, výstavka, školská galéria, účasť vo výtvarných súťažiach).

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	použité materiály a nástroje.	
	– Jednoducho vyjadriť pocity a zážitky z návštevy miestnej pamiatky, výstavy alebo kultúrnej inštitúcie.	– Návšteva múzea, pamiatky, sakrálnej stavby, výstavy, ateliéru (resp. kultúrnych inštitúcií) vrátane ich virtuálnych alternatív.
	– Jednoducho opísať základné prvky (<i>farba, čiara, tvar...</i>) v diele vybraného predstaviteľa výtvarného umenia.	– Objavovanie základných výtvarných vyjadrovacích prostriedkov: čiara, škvrna, tvar, farba, plocha v dielach vybraných umelkyní a umelcov.
Tvorivá osobnosť	– Pomenovať a jednoducho výtvarne vyjadriť základné emócie (napr. výberom farby, čiary a pod).	– Výtvarné vyjadrenie základných pocitov/emócií (radosť, smútok, hnev...) pomocou voľnej kresby alebo maľby.
	– Jednoducho reflektovať vlastnú výtvarnú tvorbu.	– Reflexia vlastnej tvorby (tzn. jednoducho opísať/pomenovať svoju prácu - výber farieb, postup, silné/slabé stránky a pod.) – Tvorba vlastného portfólia.
	– Počas tvorivého procesu pracovať v malej skupine (rešpektovať pravidlá skupinovej práce a postupy spolužiakov).	– Tvorenie skupinových prác.

Učebné osnovy predmetu Výtvarná výchova pre 2. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu – 1 hodina týždenne – 33 hodín ročne

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Výtvarný jazyk a komunikácia	- Rozlíšiť a použiť vybrané výtvarné vyjadrovacie prvky a kompozičné princípy v jednoduchých zadaniach a vlastných zámeroch, tzn.: - miešať farebné tóny; kombinovať rôzne druhy čiar a tvarov; - rozlíšiť a použiť tonálny kontrast (tmavé/svetlé; teplé/studené farby); striedanie/opakovanie prvkov, tvarov, línií; symetriu; proporcie.	Výtvarné vyjadrovacie prostriedky – prvky (miešanie/kombinovanie <i>farieb, čiar a tvarov</i>) a kompozičné princípy (<i>striedanie/opakovanie</i> prvkov, tvarov, línií; <i>symetria</i>; <i>kontrast</i> – tmavé/svetlé, teplé/studené; <i>proporcie</i>) ich vlastnosti a kombinácie. Výtvarné asociácie na rôzne zmyslové podnety (napr. jednoduchým experimentovaním s farbou a čiarou reagovať na sluchový, hmatový alebo čuchový podnet).
	Prostredníctvom hravého experimentovania rozvíjať fantáziu a objavovať možnosti použitia nástrojov, materiálov, techník a postupov.	- Tvorenie prostredníctvom rôznych nástrojov (ceruza, štetce, pastely suché/mastné), materiálov (papier, textil, odpadový materiál) a postupov – kresba, maľba, grafika (otlačanie, pečiatkovanie), modelovanie (z plastelíny, model. hmoty) a experimentovanie s nimi. Výtvarné aktivity v interiéri, exteriéri aj v prírode. - Tvorenie dočasných a procesuálnych prác (tvorenie z piesku, zo snehu, z prírodnín/land art a pod.). - Výtvarné laborovanie s postupmi vybraných ľudových tradičných remesiel (napr. modelovanie z hliny, plstenie, výšivka a pod.)
	- Jednoducho interpretovať diela a opísať podnety z umenia (napr. opísať ľud. remeslo, obraz, umelecké dielo). - Opísať postup/kroky, materiály a nástroje použité pri tvorbe	- Vizuálne obrazné vyjadrovanie námetov a tém z umenia a kultúry (napr. inšpirácia technikami ľudového umenia, ilustráciami rozprávok a pod.). - Objavovanie spôsobov prezentovania výtvarných diel a dôvodov ich prezentácie (napr. spoločná výstava na chodbe školy, triedna nástenka, účasť vo výtvarnej súťaži a pod.).

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	vlastného výtvarného diela.	
	– Vnímať kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy.	– Vizuálna symbolika z dôležitých oblastí života (symboly sviatkov, domova, obce a pod.).
	– Vyjadriť pocity a zážitky z návštevy kultúrnej inštitúcie z obce a regiónu.	– Návšteva múzea, pamiatky, sakrálnej stavby, výstavy, ateliéru (kultúrnych inštitúcií) vrátane ich virtuálnych alternatív.
	– Opísať základné prvky (<i>farba, čiara, tvar...</i>) v diele vybraného predstaviteľa výtvarného umenia.	– Objavovanie základných výtvarných vyjadrovacích prostriedkov: čiara, škvrna, tvar, farba, plocha v dielach vybraných umelkyní a umelcov.
Tvorivá osobnosť	– Pomenovať a jednoducho výtvarne vyjadriť základné emócie (napr. výberom farby, čiary a pod).	– Výtvarné vyjadrenie základných pocitov/emócií (radosť, smútok, hnev...) pomocou voľnej kresby alebo maľby.
	– Jednoducho reflektovať vlastnú výtvarnú tvorbu.	– Reflexia vlastnej tvorby (tzn. opísať svoju prácu - výber farieb, silné/slabé stránky a pod.) – Tvorba vlastného portfólia.
	– Počas tvorivého procesu pracovať skupine (rešpektovať pravidlá skupinovej práce a postupy spolužiakov).	– Tvorenie skupinových prác.

Učebné osnovy predmetu Výtvarná výchova pre 3. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu – 1 hodina týždenne – 33 hodín ročne

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Výtvarný jazyk a komunikácia	– Rozlíšiť a použiť vybrané výtvarné vyjadrovacie prvky (teplé/studené farby; svetlé/tmavé farby; tvary a línie) a kompozičné princípy (symetria, kontrast farebný/tvarový; proporcie; rozmanitosť) v jednoduchých zadaniach a vlastných zámeroch.	– Výtvarné vyjadrovacie prostriedky – prvky (teplé/studené farby; svetlé/tmavé farby; tvary a línie) a kompozičné princípy (symetria, kontrast farebný/tvarový; proporcie; rozmanitosť), ich vlastnosti a kombinácie. – Výtvarné asociácie na rôzne zmyslové podnety (napr. jednoduchým experimentovaním s farbou a čiarou reagovať na sluchový, hmatový alebo čuchový podnet).
	– Prostredníctvom hravého experimentovania rozvíjať fantáziu a objavovať možnosti použitia nástrojov, materiálov, techník, technológií, postupov.	– Tvorenie prostredníctvom rôznych nástrojov (štetce, hubky, ruky, pečiatky a pod.), materiálov (papier, textil, odpadový/prírodný materiál a pod.), techník (koláž, frotáž, mozaika a pod.) technológií a postupov – kresba, maľba, grafika, modelovanie, priestorová tvorba a experimentovanie s nimi. – Výtvarné aktivity v interiéri, exteriéri, aj v prírode.
	– Identifikovať dostupné digitálne zariadenia na tvorbu digitálneho obsahu.	– Tvorenie dočasných a procesuálnych prác (tvorenie z piesku, zo snehu, z prírodnín/land art a pod.). – Výtvarné laborovanie s postupmi vybraných ľudových tradičných remesiel (napr. modelovanie z hliny, plstenie, výšivka a pod.)
		– Rozlišovanie digitálnych zariadení (napr. počítače, tablety, smartfóny, digitálne kamery) a typov digitálneho, AI generovaného obsahu (uvedenie si existencie AI generovaných obrázkov alebo videí).
Umenie a vizuálna kultúra	– Tvorivo interpretovať diela a opísať podnety z umenia (napr. opísať ľud. remeslo, obraz, umelecké dielo)	– Vizuálne obrazné vyjadrovanie námetov a tém z umenia a kultúry (napr. inšpirácia technikami ľudového umenia alebo vybranými umeleckými smermi).
	– Opísať proces vzniku vlastného výtvarného artefaktu (postup, materiál, nástroje, inšpiráciu).	– Objavovanie spôsobov prezentovania umeleckých diel a dôvodov ich prezentácie (napr. školská galéria/výstava, prezentácia na školských trhoch, účasť vo výtvarných súťažiach a pod.). – Uvedenie si existencie AI generovaných obrázkov alebo videí.
		– Reklama v rôznom prostredí (napr. tvorba vlastného plagátu, loga, obalu alebo rozbor reklamného pútača).

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	– Identifikovať kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy.	– Vizuálna symbolika z dôležitých oblastí života (rozmanitosť a symboly iných kultúr a pod.).
	– Vyjadriť pocity a zážitky z návštevy kultúrnej inštitúcie z obce a regiónu.	– Návšteva múzea, pamiatky, sakrálnej stavby, výstavy, ateliéru (resp. kultúrnych inštitúcií) vrátane ich virtuálnych alternatív.
	– Opísať diela niekoľkých predstaviteľov výtvarného umenia.	– Objavovanie základných kompozičných princípov: rytmus, symetria, farebný a tvarový kontrast v dielach vybraných umelkyní a umelcov.
Tvorivá osobnosť	– Výtvarne reagovať na emócie a pocity	– Vyjadrenie pocitov/emócií v umení a vizuálnej kultúre (napr. výtvarné vyjadrenie pocitov z hudby, príbehu alebo z konkrétneho výtvarného diela).
	– Reflektovať vlastnú výtvarnú tvorbu.	– Základné postupy reflexie pri tvorbe a vnímaní umeleckého diela (skúsenosti z tvorby, opísať/zhodnotiť vlastné dielo - slabé/silné stránky, správnosť postupu a pod.). – Tvorba výtvarného portfólia.
	– Počas tvorivého procesu pracovať v skupine (dohodnúť sa na deľbe práce; rešpektovať pravidlá kolektívnej práce a postupy spolužiakov).	– Tvorenie kolektívnych prác.

Vzdelávacia oblasť: Zdravie a pohyb

Telesná a športová výchova

Vzdelávacia oblasť	Zdravie a pohyb
Vyučovací predmet	Telesná a športová výchova
Škola	Cirkevná spojená škola, Okružná 2062/25, Dolný Kubín
Názov Školského vzdelávacieho programu	„Učíme pre život“
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	1. cyklus (1. – 3. ročník)
Časový rozsah výučby	spolu 6 hodín / 1. cyklus 1. ročník – 2 hodiny/týždeň, 66 hodín/rok 2. ročník – 2 hodiny/týždeň, 66 hodín/rok 3. ročník – 2 hodiny/týždeň, 66 hodín/rok
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb vytvára u žiaka priestor pre rozvoj pohybovej a zdravotnej gramotnosti, so zameraním sa na osvojenie vedomostí a zručností súvisiacich so zdravým spôsobom života, pohybovou a športovou aktivitou.

Zdravotná gramotnosť znamená dosiahnutie úrovne vedomostí, osobných zručností a sebadôvery pri prijímaní opatrení na zlepšenie osobného a komunitného zdravia zmenou osobného životného štýlu a životných podmienok. Zlepšením prístupu k informáciám o zdraví a ich schopnosti efektívne ich využívať je zdravotná gramotnosť rozhodujúca pre posilnenie postavenia starostlivosti o svoje zdravie.

Pod pohybovou gramotnosťou rozumieme zastrešujúci koncept, ktorý zachytáva vedomosti, zručnosti, porozumenie a hodnoty týkajúce sa prevzatia zodpovednosti za cieľavedomú pohybovú aktivitu a pohyb človeka v priebehu celého života, bez ohľadu na fyzické alebo psychologické obmedzenia. Žiaci porozumejú významu pohybovej a športovej aktivity pri upevňovaní telesného a duševného zdravia a spoznajú účinok vykonávaných cvičení na ľudský organizmus.

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb rozvíja autonómnu, sociálnu, emočnú, intelektuálnu ako i etickú stránku žiaka. Pri realizovaní obsahu vzdelávacej oblasti je dôležité rešpektovať individuálne dispozície a potreby žiakov v súlade so základnými princípmi inklúzie. Významnou súčasťou je motivácia žiakov k dosiahnutiu individuálnych zlepšení svojej všeobecnej pohybovej výkonnosti a pohybovej gramotnosti, pri akceptovaní vlastných pohybových kompetencií a ich limitov.

Aktivity vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb realizované prostredníctvom vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova, ako aj každodenné školské pohybové aktivity, kurzové formy výučby a výchovná činnosť v rámci školského klubu detí, sa realizujú v rámci konceptu aktívnej školy. Dôležitým poslaním vzdelávacej oblasti je vytváranie pozitívneho vzťahu žiakov k pravidelnej pohybovej a športovej činnosti, ako nevyhnutného základu aktívneho využívania voľného času. Jedným z hlavných cieľov vzdelávacej oblasti je pochopiť význam pohybu ako esenciálnej súčasti každodenného života a jeho kľúčový vplyv na duševné a telesné zdravie.

Pohybovú aktivitu by mali žiaci vnímať ako primárnu možnosť trávenia voľného času a dôležitý a nenahraditeľný prostriedok sebarozvoja a budovania sebavedomia založeného na reálnych fyzických zážitkoch. Pre začlenenie pohybovej aktivity do každodenného života je nevyhnutné rozvíjať pohybové schopnosti a osvojiť si pohybové zručnosti v rôznych oblastiach pohybových, tanečných, manipulačných a športových aktivít, ktoré následne budú vytvárať priestor pre rozvoj komplexnej pohybovej gramotnosti. Súčasne by žiaci mali mať predstavu o svojich vlastných pohybových kompetenciách, mali by v rámci telesnej a športovej výchovy dostať príležitosť spoznávať zákonitosti fungovania ľudského tela. Tie je možné odhaľovať pravidelným monitorovaním telesnej zdatnosti a všeobecnej pohybovej výkonnosti, ktoré poskytne žiakom príležitosť získať informácie o vlastných pohybových možnostiach. Súčasťou vzdelávacej oblasti je aj získavanie základných vedomostí a zručností pre zvládanie situácií ohrozenia bezpečnosti, zdravia a života v rámci praktických účelových a sebaobranných cvičení. Komponenty vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb vychádzajú z jej charakteristiky a jej cieľov.

Základné komponenty sú

- Zdravie a životný štýl
- Pohybové kompetencie
- Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť
- Šport a pohybová aktivita
- Ochrana a bezpečnosť života a zdravia obyvateľstva

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

1. Vytvoriť pozitívny vzťah k pohybovej aktivite a športu.
2. Hodnotiť vplyvu pohybu na telesné a duševné zdravie.
3. Vnímať pohybovú aktivitu ako možnosť trávenia voľného času a prostriedok sebarozvoja.
4. Pomenovať význam diagnostiky ako prostriedku pre získanie informácií o úrovni vlastnej telesnej zdatnosti vo vzťahu ku zdraviu.
5. Mať rozvinuté pohybové schopnosti a osvojiť si pohybové zručnosti pohybovými a športovými aktivitami.
6. Mať vedomosti a zručnosti potrebné pre ochranu života a zdravia v krízových situáciách.

Zabezpečenie tretej vyučovacej hodiny telesnej a športovej výchovy

Škola splní rozsah vyučovania telesnej a športovej výchovy v zmysle § 15a zákona 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Tieto náhrady podporujú pohybovú gramotnosť a zdravotnú gramotnosť, ktoré sú kľúčové pre celoživotný prístup k fyzickej aktivite a zdraviu. Každý druh náhrady musí byť riadne zaznamenaný v Triednej knihe a súčasťou učebných osnov Školského vzdelávacieho programu. Zabezpečenie tretej vyučovacej hodiny Telesnej a športovej výchovy je aktivitami podľa aktuálnej situácie počas školského roka. Realizácia tretej hodiny vyučovacieho predmetu Telesná a športová výchova v 1. cykle:

1. ročník

September	Korčuliarsky výcvik	10 h
Jún	Miniolympiáda	5 h

Jún	školský výlet	6 h
2-krát ročne	návšteva knižnice - formou vychádzky	4 h
4-krát ročne	Farský kostol* začiatok šk. roka (2km) formou vychádzky	8 h

2. ročník

September	Korčuliarsky výcvik	10 h
Jún	Miniolympiáda	5 h
Jún	školský výlet	6 h
2-krát ročne	návšteva knižnice - formou vychádzky	4 h
4-krát ročne	Farský kostol* začiatok šk. roka (2km) formou vychádzky	8 h

3. ročník

September	Plavecký výcvik	15 h
Október	Korčuliarsky výcvik	10 h
Máj	púť prvoprijímajúcich do Klina	6 h
Jún	Miniolympiáda	6 h
Jún	školský výlet	6 h
4-krát ročne	Farský kostol* začiatok šk. roka (2km) formou vychádzky	8 h

Didaktické hry

V 1. cykle sa konajú 1- krát v roku v trvaní 4 hodín. Pred DH sa zrealizuje deň prípravy najmä na teoretickú časť v rozsahu 2-4 hodín podľa náročnosti plánovaných činností. Na komplexnejšie zabezpečenie uplatňovania učiva je možné využívať ďalšie vzdelávacie a organizačné činnosti školy:

- vhodné témy z obsahu niektorých vyučovacích predmetov – medzi predmetové vzťahy,
- úlohy objektovej ochrany školy,
- rešpektovanie vnútorného poriadku školy,
- požiarne a poplachové smernice,
- zabezpečenie úrazovej zábrany a predlekárskej prvej pomoci,
- cvičenia v prírode v rámci TV,
- príprava učiteľov na proces v DH.

Obsah tematických celkov v jednotlivých ročníkoch na Didaktických hrách

1. ročník

a) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana, naše mesto – všeobecná charakteristika;

- evakuácia školy v prípade ohrozenia – postup opustenia školy, miesto zhromaždenia, presun do bezpečného priestoru;
- signály civilnej ochrany a činnosť žiakov po ich vyhlásení;
- horľaviny a ich následky;

b) Zdravotná príprava- vybavenie domácej lekárničky a jej využitie pri poskytnutí prvej pomoci, nebezpečenstvo svojvoľného použitia liekov;

- ošetrovanie odrenín ruky, nohy, prstov a hlavy;
- privolanie pomoci k zranenému;
- význam symbolu „červený kríž“;

c) Pohyb a pobyt v prírode- orientácia v mieste školy a jej okolí;

- určenie svetových strán podľa slnka;
- významné budovy a ich účel, historické objekty našej obce – pamätníky, múzeá, galérie;
- poznávanie zelene v okolí obce;
- správanie sa k osamelým zvieratám;

2. ročník

a) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana- možnosti vzniku mimoriadnych udalostí v prírode a na objektoch;

- zoznámenie sa s detskou ochrannou maskou (DM-1, CM3-3/h), určenie veľkosti;
- druhy signálov civilnej ochrany a činnosť žiakov na vyhlásenie varovného signálu „Všeobecné ohrozenie“;
- evakuácia školy v prípade ohrozenia požiarom;
- protipožiarne stanovište, kde sa nachádza zbor požiarnej ochrany a spôsob jeho privolania;
- nebezpečenstvá pri zaobchádzaní s elektrickým a plynovým zariadením;
- zápalky, zapaľovače a horľaviny;

b) Zdravotná príprava- kedy a kadiaľ do nemocnice;

- správanie sa v čakárni, u lekára a pri školských lekárskech prehliadkach;

- pomoc lekárov chorým a zraneným;
- ochrana pred chorobami, účelné obliekanie;
- ochrana a prvá pomoc pri zistení kliešťa, uštipnutí zmijou, osou a včelou;

c) Pohyb a pobyt v prírode- význam vody v prírode, pitie povrchovej vody;

- jedovaté rastliny, jedovaté huby;
- zásady správneho a bezpečného správania sa v prírode;
- zvieratá vo voľnej prírode, nebezpečenstvo besnoty;
- značenie turistických chodníkov;

3. ročník

a) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana- evakuácia žiakov pri ohrození školy a jej okolia – prírodné katastrofy, živelné pohromy a výhražné správy;

- varovné signály CO a činnosť žiakov pri ich vyhlásení;
- druhy mimoriadnych udalostí a spôsob ich vyhlasovania;
- poloha školy, ulice, oboznámenie sa so zdrojmi ohrozenia;

b) Zdravotná príprava- všeobecné zásady ochrany zdravia aplikované na časti ľudského tela a časti tváre, starostlivosť o chrup;

- hygiena tela, bielizne, šiat;
- správna životospráva – jedlo, spánok, oddych, učenie;
- ošetrovanie a obväzovanie prstov ruky, lakťa, oka, hlavy;

c) Pohyb a pobyt v prírode- okolie nášho mesta, stanovište našej školy;

- orientácia podľa poludňajšieho tieňa;
- približné určovanie významných budov a iných dominánt v okolí podľa svetových strán;
- tvary zemského povrchu – rovina, pahorkatina, vysočina, kopec, hora, úbočie, svah, úpätie;
- chránené územie, objekty a prírodné útvary v obci a jej okolí

Učebné osnovy predmetu Telesná a športová výchova pre 1. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu – 2 hodiny týždenne – 66 hodín ročne

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Zdravie a životný štýl	Vysvetliť dôležitosť starostlivosti o svoje zdravie. Identifikovať zdraviu prospešné potraviny. Dodržiavať základné hygienické zásady pri vykonávaní pohybových aktivít.	Zásady zdravého životného štýlu, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny, pohyb a odpočinok v dennom režime
Zdravie a životný štýl	Zopakovať cvičenie pre správne držanie tela podľa ukážky učiteľa. Dodržiavať základné hygienické zásady. Identifikovať s pomocou učiteľa nesprávne držanie tela.	Hygienické zásady pred, pri a po cvičení, hygiena cvičebných úborov, význam dodržiavania základných hygienických zásad.
Zdravie a životný štýl	Identifikovať s pomocou učiteľa nesprávne držanie tela. Dodržiavať základné hygienické zásady.	Organizácia cvičenia, dopomoc pri cvičení.
Zdravie a životný štýl	Zopakovať cvičenie pre správne držanie tela podľa ukážky učiteľa. Dodržiavať základné hygienické zásady pri vykonávaní pohybových aktivít.	Zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoj, v sede, v ľahu, príčiny chybného držania tela, cvičenia pre správne držanie tela.
Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	Dosiahnuť individuálne zlepšenie v úrovni pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti. Vysvetliť význam pohybu, ktorý je potrebný pre rozvoj telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti.	Význam pravidelnosti cvičenia pri rozvíjaní pohybových schopností.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Pohybové kompetencie	Zúčastniť sa poradových cvičení podľa pokynov. Reagovať na zmeny v priestore (rad, zástup, kruh). Zopakovať ukážku behu podľa ukážky učiteľa. Uplatňovať základné zručnosti pri realizácii sezónnych pohybových aktivít (korčuľovanie). Bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore a teréne.	Základné postoje, obraty – rad, zástup, kruh, polkruh, jednotliviec, dvojica, trojica, na značky, čiara, priestor, ihrisko, poradové cvičenia a hry ako prostriedky účelnej organizácie činností v priestore.
Pohybové kompetencie	Zopakovať ukážku behu podľa ukážky učiteľa. Zopakovať ukážku skoku znožmo z miesta podľa ukážky učiteľa., Rytmicky správne imitovať pohyb tela podľa ukážky učiteľa. , Poznať správnu techniku hádzania a chytania vo dvojici na mieste (rôzne techniky) podľa ukážky učiteľa.	Lokomočné zručnosti – beh rýchly, štart z rôznych polôh, beh so zmenami smeru, hod loptičkou.
Pohybové kompetencie	Predviesť kolísku a kotúl vpred s pomocou učiteľa. Predviesť ľah vznesmo. Zopakovať ukážku cvičenia na náradí.	Gymnastika – základné gymnastické cvičenia (základné polohy a postoje, cvičenia okolo rôznych osí tela cvičiaceho ako prevaly, obraty a kotúle), cvičenie na náradí (lavičky, rebriny, debna, preliezky, mostík, trampolínka).
Pohybové kompetencie	Uplatňovať základné zručnosti pri realizácii sezónnych pohybových aktivít. Bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore a teréne a v rôznych prírodných podmienkach.	Chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom na povrch a terén, turistika – jej druhy a formy.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Pohybové kompetencie	Uplatňovať základné zručnosti pri realizácii sezónnych pohybových aktivít.	Cvičenia a hry zamerané na osvojenie si základných zručností z korčuľovania na ľade.
Šport a pohybová aktivita	Poznať základné pravidlá vybraných športových hier. Spolupracovať v tíme pri hre športových hier. Poznať pravidlá fair play (poctivej hry)., Poznať pojem olympiáda. Vysvetliť pojem olympiáda.	Základné pravidlá realizovaných hier a športových činností (priebeh, bezpečnosť, výber športového náčinia v súlade s určeným účelom).
Ochrana a bezpečnosť života a zdravia obyvateľstva	Poznať základné pravidlá cestnej premávky. Vymenovať aspoň 2 pravidlá cestnej premávky pre chodcov.	Kolektívne aktivity (organizované prechádzky v okolí školy, hry s cieľom poukázať na dôležitosť spolupatričnosti a kolektívnosti).
Ochrana a bezpečnosť života a zdravia obyvateľstva	Identifikovať osoby v škole, na ktoré je potrebné sa obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života v škole. Vymenovať osoby v škole, na ktoré je potrebné sa obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života v škole. Poznať jednotlivé profesie záchranných zložiek (hasiči, policajti, záchranári).	Význam vzťahov s inými ľuďmi vrátane rodičov, rovesníkov, spolupráca v skupine.
Ochrana a bezpečnosť života a zdravia obyvateľstva	Poskytnúť prvú pomoc na vekuprimeranej úrovni. Identifikovať situácie ohrozujúce bezpečnosť, zdravie a život obyvateľstva.	Prvá pomoc pri drobných poraneniach (odrenina, uštipnutie hmyzom).

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	Poznať tiesňovú linku 112 (zjednotené celoeurópske tiesňové telefónne číslo). Poznať ďalšie tiesňové linky (158, 155, 150).	

Učebné osnovy predmetu Telesná a športová výchova pre 2. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu – 2 hodiny týždenne – 66 hodín ročne

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Zdravie a životný štýl	Jednoducho popísať ako sa stará o svoje zdravie (o hygienu tela, o pravidelný pohyb, aké nosí oblečenie, ako sa stravuje). Vybrať z určitej skupiny potravín 1 zdravú a 1 nezdravú potravinu. Vysvetliť, prečo je vhodné sa pred a po vykonaní pohybovej aktivity (potenie) prezliecť. Vysvetliť, prečo je vhodné sa po vykonaní pohybovej aktivity umyť alebo osprchovať.	Zásady zdravého životného štýlu, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny (identifikovať 1 zdraviu prospešnú potravinu), pohyb a odpočinok v dennom režime.
Zdravie a životný štýl	Predviesť cvičenie pre správne držanie tela v správnej technike.	Organizácia cvičenia, dopomoc pri cvičení.
Zdravie a životný štýl	Predviesť správne aj nesprávne držanie tela podľa ukážky učiteľa.	Zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoju, v sede, v ľahu, príčiny chybného držania tela, cvičenia pre správne držanie tela.
Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	Porozumieť významu zlepšenia vlastnej telesnej zdatnosti. Porozumieť pravidlám základných pohybových hier. Vysvetliť pravidlá jednej pohybovej hry. Identifikovať s pomocou učiteľa fyziologické prejavy tela pri pohybovej aktivite (napr. potenie, dýchanie), podstatu zmeny farby pokožky pri pohybe (sčervenanie).	Pohybové prostriedky pre rozvoj pohybových schopností (cvičenia, hry, súťaže, prekážkové dráhy).

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Pohybové kompetencie	Zopakovať ukážku hodu loptičkou podľa ukážky učiteľa. V správnej technike predviesť skok znožmo z miesta. Predviesť správnu techniku hádzania a chytania vo dvojici na mieste (rôzne techniky). Uplatňovať základné zručnosti pri realizácii sezónnych pohybových aktivít (korčuľovanie). Vymenovať aspoň 2 úpolové športy (judo, karate, zápasenie, MMA).	Lokomočné zručnosti – beh akceleračný, štarty z rôznych polôh, beh so zmenami smeru, hod loptičkou, skok do diaľky znožmo z miesta.
Pohybové kompetencie	Predviesť kotúľ vpred v rôznych obmenách a väzbách. Vykonať stoj, drep, kľak, sed, ľah podľa pokynov. Pomenovať základné poradové útvary a základné polohy tela.	Gymnastika – základné gymnastické cvičenia (základné polohy a postoje, cvičenia okolo rôznych osí tela cvičiaceho ako prevaly, obraty a kotúle, stojka na lopatkách), cvičenie na náradí (lavičky, rebriny, debna, preliezky, mostík, trampolínka).
Pohybové kompetencie	Predviesť správnu techniku hádzania a chytania vo dvojici na mieste (rôzne techniky). Predviesť manipuláciu s vybraným náčiním (švihadlo, lopta).	Manipulačné zručnosti – pohybové hry a cvičenia zamerané na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a pomôckami, lezecké a prekážkové dráhy, hody, chytanie, vedenie lopty nohou, manipulácia s loptou rôznymi časťami tela.
Pohybové kompetencie	Rytmicky správne zladiť pohyb tela s hudobným rytmom.	Rytmické cvičenia spojené s vytlieskavaním, vydupávaním, hrou na tele, cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti, tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky a poskoky.
Pohybové kompetencie	Uplatňovať základné zručnosti pri realizácii sezónnych pohybových aktivít(korčuľovanie). Opísať bezpečnostné pravidlá pohybu v rôznom teréne.	Cvičenia a hry zamerané na osvojenie si základných zručností z korčuľovania na ľade.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Šport a pohybová aktivita	Dodržiavať základné pravidlá vybraných športových hier (po upozornení učiteľom). Identifikovať, ak niekto nedodržiava pravidlá športových hier. Rešpektovať súperov pri hre športových hier. Vysvetliť dôležitosť dodržiavania pravidiel fair play. Dodržiavať pravidlá fair play. Poznať olympijské symboly (znak, hymna, oheň, farby, heslo). Vymenovať aspoň jeden olympijský symbol.	Význam a základy fair-play (športová etika), kooperácia a špecifiká komunikácie v pohybových a športových činnostiach.
Ochrana a bezpečnosť života a zdravia obyvateľstva	Vymenovať aspoň 2 pravidlá cestnej premávky pre cyklistov. Dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov.	Kolektívne aktivity (organizované prechádzky v rámci mesta, hry s cieľom poukázať na dôležitosť spolupatričnosti a kolektívnosti)
Ochrana a bezpečnosť života a zdravia obyvateľstva	Identifikovať osoby, na ktoré je potrebné sa obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života v mimoškolskom prostredí. Vymenovať osoby, na ktoré je potrebné sa obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života v mimoškolskom prostredí.	Význam vzťahov s inými ľuďmi vrátane rodičov, rovesníkov, spolupráca v skupine, poznanie svojich schopností.
Ochrana a bezpečnosť života a zdravia obyvateľstva	Vlastnými slovami pomenovať život ohrozujúce stavy. Poznať základné postupy poskytovania prvej pomoci. Opísať jeden veku primeraný postup poskytnutia prvej pomoci.	Prvá pomoc pri drobných poraneniach (uštipnutie hadom).
Ochrana a bezpečnosť života a	Identifikovať dôvody použitia tiesňovej linky 112.	Simulácia ohrozujúcej situácie v prostredí triedy a nácvik privolania pomoci (požiar). Základné poznatky

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
zdravia obyvateľstva	Identifikovať dôvody použitia ďalších tiesňových liniek (158, 155, 150). Opísať jednotlivé profesie záchranných zložiek (hasiči, policajti, záchranári).	súvisiace s ochranou života a zdravia v mimoriadnych situáciách (povodeň).

Učebné osnovy predmetu Telesná a športová výchova pre 3. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu – 2 hodiny týždenne – 66 hodín ročne

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Zdravie a životný štýl	Pochopiť dôležitosť starostlivosti o svoje zdravie. Identifikovať dôsledky nesprávneho stravovania, nedostatočného pohybu a nedostatočnej hygieny. Vysvetliť dôsledky nesprávneho stravovania, nedostatočného pohybu, nedostatočnej hygieny. Identifikovať aspoň tri zdravu prospešné potraviny. Vymenovať 3 zdravé a 3 nezdravé potraviny. Opísať 3 zdravé potraviny a 3 nezdravé potraviny.	Zásady zdravého životného štýlu, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny (identifikovať 3 zdravu prospešné potraviny), pohyb a odpočinok v dennom režime.
Zdravie a životný štýl	Dodržiavať základné hygienické zásady pri vykonávaní pohybových aktivít. Nosiť na pohybovú aktivitu čisté a hygienické oblečenie. Dodržiavať základné hygienické pravidlá po cvičení.	Organizácia cvičenia, dopomoc pri cvičení.
Zdravie a životný štýl	Rozlišovať správne a chybné držanie tela. Vysvetliť dôsledky dlhodobého nesprávneho držania tela (bolesti chrbta, bolesti končatín). Ukázať správne držanie tela v stoji a v sede. Predviesť aspoň dve cvičenia pre podporu správneho držania tela.	Zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoji, v sede, v ľahu, príčiny chybného držania tela, cvičenia pre správne držanie tela.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	Dosiahnuť individuálne zlepšenie v úrovni pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti. Identifikovať s pomocou učiteľa vlastné individuálne dispozície pre dosiahnutie výkonu, význam zlepšenia vlastnej telesnej zdatnosti ako dôležitého zdravotného faktora. Vysvetliť význam pohybu, ktorý je potrebný pre rozvoj telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Vymenovať 2 fyziologické prejavy tela pri pohybovej aktivite (napr. potenie, dýchanie). Identifikovať s pomocou učiteľa význam cvičenia pre zlepšenie svojho výkonu.	Poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri telesnom zaťažení, potenie, dýchanie, farba, pokožky, koordinácia pohybov.
Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	Predviesť aspoň dve pohybové hry pre rozvoj pohybových schopností. Predviesť dve vybrané pohybové hry na základe vlastnej preferencie.	Pohybové prostriedky pre rozvoj pohybových schopností - štafety.
Pohybové kompetencie	Využívať základnú techniku behu, skoku a hodu loptičkou. Zopakovať ukážku skoku do diaľky podľa ukážky učiteľa. Poznať rozdiel medzi rýchlym a vytrvalostným behom. Rozlíšiť rýchly a vytrvalostný beh. V správnej technike predviesť skok do diaľky. Bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore	Lokomočné zručnosti – bežecká abeceda, beh vytrvalostný, hod plnou loptou

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	a teréne a v rôznych prírodných podmienkach.	
Pohybové kompetencie	Využívať základné gymnastické cvičenia v rôznych obmenách. Predviesť cvičenie na náradí (lavička, rebrina, mostík) podľa pokynov učiteľa. Predviesť kotúľ vpred, kotúľ vzad v rôznych obmenách a väzbách. Predviesť jednoduchú gymnastickú zostavu s využitím kotúľov, stojky na lopatkách a váhy predklonmo.	Gymnastika – základné gymnastické cvičenia (základné polohy a postoje, cvičenia okolo rôznych osí tela cvičiaceho ako prevaly, obraty a kotúle, stojka na lopatkách), cvičenie na náradí (lavičky, rebriny, debna, preliezky, mostík, trampolínka).
Pohybové kompetencie	Ukázať aspoň dve úpolové cvičenia Vo dvojici predviesť ukážku dvoch úpolových cvičení. Poznať úpolové športy (judo, karate, zápasenie, MMA).	Úpolové cvičenia a hry: preťahy, pretlaky, odpory, konfrontačné a kooperatívne cvičenia s partnerom, prípravné cvičenia pre nácvik pádovej techniky.
Pohybové kompetencie	Využívať základnú techniku manipulácie s náčiním a uplatniť ju v pohybovej alebo športovej hre. Zopakovať manipuláciu s vybraným náčiním (švihadlo, lopta) podľa ukážky učiteľa. Využiť manipuláciu s náčiním vo vybranej pohybovej hre (hádzanie, chytanie, streľba). Využiť manipuláciu s náčiním vo vybranej športovej hre (vedenie lopty, streľba).	Manipulačné zručnosti – pohybové hry a cvičenia zamerané na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a pomôckami, lezecké a prekážkové dráhy, hody, chytanie, dribling, vedenie lopty nohou, manipulácia s loptou rôznymi časťami tela.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
Pohybové kompetencie	Uplatňovať základné zručnosti pri realizácii sezónnych pohybových aktivít (korčuľovanie, plávanie). Bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore a teréne a v rôznych prírodných podmienkach	Cvičenia a hry zamerané na oboznámenie sa s vodným prostredím: splývanie, dýchanie a orientácia vo vode, skoky do vody z rôznych polôh, nácvik techniky plaveckých spôsobov kraul, znak a prsia. Cvičenia na ľade.
Šport a pohybová aktivita	Identifikovať základné olympijské symboly, olympijské motto, pojem olympiáda a uviesť príklady slovenských športovcov – olympionikov. Uplatňovať zásady fair – play pri hre a športových činnostiach. Identifikovať dôsledky a sankcie nedodržania pravidiel fair play. Vysvetliť dôsledky a sankcie v prípade nedodržania pravidiel fair play. Rešpektovať dohodnuté pravidlá v hre a športovej činnosti Chápať výhru a prehru pri hre športových hier. Prijatť výhru a prehru pri hre športových hier.	Základy olympizmu – symboly, motto a základné pojmy, slovenský olympizmus.
Ochrana a bezpečnosť života a zdravia obyvateľstva	Rozpoznať a oznámiť situácie ohrozujúce bezpečnosť, zdravie a život obyvateľstva Vlastnými slovami opísať 1 dôvod na použitie vybratej tiesňovej linky.	Kolektívne aktivity (organizované prechádzky na určené miesta, účelové hry s cieľom poukázať na dôležitosť spolupatričnosti a kolektívnosti).
Ochrana a bezpečnosť života a zdravia obyvateľstva	Identifikovať osoby, na ktoré by sa mali obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života. Uviesť príklady ohrozenia zdravia alebo života v školskom	Význam vzťahov s inými ľuďmi vrátane rodičov, rovesníkov, spolupráca v skupine, sebaochrana, rešpekt, sebaúcta.

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
	alebo v mimoškolskom prostredí, v ktorých je potrebné použiť číslo zjednotenej tiesňovej linky (112).	
Ochrana a bezpečnosť života a zdravia obyvateľstva	Poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni. Predviesť jeden veku primeraný postup poskytnutia prvej pomoci v skupine. Rozpoznať a oznámiť situácie ohrozujúce bezpečnosť, zdravie a život obyvateľstva.	Prvá pomoc pri drobných poraneniach (úpal, popálenina). Simulácia ohrozujúcej situácie v prostredí triedy a nácvik privolania pomoci (autonehoda). Základné poznatky súvisiace s ochranou života a zdravia v mimoriadnych situáciách (zemetrasenie).
Ochrana a bezpečnosť života a zdravia obyvateľstva	Dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov. Dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre cyklistov.	Základné pravidlá cestnej premávky.

Nadpredmetový koncept – realizuje sa naprieč všetkými vyučovacími predmetmi

Charakter

Nadpredmetový koncept	Charakter
Škola	Cirkevná spojená škola, Dolný Kubín
Názov Školského vzdelávacieho programu	„Učíme pre život“
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	1. cyklus
Časový rozsah výučby	realizuje sa integrovane vo všetkých vyučovacích predmetoch 1. cyklu bez samostatnej časovej dotácie v učebnom pláne
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika nadpredmetového konceptu

Pod charakterom rozumieme súbor osobnostných morálnych čŕt alebo dispozícií, ktoré súvisia so správaním človeka, ovplyvňujú jeho motiváciu a vyvolávajú špecifické morálne city. Prejavom dobrého charakteru je šťastný a naplnený život, ako aj spravodlivá a solidárna spoločnosť. Výchova charakteru zahŕňa všetky explicitné aj implicitné výchovné aktivity, ktoré pomáhajú žiakovi rozvinúť cnosti, čo zjednodušene môžeme chápať ako pozitívne osobnostné silné stránky.

Rozvoj charakteru je dlhodobý proces, ktorý je podporovaný bezpečným prostredím, vzťahmi založenými na dôvere a príležitosťami pre skúsenosť a reflexiu. Vyžaduje si spoluprácu žiaka, školy aj širšej komunity. Úlohou školy je vytvárať prostredie, v ktorom žiaci môžu bezpečne objavovať, kým sú, rozvíjať svoje silné stránky a hodnoty a učiť sa ich uplatňovať v prospech seba aj druhých.

Charakter nie je samostatný vyučovací predmet a nemá vlastnú časovú dotáciu v učebnom pláne. Ako nadpredmetový koncept sa rozvíja naprieč všetkými vyučovacími predmetmi 1. cyklu, v kultúre a étose školy, v každodenných situáciách a vzťahoch, ako aj v školskom klube detí a v centre voľného času. Za jeho rozvíjanie zodpovedajú všetci pedagogickí zamestnanci školy, ktorí sú žiakom zároveň modelom láskavého a reflektujúceho správania.

V našej cirkevnej škole je výchova charakteru prirodzene prepojená s výchovou ku kresťanským čnostiam a s pastoračným programom školy. Evanjeliové hodnoty – úcta k životu a k ľudskej dôstojnosti, spravodlivosť, pravdivosť, odpustenie a služba druhým – tvoria hodnotový rámec, v ktorom sa jednotlivé komponenty charakteru rozvíjajú.

Komponenty nadpredmetového konceptu

Rámec výchovy charakteru pozostáva z dvoch hlavných morálnych dispozícií – rozvážnosti a prosociálnej orientácie – a zo siedmich komponentov. Rozvážnosť (praktická múdrosť) znamená schopnosť žiaka rozlišovať a voliť si morálne zrelé riešenia v konkrétnej životnej situácii. Prosociálna orientácia znamená vôľu a schopnosť konať v prospech druhého aj bez očakávania odmeny. Obe prenikajú všetkými siedmimi komponentmi:

- morálne vedomie,
- intelektuálna zvedavosť,
- odvaha,
- odolnosť,
- úcta k druhým,
- spravodlivosť,
- líderstvo.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

Cieľom rozvíjania charakteru v 1. cykle je, aby žiak:

- rozpoznal a pomenoval základné a vzťahové emócie u seba aj u druhých a učil sa ich primerane vyjadrovať,
- rozlišoval vhodné a nevhodné správanie a chápal, že jeho konanie ovplyvňuje druhých,
- zvedavo kládol otázky, hľadal vysvetlenia a vytrval pri riešení úloh aj po neúspechu,
- vyjadril svoj názor v bezpečnom prostredí, vedel sa priznať k chybe a zastať sa druhých,
- dokončil primerane náročnú úlohu, pomenoval, čo mu nejde, a požiadal o pomoc,
- prejavoval úctu, láskavosť a starostlivosť voči spolužiakom a blízkym,
- dodržiaval dohodnuté pravidlá, rozpoznal, čo je férové a neférové, a vedel sa ospravedlniť,
- uvedomoval si, že dôvera a zverená úloha prinášajú aj zodpovednosť, a povzbudzoval druhých v spoločnej práci.

Učebné osnovy nadpredmetového konceptu Charakter pre 1. cyklus

Výkonové štandardy vymedzujú, čo má žiak zvládnuť na konci 1. cyklu. Tretí stĺpec uvádza obsahové zameranie a overené námety, ktorými sa daný komponent rozvíja v jednotlivých vyučovacích predmetoch a v živote školy.

KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD A NÁMETY DO VÝUČBY
Morálne vedomie	Identifikovať a pomenovať základné a vzťahové emócie (radosť, hrdosť,	<i>Emócie a ich pomenovanie, vhodné a nevhodné správanie, jednoduché spôsoby upokojenia sa.</i> <i>Rozbor konania postáv v čítaných textoch (SJL), v biblických príbehoch (NBV).</i>

KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD A NÁMETY DO VÝUČBY
	smútok, hnev a pod.) a priradiť ich k jednoduchým príbehom alebo situáciám z vlastného života. Rozlišovať u seba a u druhých vhodné a nevhodné správanie. S pomocou učiteľa používať jednoduché spôsoby, ako sa upokojiť a znova sústrediť (dýchanie, pauza, krátky rituál).	<i>Reflexia konfliktov v triede podľa postupu STOP – MYSLI – UROB.</i>
Intelektuálna zvedavosť	Zvedavo klásť otázky a hľadať vysvetlenie javov, ktoré ho zaujímajú. S podporou učiteľa vytrvať pri riešení jednoduchších úloh aj po neúspechu. So spätnou väzbou zhodnotiť svoj výkon a pomenovať, čo sa mu podarilo a čo nie.	<i>Otázka ako nástroj poznávania, chyba ako súčasť učenia sa, rastové nastavenie mysle.</i> <i>Bádateľské úlohy a pokusy (Človek a príroda), otázky typu „Čo myslíš, prečo?“.</i> <i>Nástenka otázok triedy, na ktorú žiaci dopĺňajú, čo ich zaujíma.</i>
Odvaha	V bezpečnom prostredí na vyzvanie učiteľa vyjadriť svoj názor pred skupinou. Chápať, že je správne pomáhať a zastávať sa druhých. V prípade potreby vyhľadať pomoc dospelšej osoby, ktorej dôveruje. Vedieť sa priznať, keď urobí chybu, napriek možným dôsledkom.	<i>Vyjadrenie vlastného názoru, pomoc druhému, priznanie chyby, komu sa môžem zveriť.</i> <i>Krátke prezentácie žiackych prác pred triedou (VYV, HUV, ČaS).</i> <i>Modelové situácie a dramatizácia (kto pomôže, keď niekomu ubližujú).</i> <i>Pravidlá triedy tvorené spoločne so žiakmi.</i>
Odolnosť	Dokončiť primerane náročnú úlohu a nevzdávať sa aj napriek ťažkostiam. Pomenovať, čo mu nejde, a požiadať o pomoc. Pomenovať na sebe charakterovú vlastnosť, ktorú by	<i>Vytrvalosť pri úlohe, prosba o pomoc, osobný cieľ zlepšenia.</i> <i>Postupne náročnejšie úlohy s možnosťou opakovaného pokusu (MAT, TSV, ČaSP).</i> <i>Sebahodnotiaci lístok po úlohe: čo mi šlo, kde som potreboval pomoc.</i>

KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD A NÁMETY DO VÝUČBY
	chcel zlepšiť, a pokúšať sa o to.	
Úcta k druhým	Vymenovať dobré vlastnosti druhých a pochváliť ich. Prejavovať starostlivosť o blízkych a spolužiakov. Poznať a zaujať základné roly v kooperatívnych úlohách.	<i>Dobré vlastnosti druhých, starostlivosť a pomoc, spolupráca v skupine a roly v nej.</i> <i>Kruh ocenení – žiaci pomenujú, čo dobré si všimli na spolužiakovi.</i> <i>Skupinová práca s pridelenými rolami vo všetkých predmetoch.</i> <i>Dobročinné a misijné aktivity školy a triedy.</i>
Spravodlivosť	Rozpoznať, keď je niečo férové alebo neférové, a hovoriť o tom, prečo to tak vníma. Chápať, že jeho činy môžu ovplyvniť druhých, a snažiť sa správať tak, aby nikomu neublížoval. Pri hre dodržiavať pravidlá a vedieť sa ospravedlniť, keď urobí chybu.	<i>Pravidlá a ich zmysel, férovosť, dôsledky konania, ospravedlnenie a náprava.</i> <i>Pravidlá hier a súťaží (TSV), delenie a spravodlivé rozdelenie (MAT).</i> <i>Triedne riešenie sporov formou rozhovoru o dôsledkoch a náprave.</i>
Líderstvo	Rozpoznávať, že rozhodnutia majú príčiny a následky pre skupinu. Uvedomovať si, že dôvera a zverená úloha prinášajú aj zodpovednosť. Sledovať dobré príklady správania u druhých a snažiť sa konať podobne, aby pomáhal skupine. Povzbudzovať druhých.	<i>Zodpovednosť za zverenú úlohu, príčina a následok, povzbudenie druhých.</i> <i>Služby v triede a striedanie zodpovedností počas týždňa.</i> <i>Vedenie krátkej časti aktivity spolužiakom (triednická hodina, rozcvička).</i>

Realizácia naprieč vyučovacími predmetmi

Charakter sa rozvíja vo všetkých vyučovacích predmetoch 1. cyklu; každý predmet prispieva svojím obsahom aj spôsobom práce:

- slovenský jazyk a literatúra – práca s literárnymi postavami, ich rozhodnutiami a dôsledkami; vyjadrenie vlastného názoru a načúvanie druhým,
- anglický jazyk – zdvorilostné frázy, rešpektujúca komunikácia, práca vo dvojiciach,

- matematika – vytrvalosť pri riešení úloh, poctivosť pri overovaní výsledku, spravodlivé delenie,
- informatika – bezpečné a ohľaduplné správanie v digitálnom prostredí,
- človek a spoločnosť – pravidlá spolužitia, rodina, komunita, zodpovednosť za okolie,
- náboženská výchova – svedomie, dobro a zlo, odpustenie, služba blížnemu,
- človek a svet práce – zodpovednosť za spoločnú prácu, dokončenie diela, poriadok,
- hudobná a výtvarná výchova – vyjadrenie emócií, ocenenie tvorby druhých,
- telesná a športová výchova – fair play, dodržiavanie pravidiel, podpora spoluhráča.

Odporúčané metódy a formy

- triedne spoločenstvo ako pravidelný priestor na zdieľanie a reflexiu,
- osobný príklad učiteľa a modelovanie žiaduceho správania,
- príbehy, dramatizácia a modelové situácie s následnou reflexiou,
- kooperatívne učenie s rozdelenými rolami,
- spoločná tvorba pravidiel triedy a práca s ich dodržiavaním,
- reflexia konfliktov a chýb ako príležitosti na učenie sa,
- zapojenie do dobročinných, duchovných a komunitných aktivít školy.

Rozvoj charakteru sa nehodnotí známkou. Sleduje sa formou pozorovania, slovnej spätnej väzby a sebahodnotenia žiaka v súlade s vnútorným systémom hodnotenia žiakov (Príloha č. 2).

Nadpredmetový koncept – realizuje sa naprieč všetkými vyučovacími predmetmi

Metakognícia

Nadpredmetový koncept	Metakognícia
Škola	Cirkevná spojená škola, Dolný Kubín
Názov Školského vzdelávacieho programu	„Učíme pre život“
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	1. cyklus
Časový rozsah výučby	realizuje sa integrovane vo všetkých vyučovacích predmetoch 1. cyklu bez samostatnej časovej dotácie v učebnom pláne
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika nadpredmetového konceptu

Metakognícia znamená „myslenie o vlastnom myslení“. Vzťahuje sa na rozvoj uvedomovania si, chápania a regulácie vlastných kognitívnych procesov a stratégií učenia sa. Zahŕňa prehĺbovanie zručností, ktoré žiakom umožňujú efektívne plánovať, monitorovať, hodnotiť a upravovať svoje prístupy k učeniu.

Metakognitívne schopnosti sú kľúčové pre efektívne učenie sa. Žiaci, ktorí sa neučia iba obsah, ale aj to, ako sa učiť, dosahujú lepšie výsledky, sú samostatnejší a vytrvalejší a lepšie zvládajú náročné situácie. Metakognícia zároveň úzko súvisí s motiváciou a s prežívaním žiaka pri učení.

Metakognícia nie je samostatný vyučovací predmet a nemá vlastnú časovú dotáciu v učebnom pláne. Ako nadpredmetový koncept sa rozvíja naprieč všetkými vyučovacími predmetmi 1. cyklu – v každej hodine, kde má žiak priestor naplánovať si postup, sledovať svoje porozumenie a zhodnotiť, čo mu pomohlo.

Komponenty nadpredmetového konceptu

Metakognícia sa skladá z dvoch komponentov, ktoré spoločne umožňujú žiakom pochopiť, riadiť a optimalizovať svoje myšlienkové procesy:

- metakognitívne poznanie – pochopenie a uvedomenie si vlastných kognitívnych procesov, stratégií učenia sa a vlastných schopností,
- metakognitívna regulácia – schopnosť plánovať, monitorovať a kontrolovať svoje kognitívne procesy počas učebných úloh a hodnotiť ich výsledok.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

Cieľom rozvíjania metakognície v 1. cykle je, aby žiak:

- na predispozičnej úrovni opísal svoje silné stránky v myslení aj oblasti, v ktorých sa ešte potrebuje zlepšiť,
- pomenoval svoje záľuby a záujmy aj to, čo ho nezaujíma, a rozlíšil úlohy, ktoré považuje za ľahké a náročné,
- poznal základné stratégie učenia sa a rozumel, kedy mu digitálne nástroje a umelá inteligencia môžu pomôcť učiť sa a kedy je lepšie pracovať bez nich,
- za pomoci pedagóga reguloval svoje správanie a myslenie v prospech riešenia zadanej úlohy,
- dodržiaval jednoduchý plán alebo postupnosť krokov pri riešení úlohy,
- používal základné nástroje na organizovanie informácií (triedenie predmetov či myšlienok),
- sledoval a reflektoval svoj pokrok v učení sa,
- rozpoznal a oznámil, kedy potrebuje pomoc alebo kedy úspešne dokončil úlohu,
- určil, čo sa z úlohy naučil, a hovoril o tom, v čom sa môže zlepšiť.

Učebné osnovy nadpredmetového konceptu Metakognícia pre 1. cyklus

Výkonové štandardy vymedzujú, čo má žiak zvládnuť na konci 1. cyklu. Tretí stĺpec uvádza obsahové zameranie a overené námety, ktorými sa daný komponent rozvíja v jednotlivých vyučovacích predmetoch.

KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD A NÁMETY DO VÝUČBY
Metakognitívne poznanie	Na predispozičnej úrovni opísať svoje silné stránky v myslení, ako aj oblasti, v ktorých sa ešte potrebuje zlepšiť. V súvislosti s učebnými činnosťami a osobnými preferenciami pomenovať svoje záľuby a záujmy a hovoriť o nich, ako aj opísať to, čo ho nezaujíma. Identifikovať úlohy, ktoré považuje za	<i>Silné a slabé stránky v učení sa, ľahká a ťažká úloha, základné stratégie učenia sa, zodpovedné využívanie digitálnych nástrojov.</i> <i>Tabuľka Čo viem – Čo sa chcem naučiť – Ako to dopadlo na začiatku a na konci témy.</i> <i>Karty silných a slabých stránok; diskusia „kedy a kde sa mi učí najlepšie“.</i> <i>Krátko zápisky „čo som si všimol pri učení dnes“.</i>

KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD A NÁMETY DO VÝUČBY
	ľahké, a úlohy, ktoré považuje za náročné. Na predispozičnej úrovni poznať základné stratégie učenia sa a rozumieť, kedy mu umelá inteligencia môže pomôcť učiť sa a kedy je lepšie pracovať bez nej.	
Metakognitívna regulácia	Na základnej úrovni a za pomoci pedagóga regulovať svoje správanie a myslenie v prospech riešenia zadanej úlohy. Dodržiavať jednoduchý plán alebo postupnosť pri riešení úlohy (pokyny krok za krokom). Identifikovať a používať základné nástroje na organizovanie informácií (triedenie predmetov alebo myšlienok). Sledovať a reflektovať svoj pokrok v učení sa; za pomoci pedagóga sledovať, ako digitálne nástroje ovplyvňujú vlastné učenie sa a riešenie úloh. Rozpoznať a oznámiť, kedy potrebuje pomoc alebo kedy úspešne dokončil úlohu. Určiť, čo sa z úlohy naučil, a diskutovať o oblastiach, v ktorých sa môže zlepšiť.	<i>Plánovanie postupu, sledovanie porozumenia, prosba o pomoc, zhodnotenie výsledku a poučenie do budúcnosti.</i> <i>Myslenie nahlas (think-aloud) učiteľa pri riešení úlohy ako vzor postupu.</i> <i>Plánovacie listy a zoznamy krokov pred väčšou úlohou.</i> <i>Stop-body počas úlohy: „Ako mi to ide? Rozumiem všetkému? Kde som sa zasekol?“</i> <i>Semafor STOP – MYSLI – UROB a semafor pocitov po vyriešení úlohy.</i> <i>Krátka reflexia na konci hodiny: „Čo som sa dnes naučil a ako som k tomu došiel?“</i> <i>Jednoduchý metakognitívny denník s obrázkami a krátkymi vetami.</i>

Realizácia naprieč vyučovacími predmetmi

Metakognícia sa rozvíja vo všetkých vyučovacích predmetoch 1. cyklu; ide o spôsob práce, nie o ďalší obsah učiva:

- slovenský jazyk a literatúra – sledovanie vlastného porozumenia textu, návrat k nejasnému miestu, prerozprávanie vlastnými slovami,
- anglický jazyk – voľba spôsobu zapamätania si slovnej zásoby a jej overenie,
- matematika – plánovanie postupu riešenia, kontrola výsledku, odhad náročnosti úlohy,
- informatika – rozdelenie postupu na kroky, hľadanie a oprava chyby,
- človek a spoločnosť – triedenie informácií, porovnávanie zdrojov, kladenie otázok,
- náboženská výchova – reflexia vlastného konania a rozhodovania,
- človek a svet práce – naplánovanie postupu práce a zhodnotenie hotového výrobku,
- hudobná a výtvarná výchova – voľba postupu tvorby a zhodnotenie vlastného diela,
- telesná a športová výchova – stanovenie osobného cieľa a sledovanie vlastného pokroku.

Odporúčané metódy a formy

- myslenie nahlas (think-aloud) – učiteľ modeluje, ako plánuje, monitoruje a hodnotí svoj postup,
- triednické hodiny prepájajúce metakogníciu, motiváciu a prežívanie žiakov,
- metakognitívne denníky primerané veku (obrázky, symboly, krátke vety),
- semafor STOP – MYSLI – UROB ako rutina pri riešení problému aj pri konflikte,
- reflexívne otázky pred učením, počas neho a po ňom,
- práca vo dvojiciach v rolách kontrolór – vykonávateľ,
- postupné znižovanie podpory učiteľa (scaffolding) smerom k samostatnosti žiaka.

Rozvoj metakognície sa nehodnotí známkou. Sleduje sa pozorovaním, rozhovorom o postupe žiaka pri riešení úlohy a jeho sebahodnotením v súlade s vnútorným systémom hodnotenia žiakov (Príloha č. 2).